

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

- Biz bu çarkı Türkçe, Kürtçe, Arapça, Farsça reddediyoruz ve kırmızı rengi çok seviyoruz! -

RED

ISSN 1307-072X



Sayı 50, Kasım 2010-11,
3,5 Lira (KKTC 4 Lira)



Simdi Lenin Zamanı

Aksamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>



mantar tarlası 1917 özel

"Rusya, bizi Bolşevik kimliğiyle ve KGB marifetiyle Amerika'dan koparamayınca, şimdi Ortodoks kartıyla, Neo-faşist yaklaşımla ve Mafya ilişkileriyle bunu denemek istedi. Yoksa bizim Neo-Kemalistler de, kurtuluş savaşımızdaki Rus ittifakından mı ilham almak istediler."

Engin Ardiç...

Düşman topraklarından düşmanla anlaşarak rahatça geçen, 'Alman smokiniyle devrim gerdeğine giren' Lenin'i eleştirmek doksan yıldır hiçbir komünistin aklına gelmemiştir.

Engin Ardiç...

Lenin diyor ki Hocam inşallah, sizin kitaplarınızda da var zaten. "Polisleri, askerleri, devlet memurlarını öldürmek, devlet kurumlarında yangınlar çıkartmak, devletin hazinelerinden paraları almalı, devrimci komünist güçler yenilmez silahlı bir güç olarak ortaya çıkmalı, insanları öldürerek, bombalayarak, binaları havaya uçurarak korku yaymak ve bu şekilde toplumun üzerinde komünist diktatörlüğünü teşkil etmek iktidara ulaşmamızın önemli unsurlarındandır."

Oktar Babuna, Adnan Hoca müridi...

Yani bak; "polis, asker, devlet memurun uşehit etmek gerekiyor" diyor, bir. Leninizm'in, dinin, ilk ana maddelerinden amentüsüdür, yani olmazsa olmazdır komünizmin, Leninizm'in. Adam o dinin yani komünist dininin, Leninist dinin, Darwinist, materyalist düşüncenin sonucunda bir felsefe geliştiriyor, Stalinist, anarşist, komünist oluyor ve bunu söylüyor.

Adnan Hoca tabir edilen Adnan Oktar...

Endişem şu: Bir zamanlar İranlı aydınların yaptığı gibi, sınırsız destek verdiğiniz takdirde, AKP'ye kötülük yapmış olacaksınız. Eğer kafanızda hiçbir endişe, hiçbir şart yoksa söyleyecek sözüm yok. Ama bizim taşıdığımız endişelerin bir tanesini bile taşıyorsanız, bunu yüksek sesle söylemenin tam zamanıdır. Yani ülkede rejimin ruhunu inşa edecek yeni bir Anayasa'nın temelleri atılırken, Türkiye'ye iyilik etmek istiyorsanız lütfen bunu yapın. Yoksa Bolşevik görgüsüzlüğü ile Babıali mahallesinde terör estiren cemaatin yaratacağı tahribatin sorumluluğunu siz de taşıyacaksınız.

Ertuğrul Özkök...

AKP'nin yarattığı atmosferden nemalanmaya çalışan medya figürlerini tanımlarken, 'APARATÇILIK' kelimesini kullanmıştım. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin üye veya sempatanlarını andırmak için üretilmiş Rusça bir kelime. Duruma 'cuk' oturdu. Bakıyorum, Ertuğrul Özkök de, bizim aparatchiklerin zafer sarhoşluğu içindeki ruh halini tanımlamak için 'BOLŞEVİK GÖRGÜSÜZLÜĞÜ' sözünü kullanıyor. AKP üzerine düşünenler SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ'nin terminolojisini ödünç almak durumunda kalıyor.

Atılgan Bayar...

Zaptiyeden kaçmak için jilet kullanmak zorunda kaldığı o çok kısa dönem hariç, Vladimir İliç Ulyanov'u, yani nâmi diğer Lenin'i, keçi sakalı olmadan gösteren bir fotoğraf, bir portre, bir heykel gördünüz mü? Vallahi, o "cinnet yılları"nda hemen bütün resimlerini incelemiş olmama rağmen, ben görmedim. Allah rahmet eylesin; pardon pardon, "big bang" yani patlama eylesin demek istemişim; ölüm döşeğinde çekilmiş nihai fotoğraflarında bile, zevcesi Krupskaya'nın değilse bile, Bolşevik elebaşıya hizmet eden "uşak yoldaş"ın, usturayı Tatar çizgili surat üzerinde itinayla gezdirirken, bıyık ve çenedeki kıllara dokunmadığına şahit olursunuz. Sonracığıma, Kronstadt işçilerini topa tutarak katleden Levon Troçki'den, güllenden tasarruf olsun diye "karşı devrimciler"i (!) kurşuna dizerek "haklayan" Feliks Cerjinski'ye hemen bütün Bolşevik liderler "efendiler"i Lenin'i taklit ederek keçi sakal bırakmıştır.

Hadi Uluengin...

Rusya Federasyonu yurttaşı Müslüman bir dostum var... Bolşevikler zamanında da Kuran öğrenmiş ve gizli gizli namaz kılmış... Geçen yıllarda hac dönüşü Ankara'ya uğradı, görüştük... Ülkesine dönmek için acele ediyordu; "Seçim var... Oy vermem gerek" diyordu. "Kime oy vereceksin?" diye sordum... "Bolşevik Partisine" dedi. "Sen inançlı Müslümansın, dindarsın, niye din düşmanı partiye oy veriyorsun" diye merakla sordum. "Artık din düşmanı olmadıklarını ilan ettiler. O görüşlerinden vazgeçtiler" dedi... "Darısı bizdeki Bolşeviklere..." diyorum.

Namık Kemal Zeybek...

Evet... Medyamızın ve toplumumuzun güzide simaları, Bolşeviklerle ilgili bunları konuşuyor. Daha çok örnek var... Sizce 1917'den bu yana süren kuyruk açısı nedendir?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <http://www.kitaparsivi.org>



Devrim işini biz

Rivayet odur ki; Cumhuriyet'in ilk yılları 'rejim düşmanı' diye anılan fakat dedesinden başlayarak ailesinde pek fazla paşa bulunan Nazım Hikmet'i köşke çağırırlar. Paşalar toplanırlar başlarında Mustafa Kemal, derler: "Şair, bize bir şiir yaz içinde komünizm falan olmasın." Nazım, "Hay hay," der, kağıt kalem rica eder, yazar okur: "Eğlenin eğlenin çocuklar / Bu dünyada tekerlenin!" Paşalar alkışlar. Nazım oradan ayrıldığı vakit şiiri bir kere de kendileri okumaya kalkarlar, haliyle işler değişir:

"Ey Lenin!

Ey Lenin!

Çocuklar,

Bu dünyada

Tek er Lenin!"

Son birkaç

sayıdır uzun uzun yazıyormuş gibi görünen ben, esasen günde 12 saat çalışan bir işçiyim. Bu ifşaati şimdi yapıyor olmamın sebebi ise sayın editöründen dilediğim özürleri gerçek sahiplerinden istemek. Ve biliyorsunuz bizimki gibi dergilerde pek fazla işçi yazar bulunmaz, dolayısıyla kötü bir yazıyla karşılaştığınızda, "Gidinin solcusu, akşamları iki bira az iç de iyi bir yazı yaz," deme hürriyetine sahipsinizdir. Fakat beni affetmeniz gerekiyor bu seferlik çünkü işler her zaman öyle yürümüyor.

Bizim dergide epey işçi yazıyor; ben de kendi elimden geldiğince demirciyim, kavramı anlamayan okurlar için diyeyim, kaynak yaparım, taşlama yaparım, boya yaparım, demirden bir iş yapılacaksa onu proje neyse o şekilde noktalarım, projeye uymayan yerlerine bir iki çekiç bir iki tekme vurmuşluğum da vardır. Çalıştığım firmanın yaptığı işlere toptan çelik kondüsyon deniyor, bu haliyle yeri geldiğinde çıkar 2 dönümlük fabrikaya çatı yaparız (çelik konstrüksiyon), yeri geldiğinde makara, kasa gibi imalatlara bakarız. Hepsi gelir elimden, buna rağmen aylık kazancım çoğunuzdan düşüktür, gücenmiyorum.

Velhasıl, şu aralar bir fabrikanın içinde depo bölümünü değiştiriyoruz, pek bir dertli iş. Fabrika da uzak bir ilçede olunca... Sabahları beşte kalkıp servise anca yetişiyorum, akşam 10'da eve geliyorum gibi eve varıyorum.

Editörüm bana 'kibarca' yazı konusunu söylediğinde o yüzden pek üstüme alınmadım. Şimdiyse elimde ne varsa yazıyorum.

Tek er Lenin!

Yanılmıyorsam *Felsefe Defterleri*'nde bir yerde Lenin şöyle bir laf ediyor "Anladığım kadarıyla Marx'ı anlamak, Hagel'i anlamaksızın olanaklı değil. Ve anladığım kadarıyla Marx'tan sonra bütün Avrupa'da Hegel'i anlayabilmiş

tek bir Marksist bulunmuyor."*

Bu cümleyi ilk okuduğumda kapıldığım dehşet ifadesini tahmin bile edemezsiniz. Düşünsenize bütün Avrupa'da 30 yıl içinde tek bir adam çıkmıyor ki bizim kurtuluşumuzu gerçekten kavramış olsun. Üstelik o Avrupa ki sadece Alman partisinin 1 milyona yakın üyesi var.

Bu durumda gerçekleri bilen, anlayan tek er Lenin mi? Sanmam! Yalnız gerçekleri hakkıyla eğip büküp

benim kurtuluşumu ortaya çıkaran tek er Lenin! Diğerleri, büyük teori üstatları, her tartışmada Lenin'in yolunu biraz daha ayırdıkları: Büyük ihtimalle anlamadıkları tek kişi Hegel değildi, bütün dünyanın işçilerini ve emekçi halklarını anlamakta zorluk çekiyorlardı. Zira emin olun 12 saat çalışan bir işçiden ne Narodnik, ne Machçı, ne de ulusalcı çıkar. Biz her gün Hegel'i ve yedi sülalesini tekrar tekrar anlıyoruz.

Bu dünyada

Dünyanın nasıl var olduğunu tartışadursunlar ve Cern'de evreni yeniden yaratmaya çalışsınlar, bizim bildiğimiz bir hakikat var:

"Bu dünya öküzün boynuzunda değil, bu dünya ellerinizin üstünde duruyor."**

Bu gerçeği ilk fark eden elbette Lenin değildir. Sayın Bay Büyük Efendi Galilei Galileo Hazretleri mahkemede ricat ettiğinden beri, konuyu araştıranlar arasında elbette bu ricatın nedenlerine bakıp gerçeği fark edenler olmuştur. Ama bir başka şiirde apaçık edileni ilk gören kişi Lenin olsa gerek ve hayatı boyunca bu şiiri kanıtlamaya



arkadaşlarla üzerimize aldık...

çalışan. ***

Nitekim Narodnikler'e rağmen, yüzde 4'lük işçi sınıfının Rusya'da devrime önderlik edebileceğini söyleyen de, emperyalist sistemin bütün aktörlerine rağmen savaşı aynı işçilerin bitireceğini söyleyen de, eski Bolşeviklerin burjuvazi ile demokrasi valsini orta yerde kesip işçilerin iktidarını müjdeleyen de Lenin'di.

Bu dünya, döndüğü yerde dönmekle kalmıyor, dönerken dönerken içinde benim de yer aldığım ve sabahları kırmızı gözlerle poğaça yiyip çay içen ve öğleden önce maç sonuçlarından bahseden, öğlen kızları kesen, öğleden sonra kardeşlerini çekiştiren, ve bilemezsiniz o kadar sinsice hem de hatlarda, hem de iş başınd- sendikal davalar pişiren işçilerle yeniliyor kendini. **Merakınızı gidereyim, arkadaşlarla konuştuk, önümüzdeki devrime kesinlikle öncülük edeceğiz.** Hatta Hüsnü Aga dedi ki: "Yok berberler odası öncü olsundu, biz yapacağız tabii!"

Çocuklar

Devrim yapmak bir şey değil, onu biz arkadaşlarla üstümüze aldık. Siz şimdiden sonrasını tartışmaya başlayın, üstelik ne vakit sosyalizmden bahsetseniz birileri çıkar insanın bencilliğiymiş, eşit paylaşımın eşitsizliğiymiş, doktorla kapıcı maaşının aynı olmasıymiş... Anlatır da dururlar... Doktorla kapıcının kimliksel farklılıkları üzerine bir Cem Karaca dersi vardır, ona bakın ama bu yeterli değil.

Bütün iş gerçekten çocuklarımızı artı-değersiz bir topluma hazırlamak. Ben şimdi toplayayım Hüsnü Aga'yı, birçetleri, anlatayım artı-değeri (anlatıyorum da zaten çaktırmadan). Emin olun içlerinde lise bile bitiren olmadığı halde pek temiz anlıyorlar -fabrikalar genelde artık lise mezunu alıyorlar, bizim gibi zanaat tayfasına okumamışlar kalıyor. Siz toplayın şimdi devrimden 30 yıl sonra doğan çocukları anlatın artı-değeri, eğer anlıyorlarsa çuvaldınız demektir. Lenin de çözmüş meseleyi, 1920 ya da 21'de bir konuşması var ki, sayıyor sayabileceği her şeyi. Genel tarihten başlıyor, matematik, fizik içinde, diyalektik ve tarihsel materyalizm diyor, devrimler tarihi diyor, aklınıza gelebilecek her şeyi söylüyor, takriben 40 ayrı madde var ve temel bilimler disiplinler hepsi dahil, "...bunları çocuklarımıza öğretebilen bir eğitim sistemi kuramayacaksak Lunaçarski'yi asalım!" Bir gülme efekti yakışır buraya, editörümünden ricayla



koparabiliyorum bir tane; ☺...

Ve henüz Bolşevikler'in birbirlerini asması görülmüş şey olmadığından, buradaki espriyi neyse ki herkes anlıyor. Halbuki 10 yıl sonra bu laf söylenmiş olsaydı bıyıkların altından, Luna Amca'yı o günün şafağında darağacında görmek pek de sürpriz olmazdı.

Evet çocuklarımızı bütün Avrupa'da kimsenin anlamadığı Hegel'den başlayarak bütün bilimleri ve disiplinleri tamamiyle öğrenemeyeceklerse Lunaçarski'yi asınız. Aslında o Lunaçarski Lenin'e iki kere oldukça sert başkaldırmıştır ve buna rağmen uzun yıllar boyunca Eğitim Halk Komiseri kalmıştır. Şöyle diyelim, kendisi Materyalizm ve Ampriyokritisizm'de hedef alınan iki kişiden biridir ve aynı kendisi 1917'de Moskova'da Aya İrini'nin bombalandığı haberleri geldiğinde bunu Vandallık olarak eleştirip (üstelik Pravda'da) partiden istifa ettiğini söyleyen kişidir. Fakat Lenin onu bakanlık görevinden almayı aklına getirmemiştir, inatla hem de. Çünkü aynı kendisi eğitimi bambaşka hale getiren kişidir. Lunapark denilen mekanın ilk kurucusunu Walt Disney sananlar bu hayırlı bilgi size: Rusya'da -üstelik hâlâ kıtlık hüküm sürerken- Luna Amca'nın parkları kurulur, işte bizim eğitimimiz budur. **Çocuklarımıza hamburgercilerden alınan oyuncaklar bırakmayacağız, ama gelecek insanlığın temellerini onlar üstüne kuracağız.** Lenin -hiç çocuk sahibi olmadığı halde- bunu söyleyebilecek tek erdi.

Ey Lenin

Ben aslında farklı bir yazı tasarlamıştım. Editörümün başta olmak üzere tüm okurlardan özür de

dileyecektim. Yalnız arada okuduğum bir öyküyü hatırladım.

Devrimin 5. yıldönümü vesilesiyle Türkmenistan'ın ücra bir köşesindeki köylüler bir Lenin heykeli dikmek isterler köylerine. Üstelik Türkmenistan'da devrimden önce bırakınız okuma yazmayı, henüz bir alfabe bile yoktur. Üstelik daha Türkmen pamuğu ve halıları uluslararası tüccarlara sermaye olmamıştır. Üstelik henüz bu köylülerin tek geçimi keçileri ve yazma dili yerine geçen kilimleridir. Köylüler bir yıl boyunca para biriktirirler, tunç ustalarıyla anlaşır, e bunları yapmışken isterler ki başkentten birileri bulunsun, Lenin gelecek değil ya, bir iki müdür olsa yeter. Mektup yazarlar, devlete hiç arzuhal vermediklerinden bin bir ricayla hiç değilse bir parti üyesi bulunsun isterler. Yanıt ise bizzat Lenin'den gelir:

"Modern dünyada sıtmanın en fazla görüldüğü bölgelerden birinde yaşıyorsunuz. Köyünüzde de son bir yılda sıtmadan ölüm oranı çok yüksek. Kişisel olarak rica ediyorum, ayırdığınız parayı basit bir metal parçasına değil, sıtma ile mücadeleye harcayınız."

Öyküdeki olayın gerçek olup olmadığını bilemiyorum. Ama iki kanıt var elimde İlyiç'in olayı öğrendiğinde bu cevabı yazabileceğine inanmamı sağlayan. İlki, Avrupa'da sürgündeyken gelen parti raporları yerine işçi mektuplarını okumak istemesi ve ablasıyla birlikte bütün Rusya örgütünü bu konuda sıkıştırması. İkincisi ise, belki de en büyük eserinin önsözüne yazdıkları:

"Egemen sınıflar, sağlıklarında büyük devrimcileri ardı arkası gelmez kıyıcılıklarla ödüllendirirler; öğretmenleri, en vahşi düşmanlık,

en koyu kin, en taşkın yalan ve karaçalma kampanyalarıyla karşılarlar. Ölümlemlerinden sonra, büyük devrimcileri zararsız ikonlar durumuna getirmeye, söz uygun düşerse, azizleştirmeye, ezilen sınıfları 'teselli etmek' ve onları aldatmak için adlarını bir ayla (hâle) ile süslemeye çalışırlar. Böylelikle, devrimci öğretmenleri içeriğinden yoksunlaştırılır, değerden düşürülür ve devrimci keskinliği giderilir." (Devlet ve Devrim, 2. Baskıya Önsöz.)

Ey Lenin!

90'lı yılların başında Karadeniz kıyılarına ilk Lenin heykelleri vurduğunda tarifsiz bir acı hissetmiştik. O günleri yaşayan Hüsnü Aga bugün diyor ki:

"Birçet, o heykeller hiç yapılmasaydı denizden toplayıp yakacak odun haline de gelmezdi."

Hüsnü Aga iyi kaynakçıdır, elinden gelmez ama marangozluğa da aklı erer, meşe odununun küpünü ve işlenmesini az çok hesaplayabilir. Ve dahası Lenin'i -hiçbir kitabını okumadan- nice Leninolog'dan daha iyi anlayabilir. **Kendi ikonları yerine sıtmayla mücadeleyi tercih eden bir adamı ancak ve ancak 30 yılını çalışarak geçirmiş bir adam anlayabilir.**

Ben, başta anlattım, çalışmak dışında yaşamı olmayan birisiyim. Karanlıkta kalkıyorum -saatler geri alınacak siz bu satırları okurken- karanlıkta dönüyorum eve -saatler geri alınınca daha karanlık olacak galiba. Ama sürekli gittiğim fabrikalarda adını zikretmeden Lenin'i anlatıyorum, bizi anlayabilen tek adamı. Korkuyorum haliyle anlamaz onu kimse diye, boş vakitlerde birçetlere bazı cümlelerini okuyorum, sorun çıkmıyor. Demek ki birileri yanılıyor, 80-100 yıl sonra bile; bu devrime berberler odası öncülük edecek değil, Lenin'i okumasalar bile Lenin'in işçileri yapacak bu işi.

NOTLAR

* Ben vakitsizlikten ezberden okuyorum, isteyenler bulup karşılaştırabilirler, hatta cümlelerin doğrusunu gönderirlerse önümüzdeki sayıda yayınlatabiliriz. Bu diğer alıntılar içinde geçerlidir.

** Nazım Hikmet, *Ellerinize ve Yalana Dair*

*** Can Yücel, *Mışıl*

"Yani bir uyuyan var ama!"
Dünya öküzn boynuzları üstünde durmuş,
Her kıpırdayışında öküz, deprem olurmuş...
Oysa dünya, halkların omuzları üstünde durur
Kıpırdasın da gör!

Lenin de Ne Yapmalı'da aşağı yukarı şöyle diyor: "Bana bir profesyonel devrimciler örgütü verin dünyayı yerinden oynatayım." Arşimette birlikte kimbilir kaç milyon devrimciye gönderme yapıyor.

'Gelecek her yerde Bolşevizmindir!'

"Lenin ve Troçki'yle arkadaşları bir ilkti, onlar dünya proletaryasına örnek oluşturarak herkesten önce öne atıldılar. Rusya'da sorun sadece ortaya konulabilirdi; fakat çözülemezdi. Bu anlamda gelecek her yerde 'Bolşevizme' aittir." Rosa Luxemburg

Ekim devrimini anlatan en sade ve anlaşılır satırlar, Alman komünist hareketinin en değerli isimlerinden Rosa Luxemburg'a ait. Bundan tam 92 sene önce, yani 1918'de söylemişti bu sözleri Rosa. "Gelecek her yerde Bolşevizme aittir," diyordu, geçmişte Bolşeviklerle nice ciddi polemiklere girmiş biri olmasına rağmen.

Rosa bu sözü söyledikten bir yıl sonra, Alman Devrimi için harekete geçtiğinde, Almanya'da Bolşevik Parti gibi bir parti yaratılamadığı için öldürüldü. Yani Ekim Devrimi'nin yalnızca ilk iki senesine tanık olabildi ve devamında yaşananları göremedi. Buna rağmen, Ekim Devrimi'nin anlamını mükemmel özetliyordu.

Rosa, Rusya'da sorunun sadece ortaya konulabileceğini fakat çözülemeyeceğini söyleyerek, Bolşeviklerin yaktığı kıvılcımın tüm dünyaya yayılması gerektiğini vurguluyordu; emperyalizmin yenilgiye uğratılması, kapitalizmin dünya ölçeğinde yok edilmesi gerektiğini, insanlığın gerçekten insanca yaşayabileceği bir dünyaya ancak böylelikle ulaşılacağını vurguluyordu... Aksi takdirde, hem

Sovyetler Birliği'nin, hem de insanlığın geleceği karanlıktı...

1917 öncesi Rusya...

Peki Rosa'nın da büyük bir övgüyle bahsettiği Lenin, Troçki ve yoldaşları öne atılmadan evvel, Rusya nasıl bir ülkeydi? Eğer 19. Yüzyıl'ın sonlarından itibaren başlarsak Rusya tasvirimize, yaklaşık 150 yıllık bir geçmişe sahip, zorba bir imparatorluğu görürüz. Öyle ki, imparatorluğun sloganı, "Tanrı bizimle!", milli marşı "Tanrı Çar'ı korusun!" iken, geniş bir coğrafyaya yayılmış halklar, monarşinin zulmü altında, Tanrı'nın bile terk ettiği bir topraklarda yaşıyordu.

Batı'da burjuva devrimleri iki yüzyıl önce gerçekleşmişken, imparatorlukta hâlâ feodal düzen hüküm sürüyordu. Buna mukabil dönemin dünya komünist hareketi, devrim için yüzünü sanayi devrimini gerçekleştirmiş ve gelişmiş bir işçi sınıfına sahip olan Batı ülkelerine çevirmişken, Rusya Doğu'nun geri kalmış bir halklar hapishanesi işlevini görüyordu sadece. Ve hiç kimse



böyle bir ülkede değil bir işçi devriminin gerçekleşmesini, herhangi bir devrimci atılım dahi beklemiyordu. (Buna büyük ölçüde Marx da dahildir. Fakat yaşamının son dönemlerinde Marx'ın Rusça öğrendiği ve ilk Rus Marksistlerinden Vera Zasuliç'le mektuplaştığı, bu mektuplarından sonra da Rusya'daki devrimci hareketlere özel olarak eğildiği biliniyor.)

BİREYSEL TERÖRİZMİN DOĞUŞU VE BOLŞEVİKLERİN TAVRI

İşte böyle bir ülkede, Çarlığın zulmüne ve baskılarına karşı ilk başkaldırıyı, 19. Yüzyıl'ın ortalarından sonra ortaya çıkan Narodnikler (Narodnaya Volya - Halkın Dostları- adlı örgütlenmenin mensuplarına verilen isim) başlatıyordu. Narodnikler, daha çok bir köylü hareketini esas alıyordu. Ancak kırsal bölgelere gittiklerinde, devrimci fikirlerine köylülerin gösterdiği kayıtsızlık, hatta düşmanca tutum karşısında büyük hayal kırıklığına uğradılar. Böylelikle,

bildiğimiz anlamda 'bireysel terörizm' doğdu. Kitlelerden umudunu kesen Narodnikler, Çarlık mensuplarına yönelik gerçekleştirilecek suikastlar yoluyla bir ayaklanma başlatabileceklerini düşünüyordu. Lenin'in ağabeyi de Narodnik örgütlenmenin liderlerindendi ve Çar III. Aleksandr'a yönelik bir suikast girişiminin ardından idam edilmişti.

Lenin ve Troçki'nin mücadeleye ilk atılışları, Narodniklerin Rusya'daki devrimci çevrelerde bariz bir hakimiyetinin olduğu bu döneme rastlar. Rus devriminin temelleri, bireysel terörizme karşı kitle mücadelesinin savunusu üzerinde yükselmiştir: Lenin 1894'te kaleme aldığı Halkın Dostları Kimlerdir ve Sosyal-Demokratlara Karşı Nasıl Savaşılır isimli broşüründe, Narodnikleri çok ağır bir biçimde eleştirdi. İlk olarak Narodnikleri sınıf savaşımını görmezden gelmekle suçladı:

"Kapitalist toplumdaki sınıf savaşımını görmezlikten gelenler, bu toplumun toplumsal ve siyasal yaşamının tüm gerçek içeriğini de görmezlikten gelirler ve özlemlerini gerçekleştirmeye çabalarlarken, zarsız istekler alanında dolaşıp durmaya kaçınılmaz olarak mahkum olurlar."

Ve ilk defa Rusya'daki devrimci hareketlerin içinde örgütlü mücadele fikrini tartışmaya açar:

"Sosyal-demokratların siyasal etkinliği, Rusya'daki işçi

sınıfı hareketinin gelişme ve örgütlenmesini iletirmek, bu hareketi, içinde bulunduğu yönlendirici bir fikirden yoksun, dağınık protesto, 'isyan' ve grev girişimleri durumundan çıkararak, tüm Rusya işçi sınıfının, burjuva rejime karşı yöneltilmiş ve mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesine ve çalışan halkın ezilmesine dayanan toplumsal sistemin kaldırılmasına çalışan örgütlü bir savaşıma dönüşmelidir."

Yine Narodniklerin terörist faaliyetlerine yönelik şu ciddi



Narodnikler Çar II. Nikola'yı da öldürmüştü...

eleştiriyi yapar:

"Bunlar, işçilerin zihnini sosyalist bir işçi partisi örgütlemek biçimindeki doğrudan görevlerinden başka tarafa çekerek, çok ciddi bir hata işlemektedirler."

Troçki de, Lenin'in bu broşüründen yıllar sonra kaleme alacağı 'Marksistler Bireysel Terörizme Neden Karşıdırlar?' isimli makalesinde benzer

şeylere vurgu yapar. Troçki, sisteme karşı duyulan intikam duygusunun suikast eylemleri gibi bir sonuç getirmeyecek faaliyetlere değil, kolektif bir mücadelenin örgütlenmesi için kullanılması ve dahi, kışkırtılması gerektiğini belirtir:

"Bizim gözümüzde bireysel terör kesinlikle kabul edilemez, çünkü kitlelerin rolünü onların kendi bilinçlerinde küçültür, onları güçsüzlüklerine razı eder, gözlerini ve umutlarını bir gün gelecek ve misyonunu yerine getirecek olan bir intikamcıya veya kurtarıcıya çevirmelerine yol açar. (...) Terörist eylemlerin 'etkisi' ne kadar artarsa, tesiri ne kadar büyürse, kitlelerin dikkati o kadar bunlar üzerinde odaklaşır; öz-örgütlülüğe ve öz-eğitime ilgileri o kadar azalır."

Ve şöyle bağlar konuyu Troçki:

"Eğer biz terörist eylemlere karşısak, bu sadece bireysel intikam bizi tatmin etmediği içindir. Bizim kapitalist sistemle görülecek hesabımız, bakan denen bazı görevlilerle görülecek olandan çok daha büyüktür."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

LENİN SAHNEYE ÇIKIYOR...

O döneme kadar Çarlığa karşı mücadele deyince, birkaç bakana karşı gerçekleştirilen suikastlardan başka bir şey akla gelmezken, özellikle Lenin'in örgütlenme sorunu üzerine çalışmaları, Rusya'daki devrimci mücadelede çok başka bir evreyi başlattı. Lenin'e göre Marksizmdeki devrim anlayışının temel düsturu olan, 'sınıf savaşımının keskinleşmesi' için işçi sınıfının evvela örgütlülüğüne kavuşması ve çelik disiplinli devrimci bir partiye sahip olması gerekiyordu. Marksist teoriyi 20. Yüzyıl'ın başlarındaki Rusya'nın azgünlüğüne göre formüle eden Lenin, böylece süreç içinde Bolşevik fikriyatın ve eylem kavrayışının oluşmasındaki baş aktör olacaktı.

RSDİP'in kuruluşu...

Nitekim, Lenin'in Narodnikleri eleştirdiği makalesinden dört yıl sonra, Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi (RSDİP) kuruldu. Bu

Rusya'nın aynı zamanda ilk Marksist partisidir ve bundan sonra da sürecin Lenin'in işaret ettiği biçimde, yani bireysel eylemlere dayalı değil, örgütlülük üzerine kurulu bir mücadele hattında ilerleyeceğinin ilk göstergesiydi.

Lenin de RSDİP içinde başından itibaren önemli görevler üstlendi. Partinin gazetelerinden İskra'yı sonradan siyasi rakipleri haline gelecek Julius Martov ve Georgy Plehanov ile birlikte çıkarmaya başladı. Fakat 1903'te Londra'da gerçekleşen İkinci Parti Kongresi'nde anlaşmazlıklar çıktı ve kongre sonunda parti, çıkan kararları onaylayan çoğunluk (Bolşevikler) ve kararı eleştiren azınlık (Menşevikler) olmak üzere ikiye ayrıldı.

Yolun başında parti içinde yaşanan bu krizin önemi ilkin çok iyi anlaşılmasa da, süreç içinde meselenin devrime dair bir önderlik tartışması olduğu ortaya çıkacaktı.





1905 DEVRİMİ: SINIFIN 'HAZIRLIK' DERSLERİ...

Bölünmenin hemen ardından gerçekleşen önemli bir diğer dönemeç de 1905 Devrimi oldu. 1905 Devrimi, Çarlık yönetimi altındaki ilk kitlesel eylemlerin sonucunda gerçekleşmiş ve böylece kitleler içinde örgütlü olmanın ne kadar gerekli olduğunu ilk kez somut olarak göstermişti. Devrimin itici kuvveti işçi grevleriydi. Bu anlamda 1905 Devrimi, Rusya açısından eskisinden tamamen ayrı yeni bir dönemi başlatıyordu.

Fakat 1905 Devrimi, her ne kadar yıktıkları bakımından çok önemli bir devrimci kalkışma olsa da, sonuç olarak bastırılmıştı. Bunun en büyük nedeni, 1905 yılında Rusya'da devrimi gerçekleştiren kitlesel eylemleri yönlendirebilecek nitelikte bir devrimci işçi partisinin henüz oluşturulamamış olmasıydı. Kuşkusuz o dönemde bu eksikliğin farkına varanlar sadece Bolşeviklerdi.

1905 Devrimi, 1917'de işçi sınıfının iktidar aygıtlarının, Sovyetler'in doğuşu açısından da önemlidir. İşçilerin kendilerini ifade edebildiği, kendi kararlarını alabildiği birer konsey örgütlenmesi olan Sovyetler, bugün de insanlığın ulaşabileceği en demokratik mekanizmalar olarak öne çıkıyor.

Troçki, 1905 Devrimi sırasında Bolşeviklerden de Menşeviklerden de ayrı duruyordu. Devrim patlak verdiğinde Petrograd Sovyeti Başkanlığına seçilen Troçki, devrimci yükselişi tam kalbinde



tecrübe etme şansına sahip oldu. Devrimin yenilgiye uğramasının ardından tutuklanan ve mahkemede parlak devrim savunusuyla ünü tüm Rusya'ya yayılan Troçki, hapishanede kaleme aldığı Sonuçlar ve Olasılıklar broşüründe, 1917'yi yaratacak koşulları neredeyse matematiksel bir kesinlikle kaleme alıyordu:

"İşçilerin ileri bir ülkeden önce, ekonomik olarak geri bir ülkede iktidara gelmeleri mümkündür. (...) Bize göre Rus devrimi öyle koşullar yaratacaktır ki, liberal burjuva politikacıları hükümet etme yeteneklerini sonuna kadar ortaya koyma fırsatı bulmadan önce, iktidar işçilerin

eline geçebilecektir – ve devrimin zaferi isteniyorsa, mutlaka geçmelidir."

Troçki, devrime dair şu çıkarsamalara da ulaşıyordu:

"Proletarya, kapitalizmin büyümesiyle birlikte büyür ve güçlenir. Bu anlamda, kapitalizmin gelişmesi, proletaryanın da diktatörlüğe doğru gelişmesi demektir. Ne var ki, iktidarın işçi sınıfının eline geçeceği gün ve saat, doğrudan doğruya üretici güçlerin düzeyine değil, ama sınıf mücadelesi içindeki ilişkilere, uluslararası duruma ve nihayet bir takım öznel etkenlere (gelenekler, işçilerin inisiyatif ve savaşa hazır olma durumları) bağlıdır."

İşçi grevlerinin 1905 devriminin gerçekleşmesinde büyük önemi olduğunu söylemiştik ama bir diğer büyük etken, o dönem Rusya ile Japonya arasındaki savaştı. Savaş sırasında sefil bir durumda olan Rus bahriyelilerin savaş gemilerinde subaylarına karşı ayaklanması –ki bunların en önemlisi de tarihi Potemkin Zırhlısı'dır- askerlerin de siyasallaşmasını ve işçilerle eylem birlikteliğine girmesini sağlayacaktı.

Yani buradan şu sonucu çıkarmak mümkündür. Halklar arasındaki savaşlar, insani olarak büyük bir trajediye yol açsa da, savaşan askerler arasında yoğun bir memnuniyetsizlik, kızgınlık yaratabilir. Devrimciler bu memnuniyetsizliğin gerçek kaynağını gösterebildikleri ölçüde, olağanüstü sonuçlar elde edilebilir. Nitekim nasıl Rus-Japon savaşı askerler arasında kendiliğinden bir isyan çıkartmış ve 1905 Devrimi'nin gerçekleşmesinde bu isyan büyük rol oynamışsa, 1917 devrimini yaratan etkenler arasında da Birinci Dünya Savaşı baş sırada geliyordu. Yoksulluğunun, sefaletin üstüne bir de durmadan savaşmak zorunda bırakılan Rus halkının Çarlığa karşı duyduğu öfke binmiş ve o dönemde Bolşeviklerin, "Emperyalist savaşı iç savaşa çevirelim!" sloganı yoksul kitlelerce kabul görmüştü. Bu da Ekim Devrimi öncesinde emekçilerin saflarında Bolşeviklere yoğun bir katılımı sağlamıştı.

ŞUBAT DEVRİMİ VE İKİLİ İKTİDAR...

Tabii bu katılım sadece emekçilerin saflarında değil, devrimcilerin saflarında da hızlanmaya başlıyordu. Birinci Dünya Savaşı patlak verdiğinde, İkinci Enternasyonal'e bağlı büyük

'sosyal-demokrat' işçi partileri, her biri emperyalist paylaşım savaşının bir tarafı olan kendi devletlerini destekleme kararı aldıklarında, Bolşeviklerle birlikte Rosa, Troçki gibi bir avuç

enternasyonalist, bu paylaşım savaşının işçileri patronların çıkarları için birbirine kırdırmak anlamına geldiğini vurgulamış ve işçilerin namularını kendi gerici iktidarlara çevirmesini savunmuştu.

Savaşın yarattığı yıkım, başlangıçta cepheye güle oynaya giden yoksullar arasında derin bir hoşnutsuzluğa yol açmaya başladı. Önceleri 'vatan hainliği'yle yaftalanan Bolşevikler, hem işçiler hem de cephedeki askerler arasında hızla güç kazanıyordu. Şubat 1917'de Petrograd'ta büyük işçi mitingleri ve grevleri düzenlendi. Tüm bu mitinglerin ve grevlerin sonundaysa Çarlık devrildi ve ülke bir Meclis (Duma) idaresine

girdi. Diğer yanda, işçi temsilcilerinden oluşan Sovyetler yeniden tarih sahnesine çıkıyordu...

Şubat Devrimi Rusya'da birçok şeyi değiştirirken, Bolşevik saflarda da, özellikle



Lenin'de de köklü değişimlere neden oluyordu. Çünkü ülkede yaşananlar, yeni analizleri ve yeni politik tutumları gerektiriyordu. Lenin, daha önce 'demokratik devrim' tezini savunan Bolşevikler için yeni

bir tutumu savunmaya girişti: Çarlık devrilmmişti, işçi sınıfı iktidarı alabilirdi, hatta almak zorundaydı.

Böylece Lenin, Troçki'nin Sonuçlar ve Olasılıklar broşüründe ortaya koyduğu, "Liberal burjuva politikacıları hükümet etme yeteneklerini sonuna kadar ortaya koyma fırsatı bulmadan önce, iktidar işçilerin eline geçebilecektir – ve devrimin zaferi isteniyorsa, mutlaka geçmelidir," görüşüyle paralel bir çizginin savunusuna başladı.

Nitekim, Mayıs 1917'de Rusya'ya dönen ve yine Petrograd Sovyeti'nin başkanlığına seçilen Troçki, Lenin'in çağrısıyla Bolşeviklere katıldı...

"BÜTÜN İKTİDAR SOVYETLERE!"

Zorlu geçen yaz günlerinde, Lenin de Rusya'ya dönmüş, bir yanda Duma, bir yanda Sovyetler arasında ikiye bölünen iktidarın işçiler tarafından zapt edilmesi meselesi üzerinde yoğunlaşmıştı. Ağustos ayı Çarlığa bağlı kuvvetlerin karşıdevrimci

girişimlerine sahne oldu. Çarlı General Kornilov işçilerin püskürttüğü bir darbe girişiminde bulundu.

Artık ya işçiler devrime yürüyecek ya da devrimin bir kez daha ezilmesine seyirci kalacaklardı.

Bunun için Lenin ve Troçki 3 Kasım gecesi, bir an önce ayaklanma önerisini Bolşevik Parti Merkez Komitesi'ne sunuyor; fakat komite öneriyi reddediyordu. Bunun üzerine bir işçi kürsüye fırlıyor ve aynen şunları söylüyordu:

"Petrograd işçileri adına konuşuyorum, biz ayaklanmadan yanayız! Ne yaparsanız yapın, bilmem; ama size şunu söylüyorum ki, eğer Sovyetler'in ortadan kalkmasına göz yumacak olursanız, sizinle ilişkimizi keseriz!"

İşte bu konuşmayla beraber ayaklanma kararı kabul ediliyor ve Rosa'nın da sözünde vurguladığı gibi, 'Lenin, Troçki ve arkadaşları'nın önderliğinde, "Bütün iktidar Sovyetlere!" sloganıyla Rus işçi sınıfı devrime yürüyordu...

Tarih 7 Kasım 1917'yi gösterdiğinde (eski Rus takvimine göre 24 Ekim), askerler devrimin saflarında yerlerini alıyor, işçiler silahlanıyordu. Sovyetler ise tüm devlet binalarını ele geçiriyor ve Paris Komünü'nden sonra tarihteki ikinci işçi iktidarı kurulmuş oluyordu!..





LEV TROÇKI

BİR DEVRİM İŞÇİSİ: YAKOV SVERDLOV

Sıkça şöyle şakalar yapardık: "Eh, pek muhtemelen Sverdlov bunu halletmiştir -çoktan..."

1917'deki devrim, Bolşeviklerin liderliğindeki kitlelerin eseri idi. Ancak devrimin savunulmasında, yaşamını ortaya koyarak mücadele eden devrim işçilerinin rolü çok büyüktü. Yakov Sverdlov, onların başında geliyordu. Ne yazık ki, 1919'un Mart'ında, yapacağı daha çok iş varken, bir grip salgınında yaşamını kaybetti. Tüm devrim işçilerini anmak için, L. Troçki'nin Sverdlov'un ölüm yıldönümünde kaleme aldığı yazıdan bir bölümü yayınlamak istedik...

(...)

Sverdlov her zaman kendisi olarak kaldı. İnsan böylesi günlerde insanları tanımayı öğreniyor gerçekten. Ve Yakov Mihailoviç hakikaten eşsizdi: Emin, cesur, sağlam, becerikli, örnek bir Bolşevik. Tam o kritik aylardır ki Lenin, Sverdlov'u tanımaya ve takdir etmeye başlamıştı. Zaman zaman Vladimir İlyiç, Sverdlov'a belirli bir acil önlemleri önermek amacıyla ahizeyi kaldırır ve çoğu durumda "Çoktan halloldu," yanıtını alırdı. Bu, önlemin çoktan alındığı anlamına gelirdi. Bu konuda sıkça şöyle şakalar yapardık: "Eh, pek muhtemelen Sverdlov bunu halletmiştir -çoktan."

"Biliyorsunuz," demişti Lenin bir seferinde, "İlk başta onun Merkez Komite'ye dahil edilmesine karşıydık. Adamı nasıl da eksik değerlendirmişiz! Bu konuda epey tartışma olmuştu ama Kongre'de taban bizi yanlışımızdan döndürdü ve ne kadar haklı oldukları kanıtlandı."

(...)

Partinin, bizzat kendi yarattığı Sovyet Devleti içinde örgütsel kendi kaderini tayininin başlangıcı olarak adlandırılacak süreç, söz konusu olan ister Tüm Rusya Sovyet Merkez Yürütme Komitesi olsun ister Savaş Komiserliği Hizmetleri olsun, Sverdlov'un doğrudan önderliğinde yürüdü. Ekim Devriminin tarihçileri, parti ve devlet arasındaki karşılıklı ilişkilerin evrimindeki bu kritik anı, bugünlere kadar uzanan tüm döneme damgasını vurmuş olan bu anı, ayrıca ele almak ve titizlikle incelemek zorunda kalacaklar. Bu yüzden bu meseleyi ele alan tarihçi, bu en önemli dönemeç noktasında, örgütçü Sverdlov'un oynadığı muazzam rolü açıkça ortaya koyacaktır. Pratik bağlantıların tüm ipleri onun elinde toplanmıştı.

Lenin, vücudunda iki SR kurşunuyla vurulmuşken, Çekoslovakların Nijni-Novgorod'u tehdit ettiği günler çok daha kritikti. 1 Eylülde Svyazisk'de Sverdlov'dan şifreli bir telgraf aldım:

"Derhal dön. İlyiç yaralandı. Durumun ciddiyeti bilinmiyor. Tamamen sükunet hakim. Sverdlov. 31 Ağustos 1918."

Derhal Moskova'ya doğru yola çıktım. Moskova'daki parti çevreleri sert, üzgün ama kararlı bir havadaydı.



Bu kararlılığın en iyi ifadesi ise Sverdlov'du. O günlerde sorumlulukları ve rolü kat be kat artmıştı. Müthiş gerginliği, sinirli bedeninden hissedilebiliyordu. Ancak bu sinirli gerginlik sadece daha fazla uyanıklık anlamına geliyordu, amaçsız bir telaşa, hele hele tedirginlikle hiçbir ilgisi yoktu. Böyle anlarda Sverdlov kişiliğini büsbütün hissettirdi.

Doktorların teşhisi umut vericiydi. Hiçbir ziyaretçinin Lenin'i görmesine izin verilmiyor, kimse kabul edilmiyordu. Moskova'da kalmak için bir sebep yoktu. Svyazisk'e döndükten kısa bir süre sonra Sverdlov'dan 8 Eylül tarihli bir mektup aldım:

"Sevgili Lev Davidoviç,

Birkaç kelime yazacak fırsat bulabildim. Vladimir İlyiç'le ilgili gelişmeler olumlu. Muhtemelen üç ya da dört gün içinde kendisini görebileceğim."

Mektubun geriye kalan satırları, burada aktarılmasına lüzum olmayan pratik meselelere ilişkindi.

Vladimir İlyiç'in nekahet dönemini geçirdiği küçük Gorki Rıasbasına olan yolculuğum hafızamda yer etmiş. Moskova'ya bir sonraki gidişim sırasındaydı. Durumun aşırı zorluğuna rağmen o sırada iyiye doğru değişim güçlü bir şekilde hissediliyordu. O zaman için belirleyici önemi bulunan Doğu cephesinde Kazan ve Simbirsk'i geri almıştık. Lenin'in hayatına kastedilmesi partide muazzam bir politik silkinişe yol açtı: Parti çok daha uyanık ve tetikteydi, düşmanı geri püskürtmeye çok daha hazır. Lenin hızla iyileşiyordu ve yakında çalışmalara dönmeye hazırlanıyordu. Tüm bunlar güçlü ve özgüvenli bir ruh haline yol açmıştı. Madem parti şimdiye kadar durumla başa çıkabiliyordu, şüphesiz gelecekte de buna devam edecekti. İşte Gorki'ye gittiğimiz sırada haleti ruhiyemiz aynen böyleydi.

Yoldayken Sverdlov beni yokluğumda Moskova'da olup bitenlerden haberdar etti. Büyük bir yaratıcı iradeye sahip kişilerin çoğunda olduğu gibi mükemmel bir hafızaya sahipti. Her zaman olduğu

gibi, dikkati, kişilere ilişkin geçerken yapılan kısa nitelermelerin eşlik ettiği gerekli örgütsel ayrıntılarla birlikte, en önemli şeylerin ekseninde dönüyordu. Özetle bu, Sverdlov'un alışılmış çalışmasının bir uzantısıydı. Ve bunun altında, özgüven, soğukkanlılık ve aynı zamanda karşı konulmaz bir azamet

hissediliyordu: "Başaracağız!"

Otorite Sahibi Bir Başkan

Sverdlov sık sık toplantı yönetmek zorunda kalıyordu. Birçok organın ve toplantının oturma yöneticisi oyd. Otoriter bir başkandı. Tartışmayı kesmek, konuşmacıları engellemek vb. anlamında değil. Hem de hiç değil. Aksine, asla kaçamak cevaplar vermezdi ve formalitelerde ısrar etmezdi. Başkan olarak otoriterliği şuradan geliyordu: Pratik kararın ne olduğunu her zaman gruptan önce bilirdi, kimin konuşacağını, ne söyleneceğini ve neden söyleneceğini anlardı; konunun arka plandaki yönlerine aşinaydı (ve her büyük ve karmaşık konunun bir arka planı vardır); söz hakkını, gereken konuşmacılara doğru zamanda vermekte ustaydı; bir teklifin nasıl doğru zamanda oylamaya konulacağını bilirdi; neyin geçirilebileceğini bilir ve istediklerini geçirebilirdi. Başkan olarak bu özellikleri, pratik bir önder olarak tüm vasıflarıyla, insanları gerçekçi bir şekilde değerlendirmedeki kabiliyetiyle, örgüte ve kişilere dair düzenlemeler alanındaki bitmez tükenmez yaratıcılığıyla ayrılmaz biçimde bağlıydı.

Fırtınalı oturumlarda, katılımcıların gürültü yapmasına izin vermekte ve böylelikle havanın yumuşamasını

sağlamakta ustaydı; ve en uygun zamanda araya girerek, sert bir el hareketi ve metalik bir ses tonu ile düzeni yeniden sağlardı.

Sverdlov orta boylu, esmer tenli, zayıf ve çelimsizdi; yüzü zayıftı; keskin hatlı bir çehresi vardı. Görenler, güçlü ve hatta kudretli sesinin fiziğiyle uyumsuz olduğunu düşünebilirdi. Hatta aynı şey bundan daha büyük ölçüde onun karakteri için de söylenebilir. Fakat böyle bir izlenim sadece geçici olabilirdi. Sonra fiziksel görüntü ruhsal olanla birleşirdi. Ancak bu yeterli değildir, çünkü bu çelimsiz figürün görüntüsü ancak sakin, boyun eğmez ve bükülmez iradesiyle ve esnek olmamakla beraber güçlü sesiyle tamamlanırdı.

"Niclevo"* derdi Vladimir İlyiç bazen zor durumlarda. "Sverdlov, Sverdlov'a özgü bas sesiyle bu konuyu onlara anlatır ve mesele hallolur..."

Bu sözlerde müşfik bir ironi vardı.

Ekim sonrası dönemin başlarında, komünistler, çok iyi bilindiği gibi, giyinme tarzımız yüzünden düşmanlarımız tarafından 'derililer' diye adlandırılırdı. Ben Sverdlov örneğinin, deri 'üniformalar'ın aramızda yayılmasında çok büyük bir payı olduğuna inanıyorum. Her durumda, deri şapkasından deri botlarına kadar tepeden tırnağa deriyle kaplı bir halde dolaşırdı. O günlerin karakteriyle uyuşan bu kostüm, baş örgütsel kişilik olarak onu aştı ve çok geniş bir alanda yayıldı.

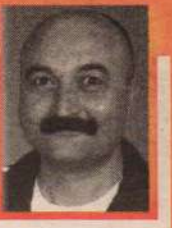
Sverdlov'u yeraltı günlerinden tanıyan yoldaşlar farklı bir Sverdlov hatırlarlardı. Ama benim belleğimde Sverdlov, adeta İç Savaşın ilk yıllarının darbeleriyle kararmış bir zırh içindeymiş gibi, deriler kuşanmış halde duruyor.

Evde ateşler içinde yanan Sverdlov'un durumu kötüleştiği sırada, biz bir Politik Büro toplantısı için bir araya gelmiştik. O zamanki Merkez Komite Sekreteri E. D. Stassova oturma sırasında içeri girdi. Sverdlov'un evinden gelmişti. Yüzü tanınmayacak haldeydi.

"Yakov Mihailoviç kendini kötü hissediyor, çok kötü" dedi. Stassova'ya şöyle bir bakmak, hiçbir ümit olmadığını anlamak için yeterliydi. Oturumu çabucak bitirdik. Vladimir İlyiç, Sverdlov'un evine gitti ve ben de derhal cepheye doğru hareket etmek üzere hazırlanmak için Komiserliğe gittim. Yaklaşık 15 dakika sonra Lenin'den bir telefon geldi ve çok zorlandığı anlaşılan özel kısık ses tonuyla şöyle dedi: "Artık yok." "Artık yok." "Artık yok." Bir süreliğine ikimiz de ahizeyi elimizde tuttuk ve her ikimiz de diğer uçtaki sessizliği hissedebiliyorduk. Sonra kapattık. Söylenecek başka bir şey yoktu. Yakov Mihailoviç artık yoktu. Sverdlov artık aramızda değildi.

* Sorun değil!

(13 Mart 1925)



Hüzünlü bir 'hayat' hikayesi...

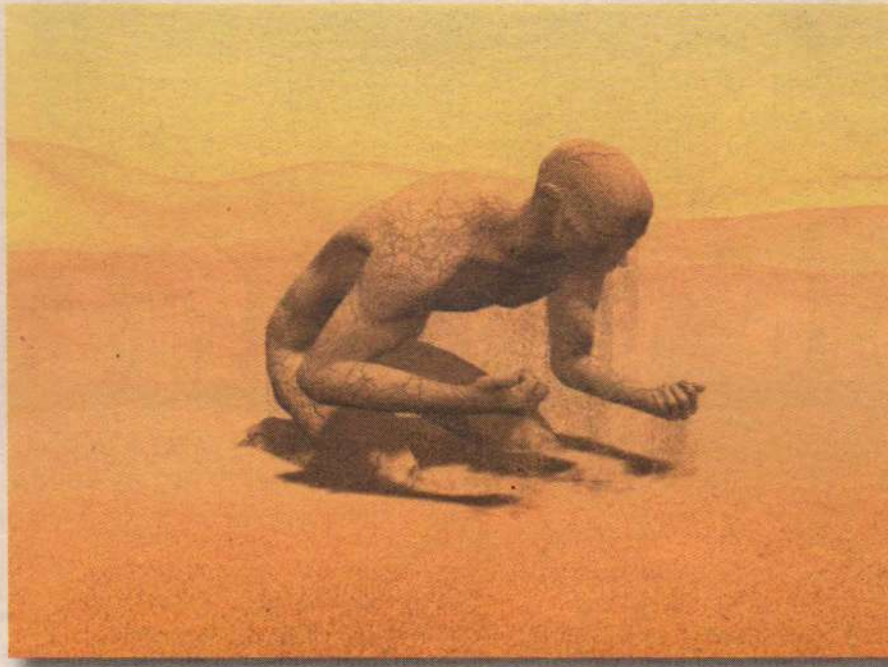
Hayatın bi yerlerine cuk oturan, bi dünya tahlil, tespit, analiz, çözümleme, değerlendirme cümleleri biliyoruz. Kimisi atalar tarafından sarf edilmiş epeski zamanlardan bize ulaşan söz dizgeleri, ki bu ataların kim olduğunu bilmesek de ne kadar tutarsız olduklarının farkındayız. “İti an çomağı hazırla” ile “İyi insan bahsi üzerine gelir”, takdir edileceği gibi hemen hemen aynı durumlar için kullanılır ve emin olun ikisi de aynı ata tarafından lafı kıvrıp zevahiri kurtarmak adına ortaya atılmış iddialardır.

Kimisi, kocaman insanların kurduğu felsefi cümlelerdir. Hepimizin ezberinde bu sözlerden en az beş-on tane vardır. Ne manaya geldiğini uzun uzadıya sorgulamasak da vakit denk düştüğünde yumurtlar gibi koyarız ortamın orta yerine. Hem de fiyakalı olsun diye biliyorsak ecnebi dildeki karşılığını da kullanarak. Misal benim Latinesini net bir şekilde aklımda tuttuğum, velaTin latin kimdir, nerede var olmuştur gibi sorulara verecek hiçbir cevabının olmadığı; *Nihil humanum mihi alienum est* diye bir söz öbeğim vardır, “İnsana dair her şey kabullenilebilir,” şeklinde de kafadan çevirisini yaptığım. Uyarını uymazını düşünmeden herhangi bir futbol tartışmasında da koca koca adamların koca koca fikirleri çarpıştırdığı bir yerde de dillendirip, milletin anlık şaşkınlığını sıkı laf etmiş olduğuma yorarım.

Kimisi de bir şekilde şurada burada tanışıklığımız bulunan kimselerden çoğu kez beklemediğimiz zamanlarda duyduğumuz hikmetli laflardır. Buna örnek veremeyeceğim, hemen hepsi erkek egemen fikriyatın cinsel çağrışımlı ahlaksız tüyolarıdır.

Şimdi müsaade ederseniz ben de bu tarz bir tespit tümcesi yaratmak istiyorum. “**Dikkat etmeden yanından geçip gittiğimiz bi dünya mevzu dikkatimizi çektiğinde içimizi acıtabilir.**” Biliyorum pek olmadı, biraz uzun oldu sanki, biraz da duygu sömürüsü taşıyor gibi ama idare ediverin artık.

Peki, nereden çıktı şimdi böyle okkalı söz söyleme ihtiyacı? Birkaç ay evvel Erkal Umut Hocam'ın **RED**'de de kısmen yayınlanan, katı atık emekçilerinin dertlerinin anlatıldığı belgeselinin hazırlık aşamasına ucundan kıyısından tanıklık ederken daha önce böylesi bir işin varlığından dahi pek haberdar olmadığının farkına vardım. Öyle ya, günde ya da gecede birkaç kere gördüğüm, iki tekerlekli el arabalarıyla sokaklarda



dolaşan her yaştan insanlar vardı ve hiç de dikkatimi çekmemişti. Bir araya gelerek oluşturdukları derneğin başkanı Ali Mendillioğlu'nun anlattıklarını dinlerken bu işin varlığının dikkatimi çekmeyişienden utanmıştım.

Utanç...

Şimdi aşağı yukarı aynı utancı bir şekilde dikkatimi çeken -ve belki de ufak bir kasabada yaşadığımdan dolayı bu denli geç çeken- başka bir işkolu için yaşıyorum. Başlangıç tarihini kesin olarak bilmesem de sonradan sonraya geliştiğinin farkında olduğum taşeron şirketler aracılığı ile hiç de hafifsenmeyecek bir sömürü çarkı dönüyor memleketimizde. Hastanelerde, bankalarda, resmi sıfatı taşıyan yığınla kurumda temizlik, güvenlik ve yemek hizmetleri artık hep bu taşeron şirketlere devredilmiş.

Eski zamanlar hatırlandığında bu gibi hizmetlerle yükümlü kimselerin kurum ya da kuruluşların kendi bünyelerinde istihdam edildiği biliniyor. Her dairenin müstahdem ya da odacı ismiyle anılan bir görevlisi oluyordu temizlik görevinden sorumlu. Bankalarımız ya da hastanelerimiz bu kadar özel değilken bekçileri yahut maaşlarını kendilerinin ödediği güvenlik görevlileri vardı. Keza yemekhanesi bulunan her yerin aşçısından bulaşıkçısına kendi elemanlarından oluşan görevlileri vardı. Sonra hangi zerzevatın aklına geldiyse bu hizmetlilerin kendilerine yük olduğu fikri, ağalar beyler vasıtasıyla kanununu kitabını geliştirerek anılan şekilde bir teamülün oluşmasını sağladılar. İnsanların kuruşına giren

iki lokmadan birinde gözü olan mevki-makam sahipleri başlangıç aşamasında türettikleri gerekçeleri şimdi de sayıp döküyorlardır kendi anlamları merkezinde. Efendim vasıfsız kimselerin bir şekilde kadroya doluşturulduğu şikayetinden tutun da ehil kimselerin sayılan memuriyetleri daha layıkı ile yerine getirdiğine kadar bir alay neden sayabilirler bu prosedürün gelişmesine. Etrafta dönen her dalaverayı kendine dokunmadığı için kabullenmeye hazır nüfus yoğunluğu konusunda sıkıntı yaşamadığımız için de akla yatar bulacaklar vardır bu sayılacak mazeretleri.

Tabii o açıdan bakınca mazur gösterebilecekleri bu şekil, dışının değil de içinin yaktığı kısma bakılınca kimlerin ekmeğine bal-kaymak sürüldüğü açığa çıkıyor. **Hiçbir taşeron şirket çalıştırdığı kimselere asgari ücreti aşan bir maaş vermiyor. Sonra işin kitabına uydurulması kısmında birkaç ayda bir işçilere kağıt üzerinde işe girdi çıktı yaptırılıyor ki kıdem falan yürümesin.** Kimsenin umursamadığı oranlarda bir işsizlik gerçeğimiz de olduğundan, abiler al takke ver külâh gayet rahat oturdukları yerden ve birilerinin meğinden çalarak para kazanıyorlar. Bu taşeron şirketlerin kimler tarafından kimlere kurdurulduğu ve bu hizmetlerin devri aşamasında ihalelerin hangi yeterliğe karşılık bu şirketlere verildiği apayrı bir bilinmez. Bir şekilde buraya bulaşmış ve hepsi birbirinden şekilsiz ve iğreti üniformalarla kıyafetlendirilmiş bu taşeron şirketlerin elemanlarının rahatsız olunacak yerleri de hiç farkında olmadan beliren davranış

şekilleriyle ortaya çıkıyor. Şimdi bu özel hizmetlilerin var olduğu her yere işi düşen kimse en evvel bu hizmetlilerle bir ilişki kurmaya bakıyor. Çünkü herkes herhangi bir şekilde işini gördüreceği kimse olarak o iş ile ilgilenmesi gerekenlerin ilgisini çekmenin zor olduğunun farkında. Ne hikmetse bir hasta ziyaretinde, ya da bir havale göndermede veya bir dosya takibinde insanlar hiç zorlanmadan bu elemanlardan yardım talep edebiliyor. Ve onlar da bu talepleri çokluk geri çevirmiyor. Yok, düşünüldüğü gibi iyilik yap denize at yollu ulvi bir beklentisi yok kimsenin. Gayet net bir şekilde atılacak bir çorba parasının, sıkıştırılacak ufak çaplı bir sakalın yüzü suyu hürmetine gösteriliyor bu alaka. Ha, rahatsız ediciliği neresinde dersiniz, alt gelir düzeyi diye tabir edilen kitlelerde bir bahşış kültürü oluşmasında. Toplumsal bir aradalığın bu kadar kör gözüm parmağına çıkar üzerine inşa edilmesi, çıkar ne kadar küçük olursa olsun tehlikeye girdiğinde insanların aralarına karakediler sokacaktır herhalde. Ve bu kaçınılmaz son da insani duyarlıktan öyle ya da böyle nasiplenmiş kimseleri rahatsız etmek zorundadır.

Antre, hayat...

Benim çapım, toplumsal kalibrem kendimin de farkında olacağım kadar ortada. Bu yüzden kimseye bu rahatsızlıkların giderilmesi, gözümün gördüğü kadarıyla tespit edebildiğim bu veya daha bir sürü çarpıklığın giderilmesi hususunda sloganvari cümlelerle gaz vermek haddim değil. Bakmayın siz böyle eline meşale alıp öne düşmüş adam edasıyla yığınlaraya yönelik cümleler kuranlara, **sözden oluşturulan çomaklar çarkına çömdüğüm düzene kürdan mesabesinde.** Nihayetinde herkes kendi önünü süpürmek zorunda. **Ve tuhaftır herkesin süpürgeye davranmasını salık veren adamların çoğunun kendi hayatlarını bok götürür.** Hayatı burada ömür manasında kullanmadım yanlış anlamayın. Bilen bilir, *antre* sözcüğü dilimize yerleşmeden önce evlerin giriş kısmı *hayat* kelimesiyle isimlendirilirdi.

Sizin anlayacağınız, böyle biraz dikkatli baktığımızda mide suyumuzda merdane pek de ufak olmayan yoğun sinekli bir zamanda yaşıyoruz. Az yukarıda imal ettiğim vecidede de belirttiğim gibi sineklerin neden ve nereye yığıldığına dikkat edersek hiç değilse kendi tabanlarımıza pislik bulaştırmayız.

çok kizdun mu?

ankara. tekel çadırenti.

şubat

2010

HASANI! HASAANI! HÜOOPI! HASAANI!

YASAKIN
TEKEL DİRENİ

BURDAYIM,
NE OLDU?

HAH,
BURADA MISIN?

HİİÇ ÇAY İÇELİM DEDİM,
BAK TEVFIK ABİ DE BURDA.
BEN ÇAYLARI ALIP GELİYORUM.

NASILSIN
TEVFIK ABİ?

İYİYUM DA,
SEN NASULSUN?

İYİDİR...

NOLDU HAYIRDIR,
BİRAZ DURGUN GİBİSİN?
HASTA MISIN YOKSA?
HAVALAR FENA,
DİKKAT ET KENDİNE.

İYİYUM...

SAĞA BİŞEY
DİYECEĞÜM

DE ABİ.

ÇEKİNEYRUM

SAÇMALAMA CANIM
NE VAR ÇEKİNECEK

EH PEKİ,
ANLATMA MADEM

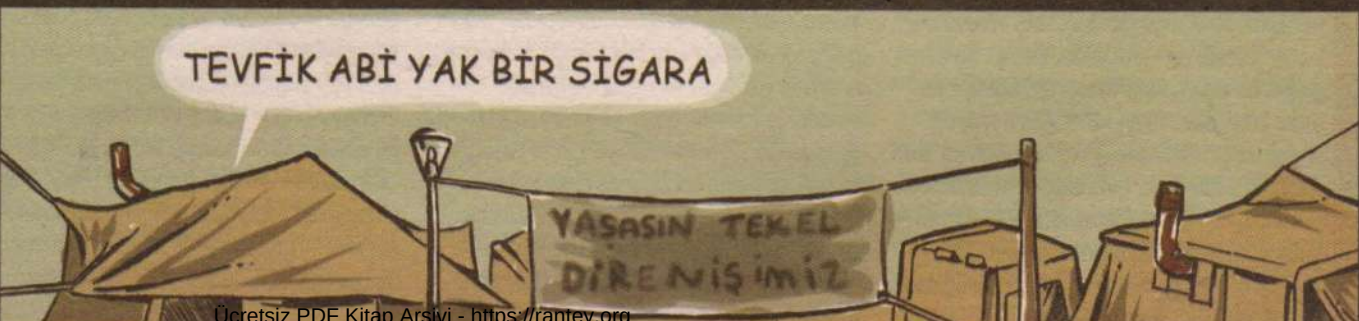
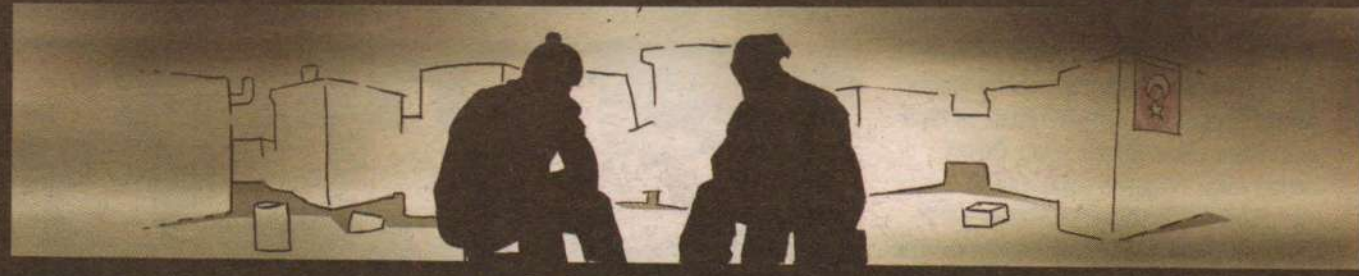
BU, TRABİZON'DA
SOLCULARI LİNC
ETTİLERDİ YA...

EVET?

ORADA

VURANLARDAN
BİRİ DE

BENDUM...



SU AKAR, TAYYİP BAKAR!..

Başlangıçta sadece karanlık vardı. Mutlak bir sıfır Kelvin sıcaklığında soğuk bile denilemeyecek bir hiçlik vardı. Marx yoktu. Engels yoktu. Çünkü madde yoktu. Hegel de yoktu. Çünkü ortada inler gibi cinler de yoktu. 13.7 milyar yıl öncesiydi. Değil maddeymiş, enerjiymiş, fizik yasaları bile yoktu. Adına 'kainat' dediğimiz, 'evren' dediğimiz heyuladan eser yoktu. Kısaca, hiçbir şey yoktu. Hatta kapının bu tarafında Tanrı bile yoktu. Öylesine bir yokluk yaşanmaktaydı ki, Tayyip Erdoğan bile yoktu. Tayyip Bey kardeşim, çok muhtemeldir ki o sırada 'kalubela'da bir evren yaratmak üzere yola koyulan ve dolayısıyla pek meşgul olan Tanrı ile Belediye Başkanlığı pazarlığı yapmaktaydı.

13.7 milyar yıl önce kutsal bir geçirti ile doğan evrenin ilk varlıkları oluşmaya başladı. Saniyenin trilyon, milyar ve milyonda bir mertebelerinde oluşan bu ilk varlıklar ne Adem'di, ne Havva'ydı, ne konuşan yılanlardı ve ne de İbrahim peygamberin atıldığı ateşe körükle giden Cübbeli Ahmet Hoca'nın nefret ettiği hain kertenkelelerdi. Aslına bakarsanız, oluşan ilk varlıklar öylesine küçük ve öylesine tariftten uzaktılar ki, onlar 'atom, proton, nötron, elektron, foton' bile değildiler. Düpedüz atom altı parçacıkların daha bir alt parçacıklarıydı. Henüz ortada ne Hidrojen ve ne de Helyum hazretleri vardı. Oluşan devasa patlamanın ardından çok ama çok küçük zaman kesirleri içinde, akıl sınırlarını zorlayan büyüklüklere ulaşan evrenin doğum sürecini bildik saniyeler ile anlatmak bile anlamsızdı. Çünkü bilindik madde, enerji ve mekan alemlerine has olan adına 'zaman' dediğimiz varlık dahi henüz yeni doğmaktaydı.

Her ne kadar 'zaman' ortada olmasa da elbette hiçliğin öte tarafındaki ilahi tarafta farklı bir 'zaman' varlığı yaşamaktaydı. Bizim evrenimize göre katrilyonlarca yıl gibi algılanacak meşhur kalubela döneminde bizim bildiğimiz 'zaman' belki yoktu ama *Zaman* gazetesi vardı. Dünya zamanıyla 50 bin yıl süren her Allahın günü Arş-ı Ala'nın kapısı önüne beleş bırakılıyordu. Lakin bütün haberler, Ergenekoncu Şeytan'ın darbe planları üzerineydi. Bu gazete, büyük olasılıkla Tanrı tarafından okunmuyordu. Şeytan'ı hangi maksatla yarattığını gayet iyi bilen Tanrı, bir başka alemde Şeytan'ın din kisvesi altında ne dolaplar çevireceğini pek iyi bildiği için komplo teorilerine gülüp geçiyor olmalıydı. Zamanı sonsuz olmasına rağmen vakti kısıtlı olan Tanrı'nın kalubela yeminlerine olduğu gibi kalubela medyasının palavralarına da karnı toktu. Üstelik Tanrı'nın başka bir derdi daha vardı. 180 katrilyon yıldır süregelen Tayyip Erdoğan'ın yaptığı at pazarlığından Allah'a 'illallah' gelmişti. Bu nedenle Allah daha fazla beklemek istemedi. "Ol" dedi ve melekler arasında zilyonlarca yıldır süregelen dedikodular gerçek oldu. Big Bang olmuştu sonunda. Lakin bildiğimiz kainat, prematüre doğmuştu.



Büyük patlama öncesinde 'zaman' dahi yoktu. İşte bu nedenle bu büyük patlamanın ilk meyveleri olan parçacıkların ışık hızlarında ilerleyip bir saniyede 300 bin km yol almasına dahi gerek yoktu. İlk parçacıklar, bugünün ölçüleriyle milyonlarca ışık yılı mesafelere yine bugünün ölçüleri ile bir saniyenin çok ama çok küçük kesirleri mertebesinde ulaşmaktaydı. Doğrusu bu aceleye hiç gerek yoktu. Çünkü Tayyip Erdoğan'ın doğmasına en az 13.7 milyar dünya yılı vardı. Lakin kainat dediğimiz o malum mahlukat, olanca hızı ve cüssesiyle yerleri ve gökleri tespih tanesi gibi dizebilmek için erken doğmakta bir mahzur görmemişti. Denilebilir ki, madem büyük patlama öncesinde var olmayan madde ve enerji aleminde bildiğimiz 'zaman' dahi yoktu, öyleyse ne demeye bu kainat erken doğmuştu? (Yanıt için bakınız: *Erken Doğan Evren*)

Büyük patlamanın ilk birkaç saniye sonrasında ilk fotonlar ve atomların oluşmasını müteakip yaklaşık birkaç yüz milyon yıl sonunda ilk yıldızlar oluşmaya başladı. Derken hemen akabinde, ilk bir milyar yıl sonunda galaksiler ve ilk birkaç milyar yılın ardından galaksi kümeleri oluştu. Bütün bu harala gürele içinde Dünya gezegeni ile Güneş denen yıldız ya ortalıkta yoktu ya da araziye uymuş vaziyetteydiler. Aslına bakarsanız, ilk yıldızlar, ilk galaksiler ve ilk galaksi kümeleri Büyük patlamanın hemen ertesinde yaşanan madde ile karanlık maddenin, enerji ile karanlık enerjinin mücadelesinden arta kalan artık malzemeden ibaretti. Bu 'artık madde' ve 'artık enerji' çok az miktarda ve başlangıçtaki madde ile enerjinin sadece yüzde 3'ü seviyesindeydi. Bildiğimiz evreni işte bu artık maddeler ve enerjiler oluşturuyordu. Şu koskoca kainat, o yüzde 3'lük artık malzemeden ibaretti. Büyük patlamadan doğan normal madde ile normal enerjinin yüzde 97'lik kısmı ise karanlık madde ve karanlık enerji ile girdikleri tepkime sonucunda, ilk birkaç saniye içinde yaşanan kozmik soykırım sonucunda gerisin geri geldiği yere dönüp yok oluyordu. Öylesine acımasız bir süreç yaşandı ki, bildiğimiz bütün madde ve enerji, bu korkunç savaşın az biraz artıklarından oluştu. Hangi atomların,

kalıp hangi elektronların kalmayacağını belirlediği, hangi yıldızların ve hangi galaksilerin tasfiye edileceğine karar verilen böylesine kritik bir dönemde dahi henüz Tayyip Erdoğan'dan ses seda çıkmıyordu. Çünkü Tayyip Erdoğan ortada yoktu. Karanlık madde ile karanlık enerji bile yaratıldığı halde Tayyip Erdoğan'ın maddi dünyası henüz yaratılmış değildi. Çok muhtemeldir ki, o sıralarda kalubela'da Tayyip Erdoğan ile Tanrı arasında Siirt seçimi ile 1 Mart tezkeresinin pazarlığı yapılmaktaydı..

Her ne kadar Tayyip Erdoğan henüz yaratılmamış olsa da 'zaman' ilerlemekteydi ve yaklaşık 9 milyar yaşına ulaşan kainatın artık Güneş adında bir yıldızı da vardı. Bu yıldız, sayısı milyarlara ulaşan galaksi kümelerinden birinin içindeydi. Bu galaksi kümesi de içinde binlerce galaksi barındırıyordu. Bu binlerce galaksiden biri Samanyolu idi. Samanyolu da yaklaşık iki yüz milyon yıldız barındırıyordu. İşte bu yıldızlardan biri olan Güneş yıldızı da kendi sistemini kurmakla meşguldü. Önceleri çok sayıda gezegene sahipti. Onlarca ve belki de düzinelerce gezegen oluşumu da aynı anda gerçekleşmekteydi. Söz konusu olan 'an', yaklaşık bir milyar Dünya yılına eşdeğerti.

İlk bir milyar yıl sonunda Güneş sistemi içinde hatırı sayılır miktarda gezegen oluşmuştu. Bu gezegenler ikide bir kafa kafaya tokuşuyorlar ve yine ikide bir büyüyor ve küçülüyorlardı. Bu tokuşmalar sonucunda bir zamanlar devasa bir gezegen olan Merkür bile cüçük kalmıştı. Hatta Dünya gezegenine arkadan çarpan ve yüzde yüz kusurlu olan bir başka gezegen sayesinde ortaya bir gezegen ve bir uydu çıkmıştı. Ay dediğimiz Dünya uydusu da böylece meydana gelmiş ve böylece ileride Dünya gezegeninde yaşamı oluşturacak önemli adımlardan biri daha atılmıştı. İşin ilginç yanı, bütün bu cümbüş yaşanırken hala Tayyip Erdoğan ortada yoktu. Çok muhtemeldir ki, bu sıralarda kalubela'da Tayyip Erdoğan ile Tanrı arasında Dolmabahçe ve Ergenekon pazarlıkları yapılmaktaydı. Yandaş ve yalaka medyanın yaratılış efsanesi olarak bilinen bu pazarlık süredursun, Dünya gezegeni her Allah'ın bin yılında çok sayıda kuyruklu

yıldızdan sopa yemekteydi. O sıralarda gezegenin yüzeyi ateş topuydu. Her taraf ateş içindeydi ve tam anlamıyla cehennem şartları yaşanmaktaydı. Fakat milyonlarca yıl süren bu kuyruklu yıldız yağmurları ile şartlar değişmeye başladı.

İlk bir milyar yılın sonlarına ulaşıldığı esnada beklenmedik hadiseler yaşanmaya başladı. Dünyaya düşen ve ileride Kuiper kuşağı ve Oort Bulutu olarak adlanacak çok ama çok uzak diyarlardan gelen kuyruklu yıldızlar dünyada denizleri, okyanusları, gölleri ve akarsuları oluşturmaya başlamıştı. Her biri tonlarca buz halinde su barındıran kuyruklu yıldızlar hem organik sayılacak ilk molekülleri ve hem de hayatın en vazgeçilmezi olan su denen maddeyi adrese teslim dünyaya getiriyordu. İlk bir milyar yıldan sonra gelen ikinci milyar yıl sonunda Dünya gezegeni suyla dolmuş ve ilk ilkel canlılar oluşmuştu bile. Bütün bu süreçte Tayyip Erdoğan'dan hâlâ haber alınamıyordu. Çok muhtemeldir ki Tayyip Erdoğan o sırada Tanrı ile HSYK ve Başkanlık pazarlığı yapıyordu.

Diğer gezegenlerin aksine oldukça büyük bir uydusu sahibi olan Dünya gezegeni, uydusu olan Ay'ın çılgın çekim gücü sayesinde oluşan gelgitler ile denizlerde başlayan canlılığa karada da hayat olduğunu öğretiyordu. Karalar soğumuş ve gezegenin atmosferi de oksijen ile dolmuştu. Bitkiler çoktan dünyayı yeşile bürümüştü. Okyanuslardan sıkılan bir kısım mahlukat yavaş yavaş karaya çıkmış ve birkaç milyar yıl daha sürecek bir zaman süreci sonunda meme sahibi bile olmuştu. Arada sırada devasa astreoidler yepyeni hayat malzemeleri getirmekle beraber gezegen üzerinde oluşan hayatı ve canlılığı adeta silip süpürüyordu. Fakat bir defa kendisine yol bulan hayat, hiçbir engel tanımıyor, yeniden bütün gezegeni istila ediyordu. Öyle ki, 65 milyon önce ortadan kalkan dinazorlardan iki yüz milyon yıl önce neredeyse tüm hayat, gezegen üzerinden silinecekti. Çok daha korkunç bir felaket yaşanmıştı. Dinozorların yaşadığı felaket, önceki felaketin yanında küresel ısınma kadar önemsiz bile sayılabilirdi. Lakin olan olmuştu artık. Adem ile Havva'dan ve Tayyip Erdoğan'dan henüz ses seda olmamasına rağmen dinozorların yokluğunu fırsat bilen memeliler gezegen üzerinde tıpkı böcekler gibi yayılmaya başlamıştı.

Derken dünya tarihini sonsuza dek değiştirecek olaylar yaşanmaya başladı. Evren 13.7 milyar yaşına yaklaştığında, bazı maymuna benzeyen memeliler, alet kullanmaya ve homurdanarak da olsa konuşmaya başladı. Bu alet edavat kullanma ve homurdanma kabiliyetinin etkileri, korkunç bir zincirleme reaksiyon doğurdu. Ve nihayet milyarlarca yıldır beklenen Tayyip Erdoğan dünyaya geldi. Beraberinde tüm yandaşları, yalakaları, cemaatleri, hakimleri, çevreye mal gözüyle bakan çevre bakanları ve hatta Ardıçgilleri dahi Dünya üzerinde yaşamaya



başladı. Adem ile Havva'nın gelip gelmediği hiç bir zaman ispatlanamasa da artık Tayyip Erdoğan gelmişti. Tüm bu gelişmeler için 13.7 milyar yıl beklenmesi gerekmişti.

Güneş ve Dünya'nın oluştuğu anı 1 Ocak ile tanımladığımızda Dünya gezegeninin yaşadığı süreçlerin yanında Tayyip Erdoğan ve şürekasının ortaya çıkma anı 31 Aralık akşamı saat 8'e tekabül etmekteydi. Peki bu 365 gün boyunca neler yaşanmıştı? Yılın ilk 9 ayı, yukarıda özetlendiği şekilde okyanusların oluşumu, karaların şekillenmesi ve ilk canlıların ortaya çıkması ile geçmişti. Kalan son 3 ay boyunca karalar oluşurken canlılar şekillenip çeşitlenmeye başlamıştı. Dünya gezegeninin şekillenmesini sağlayan en önemli oyuncularından birisi de hiç şüphesiz dereler ve akarsulardı.

Maymunlardan farklı bir evrim çizgisine ulaşmış Tayyip Erdoğan ve yandaşlarının doğmasına kadar geçen süre yaklaşık 50 bin yıllık bir süreçti. 50 bin yılın 4.6 milyon yıl yanında esamisi ne kadar okunursa insan türünün bu gezegeni sahiplenmesi de o kadar anlamlı olsa gerek. 13.7 milyar yıl önce Evren doğmuş. 4.6 milyar yıl önce Güneş ve Dünya oluşmuş. Sadece 50.000 yıl önce ilk insanlardan ve sadece birkaç on bin yıl öncesinde ilk uygarlık izlerinden bahsedebiliyoruz. Peki ya elektriğe dayalı uygarlığımız ne kadar? Şunun şurasında sadece 100, evet sadece yüz küsur yıllık bir geçmişe sahip elektrikli bir uygarlığımız var. Ve bir de, sadece 8-10 bin yıl önce Adem ile Havva'dan geldiğine inanan Tayyip Erdoğan adında bir Başbakanımız var. 13.7 milyar yıldır beklenen Tayyip Erdoğan bakın mealen ne diyor? "Ey Türk milleti. Yıllarca bu sular boşuna aktı. Öyle trene bakar gibi baktınız. Artık bu makus talihi tersine çevireceğiz. O sular boşuna akmayacak. Meymenetsiz solcular yüzünden bu sular boşuna akmayacak. Gerekirse SİT'i sittir edeceğiz ve o derelere 44 hidroelektrik santral dizeceğiz." İkizdere Vadisi'ni ele geçirmeye çalışan kainatımızın ve gezegenimizin ortağı olduğundan şüphelendiğim Tayyip Erdoğan'ın çılgın HES projesi SİT engelini takıldıktan sonra malum Başbakan işte böyle dedi. "O sular boşuna akmayacak" dedi.

Eh be kardeşim! Yahu sen neredeydin 4.5 milyar küsur yıldır? Yahu bu dereler, bu akarsular milyarlarca yıldır boşu boşuna akarken sen neredeydin be güzel kardeşim? Sen kalubela'da Tanrı ile pazarlık üstüne pazarlık yaparken bütün bu İkizdere Vadisi derelerini Tanrı boşuna mı aktı? a benim güzel kardeşim? Allah, biz bilmeden bu dereleri sen HES yapasın diye mi yaptı canım kardeşim? Ampullerin sadece derelerden elde edilecek elektrik ile yanmadığını bilen bir tane akıllı mühendisiniz yok mu kardeşim? Biz bilmeden Tanrı ile HES pazarlığı da mı yaptın ciğer kardeşim? Yahu sen hiç mi ilim bilim okumadan Başbakan oldun be kardeşim? Bir derenin veya bir akarsuyun boşuna aktığını sizlere öğreten sağcı zihniyetin anasını satsanız kilosunu kaç para eder be güzel kardeşim? Yahu bir derenin boşuna aktığı nerede görülmüş be biraderim? Hoca'nın yanında

onlarca yıl boyunca sadece koynunda çevşen ipi olarak mı durdunuz be kardeşim? İTÜ Makine'yi derece ile bitirdiğini iddia eden Hoca'nızdan bir gün olsun bir derenin boşuna aktığını duydunuz mu? İnsan huyundan suyundan kapardı be kardeşim. Böyle bir traji-mizah dünyada görüldü mü? Bir derenin boşuna aktığını ilan eden ilk Başbakan ile karşı karşıya kalmanın ne kadar eğlenceli ama bir o kadar acıklı ve yorucu olduğunu anlatmanın ne kadar zor olduğunu biliyor musun be kardeşim? Kaç saattir buna uğraşan bu GHK'ya yazık değil mi kardeşim?

"Su akarken küpünü doldur," diyen bir kültürümüz var bizim. Ama bu söz, periyodik olarak yaşanan kuraklıklar nedeniyle üretilmiş bir söz. Bu sözün söyleyen atalar nereden bilsinler, açgözlü torunlarının din kisveleri altında sıradan bir sağcı olup Allah'ın milyarlarca yıldır akıttığı suları bile yandaşlara peşkeş çekmek için yırtınacaklarını? Güç ve iktidar, Firavun'u tanrılaştırmıştı. Bizim firavunların durumu da maalesef aynı seyirde gidiyor. Bir süre sonra gezegeni ve kainatı bile sahiplenmeye giden söz konusu güç ve iktidar sarhoşluğuna GHK'dan naçizane tavsiyeler olacak.

Bence AKP iktidarı, amblemi olan ampulden ilham alıp sadece milyarlarca yıldır boşu boşu akan dereleri akarsuları değil, havayı, rüzgarı ve hatta güneşi de işletip yabancılara ve yandaşlara satmalı. Bu güneş denen yıldız var ya Tayyip Bey kardeşim... Daha en

az 5 milyar yıl yanacak orda. Bence sıkı para kazanırsınız güneşten. Boşu boşuna yanıp duruyor. Dünyaya gelen enerjisi, dizdiği dizdiği. Yüzde 99.99'u diğer gezegenlerde ve uzay boşluğunda heba olup gidiyor. Bence yap-işlet-devret sistemi ile güneşi satın gitsin, anasını satayım. Düşünsenize! 5 koca milyar yıl! 5 milyar yıllığına bir konsorsiyuma kiratarsınız olur biter. İsraf olmasın derim. Zaten 5 milyar yıl boşuna yanmış orada. Bir 5 milyar yıl daha boşuna yanmasın. Lakin 5 milyar yıldan sonra siz cehennemde kaç milyar yıl yanarsınız? Ben doğrusu bilmiyorum. E onun pazarlığını da kalubela'da yapmışsınızdır herhalde.

Aslında sadece İkizdere'yi değil, **AKP'yi de SİT ilan etmek gerek. Gelecek kuşaklara ibret olsun diye AKP'yi olduğu gibi korumak lazım.** İnsan denen eşref-i mahlukatın hangi badireleri atlatıp evrimleşerek yeryüzüne halife olduğunu daha iyi anlatacak bir örnek yok bu ülkede çünkü.

Dereler gürül gürül denizlere aksın. Güneş denizleri buharlaştırsın. Bulutlar toplansın. Şimşekler çaksın. Yıldırımlar düşsün. Yağmurlar dağlara insin. Ovaları sulasın. Yeniden doğsun dereler. Taşınlar hatta. Aksınlar boşu boşuna dereler. Dünyaya verilen mühlete dek boşuna aksınlar. Kimse ağlamasın. Dereler boşu boşu aksın ama gözyaşları boşu akmasın. Unutulmasın ki, Allah, Şeytan'a bile Tayyip Erdoğan'dan daha uzun bir mühlet verdi. Fakat bir yandan

'şüpheci insan' kendi kendine soruyor. Yoksa, diyor... Lakin bir şeyden şüphemiz yok. Türk'ün kafasını kaldırıp suya bakacak hali kalmadı artık. Olsa olsa... Su akacak, Tayyip Bakacak!

ERKEN DOĞAN EVREN

İçinde yaşadığımız evrenin sezaryen ile mi yoksa doğal yollarla mı doğduğunu doğrusu bilmiyoruz. O kadar bilmiyoruz ki, değil Tayyip Erdoğan, Stephen Hawking bile bilmiyor. Bu yüzden günümüzün bilim ikonu haline getirilen Hawking, her 10 senede bir farklı konuşuyor. Malum ve meşhur *Zamanın Kısa Tarihi* adlı popüler bilim kitabını yazıp yayıncısını zengin ettiği yıllarda, "Aslında Tanrı var," demesine rağmen, geçenlerde yayınladığı son kitabında, "Aslında Tanrı yok," dedi ve yeni bir satış stratejisi içinde olduğunu gösterdi. Böylece dünyanın en dinci ve en yobaz insanlarını barındıran iki ülkesi olan ABD ve Türkiye yobazlarını kendisine hedef okur kitlesi olarak seçmediğini, daha çok şüpheci Avrupa okurları için yazdığını ispatlamış oldu. Bir önceki kitabı, dünya çapında 'mümin ve mümine' okurlar için yazılmışken, Stephen Hawking son kitabını Avrupa'da yükselen son inanç değeri olan 'şüphecilik' üzerine oturttu. Bu konuda Hawking'i suçlayamayız. Liberal ve haydut piyasa ekonomisi içerisinde Hawking ve yayıncıları istedikleri okur kitlesini seçebilir. Lakin Stephen Hawking, "Aslında Tanrı da yokmuş yahu!" dediğinde Amerikalı ve Türk yobazların tepki göstermesine şaşmak ve nazik bir "Çüş!" demek durumundayız. Daha üç ile ikinin çarpılınca neden altı ettiğini anlamayan Amerikalı ve Türk yobazların internet üzerinden Hawking'e fizik öğretmeye kalkmaları yüzünden ben şahsen kainatın sezaryenle ve hatta vakitten pek erken doğurtulduğuna kanaat getirdim. Amerikalı ve Türk cemaatçi evanjeliklerin "Kardeşim, yerçekimini görüyor musun? Görmüyorsun. E o zaman neden Allah'a inanmıyorsun? Kör müsün be öküz? Allah da var, Tanrı da var ve seni sonsuza dek yakacak," şeklinde özetlenebilecek üstün fizik bilgileri sayesinde ikinci bir şeyden daha emin olduğumu söylemeliyim. Erken doğumundan bu yana 13.7 milyar yıl geçmesine rağmen, bu evren henüz bebeklik çağını yaşıyor. Zaten bu kainat olgunluk çağını yaşıyor olsaydı, Hadi Uluengin ve İsmet Berkan adlı zevat Hürriyet'te köşe işgal ediyor olmaz, sadece gazetelerin internet sayfalarına eğlencelik yorum bırakırlardı değerli dostlar. İstatistik jüzerine kurulu Kuantum mekaniği böyle söylüyor. Ben değil. Prematüre doğmasaydı bu evren, elbette Amerikalı ve Türklerin yüzde 80'i konuşan yılanlara inanmayacak, gazete köşeleri internet yorumcularına kalmayacak ve en önemlisi derelerin boşu aktığını söyleyecek bir başbakanı seçim üstüne seçim kazanmamış olacaktı. Yaşadığımız tüm meseleler, aslında erken doğan evrenin geçici olmasını dilediğimiz arızalarından ibaret...

RED KİT

HALLOWEEN DUASI

Gözünü HES bürümüş bir başbakana sahip olan bir ülke, aslında kalkınmasa da olur. **Taksim'de yaşanan bir patlamanın ardından bu patlamanın altında dahi HES'leri istemeyen birtakım 'karanlık odakların' olduğunu söyleyen bir Başbakan'a sahip ülkenin elektriksiz kalıp mum yakıp haline yanması bence daha hayırlıdır. Çünkü böyle bir iddiayı dile getirmek için ruhen sıkıntı içinde olmak gerekir. Eğer böyle bir sıkıntı varsa o ülkenin kalkınması şansa kalmış demektir.** Bence o ülke, acilen kalkınmaya ara vermeli ve o başbakanı ivedilikle yeşillikler ve dereler ortasında doom metal eşliğinde dinlendirmelidir.

Dünyanın en pahalı benzinin satıldığı, dünyanın en pahalı etlerinin satıldığı bir ülke hakkında kalkınma palavraları sıkıran bir zihniyetin bir bomba eylemi ardından soruşturma için birkaç gün dahi beklemeden kafasındaki düşmanları hedef göstermesi aslında doğaldır. Fakat bu çırpınışlar niye? Tayyip Erdoğan'ın HES'ler için çırpınması tek bir şeyi kanıtıyor. Yandaşlara ve yabancı sermayeye dağıtılacak pasta hayli büyükmüş demek.

Pek yakında Tarkan başta olmak üzere çevre ve memleket hakkında az buçuk derdi olan herkes 'terörist' damgası yemeye hazır olsun. *Tarafı, Zaman'ı, Sabah'ı* cümle yandaş yakasıyla beraber hep beraber çevrecilere saldıracaklar galiba. Yahu solcuyu, komünisti, ulusalcıyı,

MHP'yi, herkesi anladım da gariban çevrecilerden ne istediniz birader? Şu mübarek 31 Ekim Halloween gecesinde dilerim kafanıza 44 tane HES düşsün, 250 bin volt elektrik çarpsın cümle cemaatinizi. Alliano'de yaşamış antik halkın hayaletleri de her gece altınıza işetsin sizi.

KAÇ PARA?

Bir ülkenin başbakanı, "Bu sular boşu boşu akıyor," diye bir beyanatta bulunduğu zaman o ülkede birtakım insanların, "Hopdediks kardeşim!" diyerek çıkmasını beklersiniz değil mi? Lakin burası Türkiye. İşte Oktay Ekşi'nin başına gelenler de ortada. Adamcağız 40 senedir efendi efendi yazdı durdu. Baktı bir şey olmuyor. En sonunda kendisini istifaya zorlayan üst yönetimin taleplerini karşılamak üzere istifaya karar verdi ve istifa etmeden önce "Ananızı bile satarsınız" dedi de öyle gitti. Aslına bakarsanız, Oktay Ekşi'nin *Hürriyet* başyazarlığından ayrılma vakti geleli yaklaşık 20 sene olmuştu. Ayrılırken küfür edecek bir başyazar olduğunu bilseydim yemin billah Oktay Ekşi'yi 30 senedir okurdum. Oktay Ekşi'nin küfür olarak algılanan ifadesi 'BİZE' göre sadece bir iltifat! Ülke kalkınması palavrası altında otları, börtüleri, böcekleri sattınız. Allahın suyuna deresine göz diktiniz. Böyle bir durum karşısında makul bir insanın söyleyeceği sözü söylemiş Oktay Ekşi. Kedi kedi olalı kırk yılda bir fare tutmuş, ne var bunda?

**BURHAN KUM**

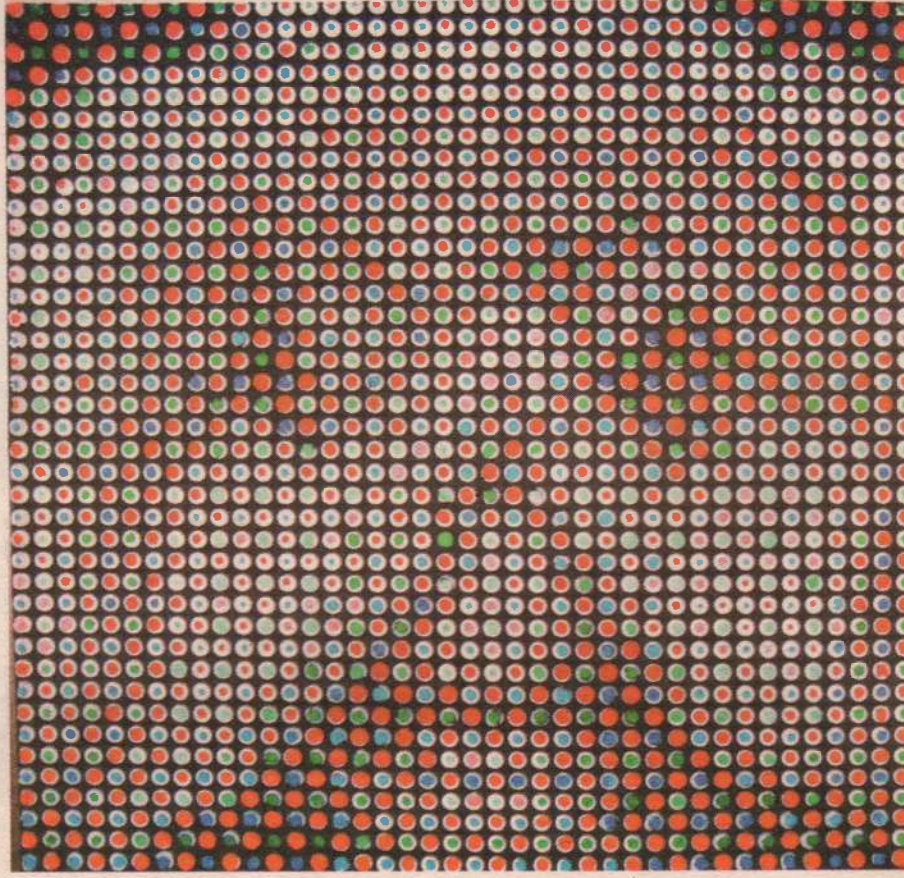
Dijital karanlık

Türkçeye 'sayısal' diye çevrilmiş. Ancak Latince kökenli kelimenin otoriter gücüne sahip olmadığı için hep birlikte *dijital* diyoruz. Herkes tarafından teknolojik gelişmişliğin temel göstergesi sayılıyor. Tartışılmaz kabulünü de en son teknolojilere dayanmasından alıyor. Hepimizi avucunun içine almış olan iletişim sektörü tüm işleyişini dijital teknoloji ve türevlerinin üzerine kurmuş durumda. Ne görüyor, ne duyuyor, ne okuyorsak, altında dijital sistem var. Hızlı, eksiksiz, güvenilir. Böyle olduğuna inanılıyor.

Ülkemizde günlük satılan 4,5 milyon gazeteyle karşılık onlarca milyon televizyon ve 8,5 milyon bilgisayar bulunuyor. 5,7 milyon hane internete bağlı. Işıklı reklam panoları gittikçe büyüyen boyut ve sayıları ile şehirlerin en işlek yerlerine konumlandırılıyor. Birçok kişi ellerindeki tablet bilgisayarlar ve *i-phone*'lerden gazeteleri okuyabiliyor, televizyon izliyor. Bütün bunların anlamı şu: Günümüzde görsel ve işitsel bilginin büyük çoğunluğu bize dijital ekranlardan ulaşıyor. Bu ekranların ortak özelliği RGB (Red, kırmızı, Green, yeşil, Blue, mavi) renk yelpazesinden yararlanmaları ve led denilen küçük lambalardan oluşmaları. Ne var ki bu, bizim bilebildiğimiz kadarı.

Görsel bilgi ilk olarak matbaa aracılığıyla çoğaltılmaya başladığında beyaz bir yüzeye ihtiyaç duyuluyordu. Dört renkli baskıya geçildiğinde de bu durum değişmedi. Beyaz kâğıdın üzerine sırayla, sarı, kırmızı, mavi ve siyah renklerin basılması sayesinde bunca zaman fotoğrafları renkli olarak algılayabildik. Başlangıçta renkli fotoğraf her şeye rağmen güvenilir bir kaynak olarak görülüyordu. Ara sıra fotomontaja, güdülmeye ve kurmacaya dayandığını bilsek dahi inandırıcılığı vardı. Dijital teknolojinin fotoğrafçılığı boyunduruğuna aldığından beri fotoğraf da, matbaa aracılığıyla çoğaltılsa bile, zaten çok az miktarda kalmış olan masumiyetini de kaybetti. Hızla alanını genişleten, beyin hücrelerimize hükmetmeye başlayan RGB ekranlarda ise durum daha vahim. Onlar ta başından beri masum değiller.

RGB ekranlardan yayılan üç renkli ışık dalgaları görülebilir olmak için siyah bir yüzeye ihtiyaç duyuyor. Bu, gerçeğin önce karartılması anlamına geliyor, sonra da görmemiz istenen her neyse, resmen, oluşturuluyor. Dijital teknolojiye, daha önce fotoğrafa atfedilen 'gerçekten yaşanmış bir durumun görüntüsü olma' şartı artık bir 'şart' olmaktan çıktı. İstenilen ses ve görüntü, istenildiği biçimde 'inşa edilip' gerçeğin ta kendisi gibi sunulabiliyor. Aşıkâr olan, gerçeğin sadece bir bölümünü görmemize olanak tanıyan 'eski' *analog* sistemden daha da geriye gittiğimiz, açıkçası gördüğümüzün artık gerçekle bir ilgisi yok! Güdümlenmiş, inşa edilmiş gerçek dışı



(Otoportre) RGB Gözlük: Gözümüzü dört açalım. BURHAN KUM

gerçekliğin karartılmış bir yüzey üzerinde ışıldaması düpedüz Ortaçağ'a dönüş anlamına geliyor. İlerleme gibi görünen dijital teknoloji egemenlerin elinde bizi Ortaçağın karanlığına götürüyor.

Ara beni bebek!

Beni buralara geçen gün İngiliz gazetesi *The Guardian*'ın internet sitesinin 'kültür' bölümünde okuduğum bir yazı getirdi. Yazıda piyasada yer edinmiş yaşlı başlı sanatçılardan beğendikleri genç bir sanatçıyı, beğenme nedenlerini anlatarak tanıtmaları isteniyordu. **Cornelia Parker**, 54, "Sizi hayal dünyasından çekip alan ve evrene karşı ne kadar duyarsız olduğumuzu hatırlatan" işlerinden dolayı **Katie Paterson**'u, 29, izlememizi tavsiye ediyordu. Örnek olarak verilen projesinde küresel ısınmadan dolayı eriyen bir *glacier*'in (dünyadaki temiz su rezervlerinin büyük bir bölümünü oluşturan, karada hareket halindeki buzul kütlesi) damla damla eriyişini dinlemek için **07758 225698** numaralı telefonu aramanız isteniyor. Cep telefonu şirketi **Virgin Mobile** tarafından sponsorlanan bu dijital proje için Paterson, İzlanda'nın **Vatnajökull** buzulunda kamp kurmuş ve suya daldırdığı (suya dayanıklı) mikrofonuyla, arayan kişiye eriyen damlaların sesini dinletiyor.

Romantik Paterson'un iyi niyetinden şüphem yok ama bu işler tam da kötü niyetli olanların sevdiği türden. Teknolojik olarak Katie'nin ta İzlanda'ya kadar gidip, bir buzulun üzerinde titreyerek kamp

kurmasına gerek var mıydı? Bozuk banyo musluğundan damlayan suyun sesi ve birkaç ses efekti eklentisiyle de aynı sonuca ulaşabilirdi. Ne de olsa dijital teknoloji buna olanak sunuyor. Bizi buzulun eridiğine gerçekten inandırmak için o ızdırabı çekiyorsa benim de söyleyeceklerim var. Öncelikle, genç sanatçının işini küçümsemek gibi bir niyetim olmadığını belirtiyim, yalnız bu tür işlerin ön plana çıkarılmasının hangi gerçekleri kararttığını da görmek gerek. Bir tür çevreci muhabir olarak bizi 'küresel ısınma'nın yarattığı doğal felaketlerden haberdar etme gibi bir niyetle yola çıkmış olması somut gerçeğe parmak bastığını göstermiyor. Ne de can çekişen bir buzulla telefon bağlantısı kuranların, çevre adına bir sanat eserinin parçası olmak ve vicdanlarını rahatlatmak için gösterdikleri 'tuşlara basma gayreti' bende saygı uyandırıyor. "Bu küre neden ısınıyor?" sorusu hâlâ orta yerde buz gibi dururken, nedenleri karanlıkta bırakılmış sonuçların romantik kaydı, açıkçası pek iç ısıtıcı değil.

Türkiye'de de benzer durumlar var. Bir örneği de yüz binlerce yıldır varlığını sürdüren Büyük Kaçkar Buzulu'nun her geçen gün küçülmesi. Uzmanlar buzula bu şartlarda 25 yıl ömür biçiyor. Bölgeye yapılması planlanan onlarca HES bu süreyi daha da kısaltabilir, ancak tek neden o değil. Türkiye, akepe tarafından çıkartılan Madencilik Yasası ile uluslararası maden tekellerinin gözdesi haline getirildi. Daha önce Anayasa Mahkemesi'nden dönen

birkaç soygun kararının da, 12 Eylül referandumundan çıkan sonuçtan sonra, artık bir engelle karşılaşma olasılığı ortadan kaldırıldı. O halde: Buyurun ülkenin doğal kaynaklarını talana! Küremiz mi ısınıyor, sömürgecinin çok da derdi değil.

As we entered the subject through British art, it seems logical to continue with the examples from Britain. It is a well known fact that there is, directly or indirectly British capital behind the major mining companies that operate worldwide. One of the hundreds of international mining companies that operate in Turkey is Britain based Ariana Mining Corporation, which holds 21 authorizations for gold mining covering 820 km squares. 19 of them are in province Artvin (where The Big Kackar Glacier lies). Gold mining is the highest pollution causing activity which leaves no plant, clean soil or fresh water behind, and that for a metal mostly used in jewelry sector. The land is left flatted behind if not hollowed. Which glacier can resist that cruelty?

Biz girdik konu içinden British Sanat, görünüyor mantıklı devam eden ile örnekler oradan Britain. İyi bilinen gerçek orada, doğrudan ya da dolambaçlı British sermaye ardında büyük madencilik şirketleri faal olan dünya çapında. Bir yüzlercesi uluslararası madencilik şirketi faal Türkiye'de Britain temelli **Ariana Madencilik Şirketi**'nin hangi tutuyor 21 ruhsat için altın madencilik kaplayan 820 km kareler. 19 onların vilayetinde Artvin (nerede Büyük Kackar Buzulu yatar). Altın madencilik yüksek kirlilik neden olan faaliyet hangi ardında bırakan hayır bitki, temiz toprak veya taze su geride ve o için bir metal çoğunlukla kullanıyor mücevher sektörü. Ülke sol dümdüz arkada eğer hayır oyulmuş. Hangi buzul yapmak imkânı olmak direnme o zulüm?

(Yazımın yukarıdaki paragrafını İngilizce yazdıktan sonra google'nin çeviri sisteminden yararlanarak Türkçeye çevirdim. Dijital bilgi aktarımının can alıcı konularda sergilediği çarpıklıktan kastım bu.)

Sanat için asıl paradoks bu türden (suyun içindeyken bile) suya sabuna dokunmayan işlerin özendirilmesinde ortaya çıkıyor. Benzer mantıktaki işleri üreten sanatçılar övülerek ve bienallerde buna benzer işleri sergilenerek burada yaşayan genç sanatçılara, adeta neyi örnek almaları gerektiği dikte ediliyor. Burnumuzun dibinde hal ve gidiş böyleyken, sanatçılarımız dünyanın öbür ucunda eriyen buzulun gözyaşlarının sesini dinlemeden önce, buradaki buzulların neden ağıladığını araştırırsalar daha iyi olur. (Bunu söylediğim için bir de dilimize zorla yerleştirilen tabirle 'ulusalci' damgası yiyebilirim ama vız gelir, zaten dijital propaganda da böyle bir şey değil mi?)



Dinleme, izleme, sansür, iktidar...

Dinlenmek, izlenmek güzel bir şey gibi de geliyor bana buradan bakınca... Bir kere adam yerine konuyorsun!..

Devlet baba' dinler. İşgüzar annelerin özellikle kız çocuklarının günlüklerini takip ederek o 'yerel' matbuattan alınan malumatla veya kapılara yapışarak kızcağızların hayatlarına bihaber kalmamak için ve gerektiğinde meşru anaçlıkla olumsuz gelişebilecek sürece müdahale etme hakkını da kullanabilmek için işte öyle bir tür izleme, dinleme yöntemi geliştirmeleri gibi masumca mı takip edip dinler? Bilmem ki! Hatta sanmam ki! Az kovalanmamıştır ceplerdeki bütün kırıntılarıyla, giysilere sinmiş sigara dumanıyla gençler, ailelerince.

Eve hafif alkollü veya belli bir oranda alkollü dönen kocalar da karıları tarafından izlenip yakalanma kaygısıyla o iki tek rakının keyfini bin bir eziyetle geçirmişti muhakkak. E, ne kalır elde? Gider meyhane sefası, gelir kontrol cefası.

Barmen Yusuf bunun için, bu tarz tacize maruz kalan beyler için yani, bazı bildik yöntemler uygulardı. Karanfil ekşik etmezdi. Kalkmaya yakın son on dakika servisi keserdi. Bir çay kaşığı naneli diş macunu limon suyuna nüfuz ettirip içirdi. Kusamasa ne ala! Barmen Yusuf ters adam; olmadı, "Gelmeyin oğlum," derdi, "İçmeyin madem bu kadar korkuyorsunuz avratlarınızdan." Ama Tarsus küçük yer, Barmen Yusufun önlemleri belli bir düzeyde işe yarasa da gönüllü hafiyeler eve haber uçurmakta geç kalmazdı. "Senin bey rayları geçerken pek sallanıyordu, vallahi bir gün trenin altında kalacak diye korkuyorum komşu." Evet, o muhbirliği bir koruma kollama gerekçesiyle ve bir tür kanun maddesiyle de sağlama aldılar mı tamamdır.

Hatırlıyorum da rahmetli amcam nişanlıları portakal bahçesinde asla baş başa bırakmazdı. Örneğin büyük kuzen Neriman Abla ile müstakbel eniştem şöyle küçük bir bahçe gezintisi yapacaklar. Mümkündür. Lakin amcamın olaya tam zamanında müdahale etmemesi ihtimaller dâhilinde değildir -burada üç nokta! Adamcağızın erken bir düşün yapacak maddi mecali yoktur çünkü. Portakallar henüz gelmemiştir; kayısılar, yenidünyalar, Erikler gitmiştir, tere, maydanoz, turp para etmemiştir; borç harç orada öylece duruyordu, yani bu takibatta onun pek makul sebepleri vardı.

Devlet baba dinler demiştik, ama devlet ana da yapar imiş bunu. Döneminin koşullarında en alasından hem de... Zaten sansür vardır elinde, ya! Ama zannetmeyin ki bir aile şefkatiyle... Bakın *Servet-i Fünûn* yazarlarından **Hüseyin Cahit Yalçın** ne demiş vaktiyle bu çerçevede:

"Bu sansür yalnızca siyasal şeylere değil



en ufak, en sıradan ayrıntılara varıncaya değin her şeye karışır, her yazıda, ne olursa olsun 'Yüce Dileğe' aykırı bir nokta bulur ve onu ya büsbütün çizerdi, ya da başka bir biçime sokardı." (Hüseyin Cahit Yalçın, *Edebiyat Hatıraları*)

Tabii, şimdilerin imkânları yok o vakitler. Bu konuda yeni Abdülhamitçiler pek şanslı. En gizlisinden kameralar, çok uzaktan dinleme becerisine sahip fena gelişmiş teknolojiler... Aman Allah'ım!.. (Ama belki bu tür gelişmiş takibat, ahlaken bir nebze de olsa faydalı olmuştur. Kanına muhbirlik sinmiş zevata ihtiyaç kalmamış, belki de onlar bu manada kendilerini ister istemez bir islah yoluna gitmiştir veya toplumda böyle bir müessese tarih olmuştur. Bilmem ki! Züğürt tesellisi böyle bir şey olsa gerek.)

Muktedir olan dinler, menfaat meselesi...

Örneğin dershanelerde o korkunç insanlar, dershane patronları öğretmenini dinler. "Ulan, öğretmene verdiğim para boşa mı gidiyor acep?" kaygısıyla dinler. Öğretmen de -hem bir tür gösteri için hem de bu dinlemeye bir gönderme yaparak- dersini en yüksek perdede anlatır. Koridorlarda dersler adeta bir muharebeye girer. Derse girmeden ders dinlemek mümkün olur. Yine örneğin, orada sekreterlik yapan bir kız bu sürecin neticesinde (muhakkak ki iyi bir kulağa sahipti) bir fakülteyi kazanmıştı! Vallah, atmıyorum... Dinle(n)menin dolaylı bir faydası... Buyurun bakalım...

Biz meselemize dönelim.

Ama canım; dinlenmek, izlenmek güzel bir şey gibi de geliyor bana buradan bakınca. Bir kere adam yerine konuyorsun! Buna ne diyeceksiniz? Devlet anadır ve de babadır. Haddizatında vatandaşın da hizmetkârıdır. Yani devlet nezdinde

vatandaşın bir kıymeti vardır. Korunur, kollanır, işlenir, fişlenir, izlenir canım kontrol de edilir!

Şimdi bunların ağababalarının devrine gidelim. Bir alıntıyla... **Cevdet Kudret**'in bir kitabından: **Abdülhamit Devrinde Sansür**'den...

"Türkiye'de basın üzerinde baskı ve sansür denince akla hemen Abdülhamit devri gelir. Oysa sansür ve benzeri baskılar daha önceki devirde başlamış; Abdülhamit o konuda epey zengin bir birikime mirasçı olmuş, geçmişteki denemeleri göz önünde bulundurarak sistem üzerinde her yıl biraz daha oynamış, onu bir kuyumcu gibi işlemiş, 'geliştirmiş'; kanun ve tüzüklerdeki bütün boşlukları doldurmuş, açık kapıları tıkamış; kurduğu düzeni **tam 33 yıl** hiç aksatmadan uygulamıştır."

Vay anam, 33 yıl! Burada şimdilik etti 8 yıl! Yani bir 25 yılı daha var mahdumların.. Müebbet yemiş gibi olduk bre!

Devam edelim alıntıya:

"(Fransa'da III. Napoléon zamanında hazırlanan -1852- basın kanunundan çevrilen nizamnameye göre...) Ayrıca saltanat, padişah, hanedan hakkında uygunsuz sözler ve deyimler kullanan, hükümet aleyhinde taarruzda bulunan (m.15), nazırlara dokunacak söz yazan (m.16), devletin dostu ve müttefiki olan hükümdarlara dokunur söz ve deyimler kullanan (m.17), yabancı devletlerin Türkiye'de oturan elçilerini, temsilcilerini, memurlarını vb kötüleyen (m.21) gazeteler, hükümetçe bir ay süre ile kapatılır (m.27). İki yıl içinde mahkemece 3 kez aleyhte hüküm giyen gazete ve süreli yayınlar hükümetçe geçici ya da kesin olarak kapatılır (m.29)."

Efendim, durum iktidarlar tarafından ezelden beri böyle!

Gelelim sebep-i ziyaretimize

Şöyle bir haber var: "BlackBerry, 'push' (itme) teknolojisini kullanarak, e-posta mesajlarının kullanıcının hiçbir şey yapmasına gerek kalmadan otomatik olarak cihazda görünmesini sağlıyor. Bu yöntem sıkıştırılmış GPRS kullandığından, düşük maliyetle tüm e-posta'lara anlık olarak ulaşılmasını sağlıyor. Aynen bilgisayarda olduğu gibi sistem açık olduğunda kullanıcı tüm e-posta'larına ulaşabiliyor..."

BlackBerry cihazlar üzerinden gönderilen e-posta'ların karşı taraf yerine öncelikle RIM'in Kanada ve İngiltere'deki mesaj merkezlerine gitmesi, gizlilik ve bilgi güvenliğiyle ilgili soru işaretlerini beraberinde getiriyor...

Ulusal güvenlik gerekçesiyle iş dünyasının en popüler cep telefonlarından BlackBerry'lere Suudi Arabistan, Hindistan, Kuveyt ve Birleşik Arap Emirlikleri de erişim yasağı getirmeyi planlıyor. Bu ülkeler ve son olarak Türkiye mesajların yurtdışında takip ediliyor olmasından rahatsız...

BTB Başkanı Tayfun Acarer de bu gelişmeler üzerine, BlackBerry'nin de (RIM) Türkiye'de yasalara göre iş yapacağını bu yüzden en kısa sürede ilgili kodları BTK'ya teslim etmesi gerektiğini söylüyor. Acarer, böylesine bir gelişme olmazsa BTK olarak yürütme organı olduklarını ve yasayı uygulayacaklarını belirtiyor...

Böyledir bu iş; ne demiştik az önce, **muktedir olan dinler, izler, kontrolü altında tutar, sarar sarmalar...** Yaa...

Benim BlackBerry ile işim filan olmaz, gizlim saklım da yok, isteyen istediğinin röntgenini çeksin, derim; derim de mesele o değil. Ve de hazin olan, bir izleme, dinleme, yoklama muktedirinin bir başka muktedir karşısındaki aczidir. Bu ne can sıkıcı bir şeydir. Gün gelir, o teknoloji sizin yasalarınızı, yasaklarınızı, sansürlerinizi de öper geçer. Siz de oralarda bir mevkiden, birkaç nizamnameden ibaret; vatandaşınızı dinlemenin, izlemenin, sansürlemenin gelişkiyle kalırsınız...

Evet; amcam, Neriman Abla'yı da yeterince ve hakkıyla takip edip sansürleyemedi. Galiba evlendiğinde üç aylık hamileydi Neriman Abla. Amcam, çocuk altı aylık(!) ve pek sıhhatli doğunca mevzuya uyanır gibi oldu, ama 'yiğitlik meselesi' ya, vakayı görmezden geldi.

Yazıyı bitireceğim, bitireceğim de, birden aklıma geldi; Metin Üstündağ'ın çok güzel bir karikatürü vardı. Adam ve kız bankta oturuyorlardı. Kıza ayar veriyordu. Bak diyor, sen çok safsın; seni kandırırlar, ş'aparlar! Ama sen de ş'apıyorsun, der kız. Ama güzelim, ben sevdiğimden yapıyorum, der bizimki. Sevdiğinden...

Sevgi ne güzel bir şeydir!..

SPA MULLAH anadolu mantarları



Şeffaf Süreç Yönetiminde, Yerelden, Bireysel Kazanç ve Toplumsal Kalkınma Modeli

Spam Usta Haber Ajansı, bu kez de *Taze Ottoman Buziness* dergisinde önümüzdeki ay yayınlanacak *Oh Be!..* başlıklı yazıyı, bavula konmadan ele geçirdi. **Tinsel Gençsivil** tarafından kaleme alınan yazıda, tüm masrafları Ahi Kobi Foundation tarafından üstlenilip, *İsimsiz* diye adlandırılan ve halk arasında "Ahi Evren-Jet Fadıl Elele, İki Evrende de Büyük Düşün Türkiye" tezahüratıyla bilinen heykelinin açılış töreni, geniş bir çerçevede yorumlanıyor.

Taze ottoman imalatının küresel sermaye ile bütünleşerek, en düşük emek maliyetleriyle dünya pazarlarına yayılmasını; yüce devlet destekli göbek kesme ve zenginleşme racunun temsil eden *İsimsiz* heykelleri, bugün öğle namazını müteakkip, yeni küresel kardeşleşen kentlerimiz Siirt, Konya,

yetiştirilmiş bu mantarlar, verdikleri iyimser kafa ile çok talep göreceğe benziyor. Nitekim, şimdiden, mantarlardan ve macunundan yutanlar ile mantarı sıcak suya karıştırmak suretiyle demleyenlerin, bir ağızdan, sözleri arasında, **"ileri demokrasiye şükür... mantar nimettir... kozmik Anadolu cennettir"** kısmı duyulabilen duayı mırıldandıkları görüldü.

Bilindiği gibi bugün *Ahi Kobi Foundation* adıyla gösterişli bir etkinliğe evsahipliği yapan kurum, Kırşehir Otantik Ahi Kobi Tesisleri ile küçük ve orta boy işletmelerin gerçekleştirdiği imalatın, halk arasında **"köle değilim, ceo olacağım"** ve **"merdivenaltı değilim, çokuluslu şirket olacağım"** biçiminde kabulüne sunduğu katkı ile tanınıyor. Ayrıca, tesislerin **Burat Melge** rehberliğinde düzenlenen turlar ile katılımcı neo-AnaPopçular tarafından, "İşte bizim ondokuzuncu yüzyıl Londra'mız, Manchester'imiz," diye örnek bir küresel-yerellik kucaklanması, hatta tesisler etrafına gecekondu kurup, Kırşehir'e yerleşmenin ise bir dönem moda olması hafızalardan silinmiyor.

Kurumun diğer işleri arasında *Otantik Osmanlı Mahalles'i*nin, *Kırmızı Kitap'a* uygun bir şekilde, Anadolu mühendisliği destekli görünmez bir elektronik Çin Seddi ile çevrenmesi; böylelikle **Anadolu Kaplanları'nın Çin'in Ejderhaları, Hint'in Horozları** karşısında üstünlüğünün bilfiil ispat edilmesi var. Anadolu mühendisliğini desteklemek için palavrel evrenden teknik bilgi ve inovasyon fitili getiren kurumun, Avrupa kartalı ile çiftleşme sürecindeki katkılarını da hatırlamak gerekiyor. Kurum, ilk yıllarından itibaren **'İstanbul'un mavalı yerine, Anadolu'nun kavalı'** sloganı ile yerel kültür politikalarına destek vermiş ve merkezi politikaları eleştirerek büyük bir sosyal sorumluluk örneği göstermişti.

Yakında düzenlenecek **F-Tipi veri saklama ihalesini** de kardeş kurum **Ahi Depo'nun** alması bekleniyor. Nitekim Ahi Depo eşbaşkanı **Taze Ottoman Kavalı**, dinlemede yaşanacak teknolojik aksaklıklara karşı da, kurumun, çok sesli ve demokratik bir katkı sağlayabileceğini açıkladı. Ayrıca, bu yolda racon bilen mahalle ombudsmanları ve çok kültürlü hackerler ordusunu harekete geçirme gücünü elinde bulunduranların destekleneceğini söyledi. Mardin palavrel evren kapısının işletme haklarını da elinde bulunduran Ahi Depo'nun, verileri, çok daha düşük maliyetlerle, palavrel evrendeki VeriKent Platformu'nda saklaması bekleniyor.

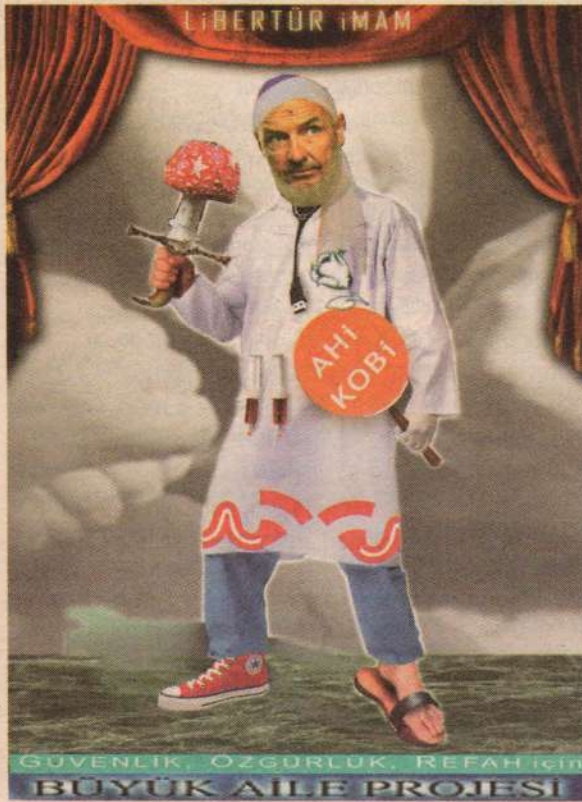
Bu görkemli etkinliğe yahut bu vesileyle herhangi bir şeye eleştiri getirenler ise, kentsel dijital ağların demokratik yönetişimi yöntemi ile sabahın erken saatlerinde evlerinden nazikçe toplanıp, Tuz Gölü gaz odalarına sevkedildiler. Evlere baskın veren ekiplerin taktıkları nizam-ı âlem işlemeli kar maskelerinin **Jipekci** tarafından tasarlanmış olması, güncel libertürlerin önde gelen isimlerinin eleştirel gözünden kaçmazken, operasyon sırasında kullanılan ateşli silahların yaydığı amber kokusu da hayranlıkla karşılandı. Ayrıca, konu hakkında yorumda bulunan **Tarkan Bitikim**, **"Bu operasyonun burjuva demokratik devriminden sosyalizme giden yolda bir milat sayılması gerektiği"**ni söyledi ve "otantik cemaatten ayrılanı özgürlükçü kaplan kapar, ne var ki bunda?" dedi.

Hatırlanacağı gibi, bu muhteşem hoşgör ve diyalog ortamına geçişte, güncel libertürlüğün her derde deva niteliğinin keşfedilmesinin başlangıcı, Tophane'de, bizzat Kültür Mantarı tarafından hazırlanan Aile Birliği zemininde açılan Helal Land hosteli ve güncel libertür patronların himaye ettiği workshoplara kadar geri götürülüyor. **Halkın Her Kesimi ile İlişki Kurmak İsteyen Libertür için Diyalog ve Siyaset Raconu** başlıklı bu workshoplar sayesinde, sahaya yayılan güncel libertürlere de, tarafsızca merkezde durmayı

başarabilmişlerdi. Ayrıca, 444 25 44 numaralı *Hangi Yaşam Tarzları, Örfler ve Adetler Koruma Altında* danışma hattı hizmete sokulmuş, akli karışan güncel libertürlere, **"Türkiye'yi dinliyoruz"** diyen bu hattı arayarak, bizzat Sanat Limanı'nın mahalle imamı İsmail Kaçar tarafından aydınlatılmışlardı.

Bunu izleyen dönemde, *Edge of Arabia* sergisi açılış sırasında da Tophanede'deki müzeler kullanılmış, Doğu ile Batı arasındaki sembolik sınıra karışan, Ortadoğulu alıcı kitlesi ile barışan, hatta yeri geldiğinde, onlarla bir kentli olgunluğuyla ve Kültür Mantarı geleneğine de uygun bir şekilde çikolata paylaşan mahalleli, kültür ve sanat ile böylelikle dönüşmüş ve bütünleşmişti. Politik küratörlerin uyarısıyla bölgeye kameralar takılması, libertür imama şikayet geleneğinin yerleşmesi, aleni alkol ve aleni sopanın bertaraf edilerek, alışverişin huzur ve güven ortamında gerçekleşmesi de bu dönüşüm ve bütünleşmenin göstergelerinden birisi olarak alkışlanıyordu.

Bu süreçte, İstanbul Küratörler Odası eşbaşkanı **Hâli Evren**'in Bitikimci çizgideki çabaları gözden kaçmamıştı. Kobilere devlet tarafından verilen iyimserlik ve işbirlikçi kuruluş desteğinden, güncel libertürlerin de yararlanmasının gerekliliğine dikkat çeken konuşmalarıyla tanınan Evren, yazılarında, kültürün sadece ithalatçısı değil tedarikçisi de olma yolunda, devlet ve faizsiz paydaş desteğinin çok önemli olduğunu defalarca vurgulamıştı. Güncel libertürlere taze ottoman coğrafyasından gelen



Denizli, Bursa, Manisa, Kayseri, Antep, Kocaeli, Mardin'de eşzamanlı olarak açıldı. Kentsel dönüşümden geçmiş, bağımsız ve belleği temiz kamusal mekanlarda düzenlenen açılış törenleri sırasında, ahi helvası ve trüf mantarlı maklube servisi yapıldı. İsteyenlerin yanlarında getirdikleri enginarlı kanepeleri yemelerine göz yumulurken, tören alanına kaçak Pekin ördeği sokmaya teşebbüs eden bir grup, **libertür mahalle imamı** biçimine giren siviller tarafından etkisiz hale getirildi. İçecek olarak ise *Altın Çağ* hoşgör ve diyalog gazozları ile *Altın Nesil* yiyimser üzüm suları sunuldu.

Barış ve güven ortamı içinde gerçekleşen açılış törenlerinde, bir süredir gelip gelmeyeceği tartışılan **Demokrasullah Hocaefendi**'nin, ortamı uygun bularak, törenin yapıldığı tüm illerde eşzamanlı olarak görünmesi, halkta ve güncel libertür çevrelerinde şaşkınlıkla karşılandı. Devlet erkanının ise, bu şaşkınlığa, bıyık altından sırtlamakla yetindiği gözlemlendi. Hatta Manisa'da görünen Hocaefendi'nin halka ve güncel libertürlere geleneksel **mantar macunu** dağıtması, bunu gören diğer illerdeki Hocaefendi'lerin de mantar saçmaktan geri kalmaması, hayranlığı bir kat daha artırdı.

Memleketi seven yabancı yatırımcılar tarafından **genetiği özenle değiştirilmiş** ve Anadolu çiftçisinin el emeği ile



talep üzerine açılan *Sirk Kaplanı* kültürel çalışmalar yüksek lisans programı da bu çabaların başka bir parçasıydı.

Ortamı uygun bularak memleketine dönüş yapan Demokrasullah Hocaefendi'lerin bu gelişmeler ile ilgili son değerlendirmeleri ve **Zoros**'un sarı kız kanabiz otundan sonra, son model antidepresan özelliğine sahip Anadolu mantarlarına da destek vereceğini söylemesi üzerine yapacağı yorum, burada ve palavrel evrende gözyaşları ile bekleniyor. Gözyaşlarının sel olup, özgürce, bional, rezidans, araştırma projesi, kongre ve fuara dönüşmesine kesin gözüyle bakılıyor.



Devlet, medya, 'küçük sırlar'...

O smanlı'dan Cumhuriyet'e, Cumhuriyet'in ilk yıllarından günümüze devrolan bir gelenek var: Medya hep egemenlerin borazanı, aleti, edevatı oldu...

Belki de halkımız, kuşkusuz başına musallat olmuş egemenlerin marifetiyle, okumayı fazla sevmediğinden, yazılı basına fazla itibar etmezdi. Yazılı ve görsel medyanın hayatımıza bu kadar yerleşmesine vesile olan, özellikle görsel medya denen televizyon aygıtının hayatımıza girmesi 70'li yıllara rastlıyor. O zamanlar herkesin televizyonu yoktu. Mahallenin zengin sayılabilecek kişileri siyah-beyaz televizyonlarını, evlerinin en güzel odasının başköşesine koyup çevreye fiyaka satardı. Biz de utana sıkıla zorunlu misafir olup, uzunca bir zaman kalarak bir türlü kalkmak bilmezdik. Bu yüzden olsa gerek ev sahibi alet çok çalıştı, soğumazsa patlar deyip tüplü televizyonun arkasını bizlere bakarak eliyle yoklar, daha sonra kapatırdı. O zamanlar çocuk aklımızla bu kibarca kovulmayı anlayamamıştık. Çünkü insanlar arasında günümüzde olduğu gibi yabancılaşma şimdiki safhasına ulaşmamıştı.

Yavaş ve derinden Amerikan kültürünün ruhumuza zerk edilmeye başladığının farkında olmadan zamanın popüler dizilerinde *Dallas*, *Şahin Tepesi*, *Yalan Rüzgarı*... Amerikan burjuva 'ahlak'ının sembolleri olan diziler halkın değer yargılarını içten içe kemirmeye başladı. 12 Eylül askeri darbesiyle siyah-beyaz ekranlarımızda askeri darbenin taşeronu diyebileceğimiz **beşi bir yerde komuta kademesi**, ekranda, **"Demokrasi rayından çıkmıştı, ona ayar verdik,"** diyerek halktan destek istemişti! Halk ise dönemin kargaşasından bıkmış bir vaziyette korku ve belirsizlik halinin kasvetine gömülmüştü...

Dönemin dikkat çeken yönü, **'erotik'** tabir edilen filmlerin arasına parça atarak gençliğe 'cinsel eğitim' vermek olmuştur. Bir taraftan da **acılı arabeskle** halk derbeder ediliyordu. Eh, **zorunlu din dersleri** de eksik kalmamalıydı tabii, netekim! Kenan Evren Kuran'dan ayetler okuyarak memleket gezilerini sürdürmekte, her gün tek kanallı televizyonlarımızdan halka hitap etmekteydi.

Dönemin bir diğer dikkat çekici tarafı, hemen her gün tekrarlanan, **"Bugün falanca operasyonda şu kadar anarşist ele geçirildi,"** haber klasiğiydi o zamanlar... Dönemin dikkate değer bir özelliği devrimcilere **'anarşist'** denmesiydi. Kargadan başka kuş bilmeyen akıl fukaralarının yaratıcılıkları her zamanki gibi sınır tanımıyordu. Ekranda teşhir, işkence ve infazlar son sürat devam ediyordu. Haber bültenlerinde, **"Falanca hücre evinde, filanca çatışmada anarşistler yakalandı,"** diye bir şeyler dönüyordu. Mizansen şöyle geliyordu: Önde polis bin bir zahmetle donattığı

Ekim 1992'de gözaltına alınan ve polis tarafından 'teşhir' edilmek üzere medya 'huzuruna'

çıkarılan Remzi Basalak, arkasına dikildiği teşhir masasına bir tekme vurdu ve o güne dek sergilenen müsamerayı bozdu.

O 'kutsal tekme'nin ardından işkenceye alınmış, dili kesilmiş ve işkence altında öldürülmüştü... Medya bu açık cinayetin üzerine gitmek yerine elbette derin bir suskunluğa gömüldü ama polis bir daha hiçbir devrimciyi o düzmece teşhir masalarının ardına dikemedi...



masa, üzerinde çeşitli 'örgütsel doküman' -artık o zamanki menüde ne varsa alet-edavat ve vazgeçilmez olan kitaplar-, arkasında boynu bükük birkaç istisna dışında zafer işareti yapan devrimciler. Bu gelenek, yine bir operasyonda gözaltına alınan ve kameraların önüne çıkarılan Remzi Basalak'ın önündeki masaya tekme basmasına kadar sürdü, ondan sonra o masalardan kurmaya cesaret edemediler!..

Bu olay sonucu polisler onca kameranın önünde apar topar Remzi Basalak'ın üzerine çullanıp dışarı çıkardı. Milyonlarca göz izledi, gördü. Sonra işkencede ölüm haberi geldi. Remzi Basalak o tekmenin bedelini hayatıyla ödedi ama işkenceci faşistler o olaydan sonra devrimcileri teşhir masalarının gerisine koymaya cesaret edemedi.

Beyin, işkembe, tetik...

1990'dı sanırım, **"Anayasa'yı bir defa delmekle bir şey olmaz,"** diyen ANAP iktidarının başında işçi düşmanı, sermaye sözcüsü Turgut Özal vardı. Devir işini bilen sermaye bebelerinin devriydi. Türkiye'nin ilk özel televizyonunu olan *Inter Star* adlı tetikçi kanal, dönemin palazlanmakta olan yeni yetmesi Cem Uzan ve Turgut Özal'ın iş bilir oğlu Ahmet Özal'la birlikte korsan bir şekilde kuruldu. Bu kanal o dönemde iktidar yanlısı haberleri ve yorumcu kılığında sahibinin sesi borazanlarıyla adından sıkça bahsettirmişti. **Engin Ardicı adındaki 'unsur', tüm değerlerimize o ekrandan küfretmeye başlamıştı.** Daha sonra burjuvazi pıtrak gibi birbiri ardına kanal açmaya başladı. Özgürlük, demokrasi, çok seslilik adı altında...

Oysa hepsi aynı hamamın oğlanlarıydı. Onlar için önemli olan para, halkın bilincini bulandırmak, çıkar ilişkileri ve medyayı silah gibi kullanarak hasımlarını sindirmektir. Medya terörüyle muhalifleri bertaraf etmek,

yalan, iftira ve çarpıtmalarla halkın beynini iğdiş etmekte hedefleri. Yazılı basın ise giderek belli sermaye gruplarının elinde toplanıyor, köşe yazarı kılığında arzı endam eden beyni küçük işkembesi büyük tetikçiler çoğalıyordu.

Her konuda yalan ve çarpıtma diz boyu giderken, bahis işçi hareketleri ve devrimciler olunca içlerindeki sınıf kinini resmi makamlardan aldıkları resmi bültenler eşliğinde hasımları üzerine kusuyorlardı. Irak savaşı zamanında üstüne üstlük bir de **'embedded'** (iliştirilmiş) gazetecimiz oldu. Televizyona *5N 1K* adında programda yapan Amerikan aksanlı bu 'unsur', Amerikan askerleriyle aynı kamuflaj ve tesisatla donatılmış şekilde, birlikte tankın içinde onların gözünden savaşı aktardı. Ekranları başındaki yığınlara sanki bilgisayar oyunu seyredir gibi savaşı çarpıtarak ve aşağılık bir dille izlettirdiler, milyonlarca insanın kanı canı pahasına, **"Irak özgürleşiyor,"** teraneleriyle...

Bu zaman zarfında cemaatin 'f tipi' medyasının etkinliği görece zayıftı. Yolum başındaydılar henüz, cemaatin resmi gazetesi niteliğindeki *Zaman*, çok sayıda basılarak kapı altlarından esnafa ve evlerin kapılarına bırakılarak yavaş yavaş beyinleri zehirleniyordu. *Samanyolu* adındaki kanalı vasıtasıyla, içinde buram buram kadercilik, şükürcülük, cinler, periler olan diziler yaparak, 'Hocaefendi'lerinden vaaz adı altında nifak örgütlenmesi taktikleri yayınlamaya ilerlediler. Tarikatlar koalisyonu AKP iktidarıyla, medyada sermaye gruplarının tekelleşmesi ve bir kısmının tarikatların kapısına bağlanması süreci doruk noktasına ulaştı.

Önce biat etmeyen medya grupları mevcut iktidarın çeşitli ayak oyunları ile dize getirilip yancılara eline teslim edildi. Diğer medya şebekeleri iktidarla iyi geçinmek için havadan sudan meselelerle sayfalarını

doldurmaya başladı. Her zaman olduğu gibi, mevzu devrimciler ve yoksul halk olunca birbirleriyle yalan haber dalında yarışıyorlardı. **F tipi 'ışık evleri'**nde 'talebe' yetiştirip devletin çeşitli kademelerine yerleştirerek gereken gücü ele geçirdiği kanaatine varan -günümüzün deyimiyle- 'cemaat', aradığı fırsatı Amerikan desteğiyle AKP iktidarı zamanında yakalayınca, 'uyuyan hücreler'i uyandırırverdi. N. Erbakan'ın deyimiyle 'kadayıfın altı' kızarmıştı artık.

Yazılı ve görsel medya araçları vasıtasıyla düşman belledikleri kesimlere acımasızca saldırıya başladılar; baskın basanıdır! Lenin'in zamanında kullandığı "Bütün iktidar Sovyetlere!" sloganını tersyüz ederek bütün iktidarı cemaat için talep etmeye başladılar. Zamanı gelmiş ortam uygun şartlar müsaitti.

Cemaat lideri Pensilvanya'dan salya-sümük bir halde, zararsız gönül adamı pozlarında dostluk ve hoşgörü mesajları gönderedursun, teknik takip altında insanların yatak odaları da dahil bütün mahremiyetine saldırılar başladı, "İktidara giden her yol mubahtır" diyen ve "Harp hiledir," ifadesiyle kendini teorileştiren bu zihniyetin tebaası, devletin sola ve devrimcilere tarihsel saldırısını yeni bir boyuta taşıdı.

En son yapılan polis baskını ve tutuklamalarda, polistere ve savcılıktan **cemaat medyasına itina ile yapılan servisleri artık gizlemeye bile gerek duymuyorlar.** Zaten Hanefi Avcı, skandal kitabıyla cemaatin iç yüzünü kısmen de olsa deşifre etmişti; düzmece bir operasyonla, işkence ettikleriyle aynı 'örgüt'e dahil edildi ve cemaat böylece neler yapabileceğini de göstermiş oldu. Medyadan takip ettiğim kadariyle tamamı yasal kurumlara mensup kişiler, yargılamada gizlilik kararı varken, **medya terörü** vasıtasıyla peşinen **'terör örgütüne üye teröristler'** olarak mahkûm edilmeye çalışıldı.

Soldan devşirilen liberal seçme unsurlar ise her zamanki tarihsel uğursuz role soyundu; cemaatin resmi gazetesi olarak tescillenmiş **zamane paçavrasında**, sola ve devrimci sosyalistlere efendilerinin ağızıyla, bütün 'marifet'lerini de işin içine katarak, küfretme yarışına giriştiler. En son 'dsip' örneğinde olduğu gibi... Soros fonlarından yemlenen, başbakanın teşekkürlerine mazhar olmuş -ne kadar övünse az- Doğan Tarkan, aslında düzenin kendi tetikçilerini nasıl 'sol'dan devşirdiğine güncel bir örnek teşkil ediyor.

Öyle görünüyor ki, sınırsız ve ölçsüz şiddet, komplo bundan böyle hayatımızın bir parçası olacak. Medya terörü tam gaz sürecektir. 'Sol' şakşakçılar da tribünde tezahüratta... Sineye çekildiği takdirde, bu karşıdevrimci terör daha da azgınlaşacak ve yaygınlaşacaktır.

Biz bunları sineye çekmeyeceğiz...

VESAYET REJİMİ, CEMAATÇİ HOMUNKULUSLAR...

1 0 yılı aşkın süredir, CIA denetimde yerleştiği çiftliğinde stoacı bir dinginlikte oturan Fethullah Gülen, en yakın adamlarından, *Zaman* gazetesi yazarı Hüseyin Gülerce'ye, 2011 genel seçimleri sonrası ülkeye döneceğini, kalabalık bir karışılma töreni istemediğini, ancak yurt gezilerine çıkacağını söylemiş... Ne âlâ!..

RED dergisini takip edenler bilir, uzunca bir zamandır yaşanan değişim-dönüşüm sürecine dair pek çok arkadaşımız yazdı, sürecin çok vahim boyutlara geleceği uyarısında bulundu. Geçen ayki sayıda da, Ümit Dertli ve Hakan Gülseven, süreci nasıl okumamız gerektiğine dair yazdı. Fethullah Gülen'in dönüyor olmasından çıkartacağımız sonuç ise; geriden yapılanma sürecinin artık sonuna gelindiğidir. Dokuz ay önce **RED**'in Mart 2010 sayısında yaptığımız şu tespiti tekrar etmenin yeridir: "Bugün olan ise, devletin siyasal yapısının yeniden yapılandırılmasında karşıdevrimci Fethullah Gülen hareketinin iktidarlaşmasıdır. Yeni ve anlamamız gereken bir durumdur..."

Madem ki sürecin sonuna gelmiştir, madem ki karşıdevrimci Fethullah hareketinin hangi süreçlerden geçerek iktidarlaştırdığı bizler açısından nettir, öyleyse bundan sonra, üzerinde düşünmemiz tartışmamız gereken şey, bu yeni iktidarlaşmanın sosyalizm mücadelesinde ne anlam ifade ettiği ve bundan sonra mücadelenin araç ve yöntemlerinin neler olması gerektiğidir. Hiç kuşkusuz, AKP iktidarında somut ifadesini bulan cemaat iktidarının siyasal teşhirini -uğrayacağı komplolardan hiç korkmadan- yapmaya devam edecektir, **RED**...

Troçki, büyük politik yenilgi dönemlerinin temel görevlerini, a) ideolojik mevzilerde direnme ve b) öncünün korunup kollanması olarak tespit ediyor. (Troçki, *Bolşevizm mi, Stalinizm mi?*) Türkiye devriminin içinden bir türlü çıkmadığı uzun yenilgi durumunda bu iki görevi de yeteri kadar yerine getirdiği söylenemez. Kararlı ve cefakar çalışmalar her daim saygıyı hak ediyor fakat gerek devrimin öncüsünün yaratımında, gerekse ideolojik mevzilerin korunmasında pek başarılı olduğu söylenemez.

Liberalizmin her yanı sardığı bir ortamda insan maddemizi sakatlayan 'demokrasilik' hastalığına çare bulamadık maalesef. Devrimin demokratik görevlerini, Avrupa tipi demokrasi sanıp mültecilik koşullarında devrimden kopanlardan artık memlekette de bir hayli var. Ya da kolektif devrimci çalışmanın 'birey olmanın' önünde engel teşkil ettiği, 'demokratik olmadığı' inancının bir hayli yaygın olması ya da Ergenekon operasyonları başladığında, Silivri hapishanesin önünde 'sonuna kadar gidişin' eylemleri...

Bu demokrasilik hastalığı ciddi olarak ele alınmayı ve formüle edilmeyi bekleyen en temel problem alanlarından biridir...

Cemaatçı sol

Cemaatçı solun, son halk oylaması öncesi yarattığı ideolojik kakofoniye, geçenlerde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül son verdi. **Yeni Anayasa'nın en çok yabancı sermayeyi memnun edeceği** mealinde sözler sarf etti. Anayasa'nın yabancı sermayeyi memnun edecek olması, doğal olarak onun acentesi Türkiye burjuvazisinin de memnun olması demek. Yani cemaatçı solcuların iddia ettikleri gibi, 'vesayet'ten çıkıldığı falan yok. Yeniden yapılanmanın taçlanması olacak yeni Anayasa'nın kimleri memnun edeceğini devletin başı söyledi. Cumhurbaşkanı'nın siyasal duruşunun sınıfsal ifadesi olan 'memnuniyet' açıklaması, yapılan değişiklikleri memnuniyetle karşılayan cemaatçı solun da sınıfsal konumlaşının ifadesi oluyor. Öyleyse kalın harflerle not edelim:

1. Burjuva siyasallığında yaşanan bütün süreçler sınıflar mücadelesinden bağımsız ele alınmaz. 2. Cemaatçı solcuların 'askeri vesayetten çıkıyoruz, demokrasinin gelişimidir' dediği yeni Anayasa, burjuva diktatörlüğünün pekiştirilmesinden başka bir şey değildir...

Cemaatçı solun en ateşli mensuplarından Roni Margulies, kendisinin de yazı yazdığı, merkezi yayın organlarından biri olan *Taraf* gazetesine (diğeri *Zaman*'dır) 18 Eylül günü röportaj vermiş ve, "Hangi koşullarda anayasa referandumuyla ilgilenmez, hayır veya boykot derdiniz?" sorusuna şu yanıtı vermiş:

"İşçi sınıfının müthiş bir mücadele dönemine girdiği, egemen sınıfın tüm kurumlarını sorguladığı, kendi iktidar organlarını yaratmaya başladığı bir ortamda, anayasa manayasa gibi şeyleri aşıp geçtiği bir durumda, referandum bizi hiç ilgilendirmezdi. Ya 'hayır' derdik ya da boykot çağrısında bulunurduk. Bu çağrı hem işçi sınıfının anlamsız, bir yan yola girmesini engellemeyi amaçlardı hem de geniş kitleler arasında bir yankı bulurdu."

Roni, neden 'evet' dediklerini, işçi sınıfının politik örgütsüzlüğüne, iktidar alternatifi olmayışına bağlıyor. Farklı konjonktürlerde farklı tavır alacaklarını söylüyor. Meseleyi işçi sınıfı üzerinden tahlil ederek, aslında hâlâ Marksizm zemininde durduklarını söylüyor. Peki gerçek böyle midir? Elbette, hayır!.. "Zira bir insan, sosyalizmin olanaklı olmadığını düşünerek, işçi sınıfının gelecekte 'müthiş bir mücadele dönemine' girmesinin ancak bugünden başlamakla mümkün olabileceği gerçeğini bilmezlikten gelerek, sosyalistliğini nasıl devam ettirebilir? Bu tutum ona neye mal olur?" (Mahir Kalaycıoğlu, 'jargondaki solculuk ve sınırları üzerine birkaç not, birgün gazetesi, 4 ekim 2010) Mahir Kalaycıoğlu'nun sorduğu soruya cevabı biz verelim: Elbette Ronigiller sosyalistliğe devam etmiyorlar ve bu onlar için cemaat uşaklığına mal olmuştur... Bu zevaat, döneklik, kişiliksiz, amorf 'solcu'lardan oluşmaktadır...

Roni'nin yaptığı 'evet' izahatının alt metin okumasında şu sonuçları çıkarabiliriz:

1. İşçi sınıfımız devrim durumuna gelene kadar mevcut iktidarı destekleriz. 2. Sosyalizm görünür vadede mümkün değil, bu durumda iktidara yaltaklanmayı araç olarak kullanırız. 3. Cemaat solculuğundan vazgeçmeyiz. 4. Bu nedenle işçi sınıfımızı referandumda doğru yola çağırarak, anlamsız yan yollara (hayır ve boykot) sapmasının önüne geçtik...

Cemaatçı solcu olmayı seçip, cemaatin iktidarlaşmasını desteklemeyi Marksizm sosuna bulanmış saçma ve komik izahatlara dayandıranların, "İşçi sınıfımız iktidar alternatifi değil, o zaman askeri vesayet rejiminden kurtulmak iyidir. Yetmez ama demokrasinin gelişimi için evet gerekir," diye formüle ettikleri gerekçelerin tamamı safsatadan ibarettir...

Demokrasinin geldiğine dair söylemler üreten cemaatçı solculara yalnızca şu soruyu anımsatalım: "Demokrasi kim için, hangi sınıf için demokrasi?" Birazcık utanmaları varsa partilerinin ismini değiştirsinler. (Sıklıkla yumruk olan amblemlerini değiştireceklermiş.) Onlara bir isim önerebilirim: **Dönmüş Solcuların İzacetçi Partisi**

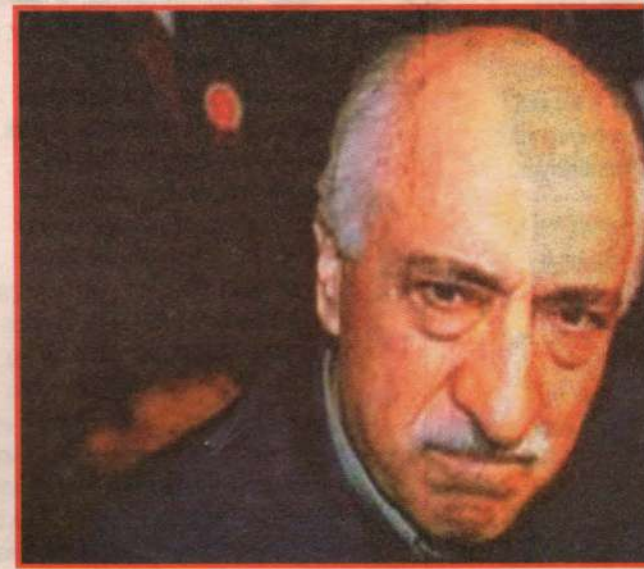
Vesayet palavrası

Askeri vesayet rejiminden kurtuluyoruz palavrasına gelelim. Palavradır çünkü;

1. 12 Eylül Askeri Darbesi'ni yalnızca bir askeri vesayet rejimi olarak tarif etmek, olsa olsa, uyduruk burjuva sosyologlarının metafizik sosyolojilerinin işi olabilir. 12 Eylül Askeri Darbesi, uluslararası finans kapitalin Türkiye kapitalizmine dayattığı programlardan ve 24 Ocak 1980 ekonomik kararlarından bağımsız ele alınmaz.

2. Bu konuda derin teorik araştırmalara girişmeye bile gerek yok. Cuntanın 24 Ocak ekonomik kararlarını desteklemesi ve bu kararların altında imzası olan Özal'ın 83'te iktidar yapılmasını anımsamak ya da Vehbi Koç'un darbeden hemen sonra, Kenan Evren'e yazdığı mektubu okumak yeterli... (Onur Bayram; **RED**, Ekim 2010)

Dolayısıyla, tarihe tarihsel maddeci



yöntemle bakan devrimci Marksistler açısından 12 Eylül Askeri Darbesi, uluslararası finans kapitalin, Türkiye kapitalizmine -kendi programları doğrultusunda- ayar çekmelerinin operasyonudur. Başka biçimde söylersek; **12 Eylül Askeri Diktatörlüğü, kılıcın burjuva toplumu üzerindeki diktatörlüğü değil, burjuvazinin kılıca dayalı diktatörlüğüdür.** Peki ama, 12 Eylül darbesi ne oldu da bu bağlamından koparılıp, çok sığ bir siyasal tanımlamaya -askeri vesayet- dönüştü? Hem de darbeye alkış tutan Nazlı Ilıcaklarla kol kola yürüyüşler yapan ve hiç utanmadan kendilerine hâlâ devrimci Marksist diyenler tarafından! Sanırım **sermayenin üç kağıtlılığı cemaatin omurgasızlığıyla birleşince, siyaset bezirganı bir tipoloji çıkıyor ortaya!..**

Cemaatçı sol tarafından '12 Eylül Askeri Darbesi ile ve onun vesayetçi rejimiyle hesaplaşma' olarak sunulan halk oylamasının anlamı da bizler açısından aynıdır. Yani uluslararası finans kapitalin, tıpkı 12 Eylül Askeri Darbesi'nde olduğu gibi kendi programları doğrultusunda Türkiye kapitalizmine ayar çekmesidir. (Mahfi Eğilmez türü burjuva iktisatçıları, uluslararası finans

kapitalin bu yeni program küreselleşme diyorlar. Sarı ettikleri bir kavram. Küresel tutmadı, 'neo'sunu uydurdu doğal akışı 'neo' masalını kanıtlayacaktır.) Her yeni programın yıpranmış siyasal yapısını tasfiye eder ve yeni Dolayısıyla ABD emperyal Ordusu'na, "Bu kadar kılıç bundan sonra bana içerde yeniden paylaşım -yeniden savaşında lazımsın," deyip sürdürdüğü terbiye ve tem Veli Küçük türü kirlili ve tasfiyesinin yanında, emper planlarına (BOP-GOP) kar de eklemesinden ötürü, Ali demokrasi havariliğini yapı ihanet içindedir...

Demokrasi palavrası

Kadir Topbaş'ın yaptırılan kampanyası yapanlara teşekkür başbakanın TEKEL işçileri unutmadık. Cumartesi Ann

"İnsan beyninin özellikle hacimsel olarak diğer prim büyüktür."

Frontal lop, insanda ya merkezi sayılabilmiş ve yürütücü işlevlerden yani plan yapma, karar verme, hata düzeltme vb.'den sorumluymuş. Sosyalist solun koyun olduğuna karar veren Homunkulus Doğan Sungur Savran'ın karşısındaki hatasını düzeltilmediğini aklıma bir soru düştü. Bu simyacı bulup, Homunkulus primatlardan olup olmadığını hacimlerinin insan soyuna olup olmadığını öğrenmek

CEMAATÇİ HOMUNKULUSLAR...

Homunkulus, eski zaman simyacıların kullandığı bir isim. Yapay olarak, insanlar tarafından yaratılan küçük insan anlamına geliyor. Marx 1848 Haziran yenilgisi sonrası, 10 Aralık'ta yeni Anayasa'yı ilan eden Kurucu Meclis'i tanımlamak için kullanıyor bu ismi...

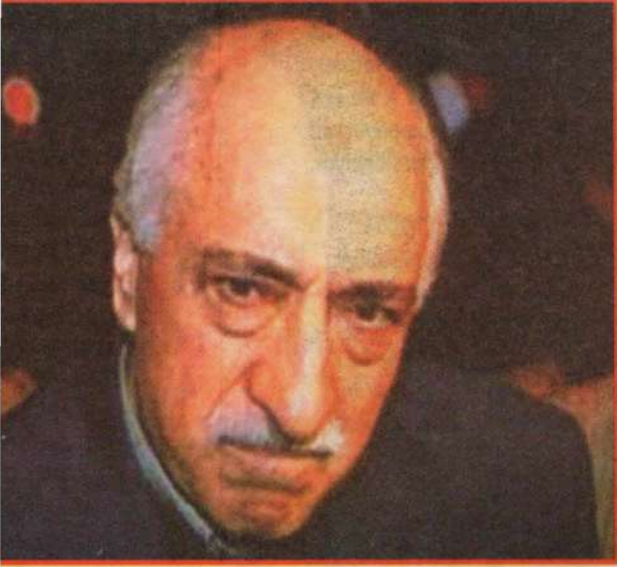
Homunkulusların, Marx'ın taksiriyle söylersek, **Anayasa insancıklarının**, Anadolu'da rastlanan türüne ise, 'cemaat' deniliyor... Ancak Yalçın Küçük'ün isimler üzerinden *Sabetayist* araması gibi, ismi her uzun olanı Homunkulus zannetmeyin. Mesela Ankara'yı bilenler anımsar; Sakarya'nın hemen girişinde çok ünlü bir manav vardır: **Çorumlu Emine'nin Ali...** Ali, onlardan değildir, Çorumlu ve insan soyundandır...

Doğan Tarkan isimli bir Homunkulus, geçenlerde televizyona çıktı, Sungur Savran ile birlikte. O programda öğrendim: Bu **Homunkulusların Doğan**, bir diğer merkezi yayın organları olan *Zaman* gazetesine röportaj vermiş ve "Bütün sosyalistler koyundur," demiş. Anladığım kadarıyla bu Homunkuluslar farklı bir beyinsel evrim geçirdiler ya da aynayı bilmeyen canlılar olarak yaşıyorlar.

Bilim ve Gelecek dergisinin Ekim sayısında, Can Kayacılar ve Ceren Özkan'ın birlikte yazdığı *İnsan Doğasının Evrimi ve Müzik* başlıklı yazıyı okurken, birden aklıma Homunkulus Doğan geldi. Yazının bir yerinde şöyle diyordu:



HOMUNKULUSLAR VE 'SON TEZGAH'...



nci Marksistler açısından
si, uluslararası finans
alizmine -kendi
nda- ayar çekmelerinin
biçimde söylersek; 12
lülüğü, kılıcın burjuva
iktatörlüğü değil,
ayalı diktatörlüğüdür.
besi ne oldu da bu
çok siğ bir siyasal
esayet- dönüştü? Hem
Nazlı lılcaklarla kol
ve hiç utanmadan
nci Marksist diyenler
rmayenin üç kağıtçılığı
ıyıyla birleşince,
tipoloji çıkıyor ortaya!..
dan '12 Eylül
nun vesayetçi
olarak sunulan halk
a bizler açısından
ası finans kapitalin,
arbesi'nde olduğu gibi
ruitusunda Türkiye
mesidir. (Mahfi Eğilmez
rı, uluslararası finans

LAR...

li bir Homunkulus,
ha çıktı, Sungur Savran
da öğrendim: Bu
oğan, bir diğer merkezi
Zaman gazetesine
ütün sosyalistler
ladığım kadarıyla bu
bir beynsel evrim
yı bilmeyen canlılar

ergisinin Ekim sayısında,
ren Özkan'ın birlikte
nın Evrimi ve Müzik
n, birden aklıma
geldi. Yazının bir yerinde

kapitalin bu yeni program sürecine neo-
küreselleşme diyorlar. Sanırım ABD'den ithal
ettikleri bir kavram. Küreselleşme masalı
tutmadı, 'neo'sunu uydurdular. Olayların
doğal akışı 'neo' masalının da anlamsızlığını
kanıtlayacaktır.) Her yeni program, bir önceki
programın yıpranmış siyasallığını, iktidar
yapısını tasfiye eder ve yerine yenisini kurar.
Dolayısıyla ABD emperyalizminin Türk
Ordusu'na, "Bu kadar kılıç gölgesi yeter,
bundan sonra bana içerde değil, dışarıda,
yeniden paylaşım -yeniden sömürgeleştirme-
savaşında lazımsın," deyip yaklaşık 10 yıldır
sürdüğü terbiye ve temizlik operasyonunda;
Veli Küçük türü kirli ve deşifre elemanlarının
tasfiyesinin yanında, emperyalizmin bölgesel
planlarına (BOP-GOP) karşı çıkan diğerlerini
de eklemesinden ötürü, AKP iktidarının
demokrasi havariliğini yapan cemaatçi solcular
ihamet içindedir...

Demokrasi palavrası

Kadir Topbaş'ın yaptırdığı afişlerde 'evet'
kampanyası yapanlara teşekkür eden
başbakanın TEKEK işçileri için söylediği sözleri
unutmadık. Cumartesi Anneleri için ettiği

"İnsan beyninin özellikle frontal lobu
hacimsel olarak diğer primatlara göre daha
büyüktür."

Frontal lob, insanda yaratıcılığın
merkezi sayılabilmiş ve
yürütücü işlevlerden yani
plan yapma, karar verme,
hata düzeltme vb.'den
sorumluymuş. Sosyalist
solun koyun olduğuna karar
veren Homunkulus Doğan'ın,
Sungur Savran'ın karşısında
hatasını düzeltemediğini görünce
aklıma bir soru düştü. Bu devirde
simyacı bulup, Homunkulusların diğer
primatlardan olup olmadığını, frontal loplارının
hacimlerinin insan soyuna göre küçük
olup olmadığını öğrenmek imkansız. Bilim



sözleri unutmadık. Parasız eğitim haklarını
savunmak için pankart açan öğrencilere
davranışını unutmadık... Kendisini eleştiren,
AKP'nin kayığına binmeyen namuslu
sosyalistlere, emekçilere, Kürtlere karşı
Roma-Germen İmparatoru Şarman'ın öfkeli
başşöalyesi Ronald gibi hezeyanik öfke
nöbetleri geçirmesi; bir mizah dergisine
(LeMan), bir tiyatro oyununa (Laz Marks)
tahammül edememesi ne kadar demokrasi
sevdalı olduğunu gösteriyor!.. Ve Doğan
Tarkan, nezaketinden ötürü başbakana iade-i
teşekkürlerini sunuyor!.. Pardon vesayet mi
dediniz?..

Özetle, 12 Eylül halk oylamasının bizler
açısından anlamı sınıfsaldır ve kapitalist
programların hayata geçirilmesi için yapılmıştır.
Son dönemde ağıktan yapılan AKP-TÜSİAD
kavgasının altında yatan temel neden de
budur. Daha ayrıntılı incelemeyi gerektiren
bir kavga bu, ancak konu bağlamında kısaca
değinmekte fayda var:

Nasıl ki Özal, Reagan-Teacher kliğinin temsil
ettiği neo-liberal programlar doğrultusunda
24 Ocak kararlarını yaşama geçirirken
ordu kılıcının gölgesi altında sürece uygun
sermaye yapısını oluşturduysa, cemaat de bu
konjonktürde kendi sermaye yapılanmasını
oluşturmak istiyor. Devlet fideğinde
yetiştirilmiş geleneksel burjuvaziye (TÜSİAD)
güvenmeyen cemaat kendi ideolojisiyle
şekillenmiş, Anadolu'nun gerici-tefecisi, tüccar
sermayesinden öne çıkarttığı, Sorosçuların
tabiriyle söylersek, "Namazını kılan ama
kapitalizmin yasalarına riayet eden İslamcı
kalvinist tipoloji" ile (Çalık Grubu, Boydak,
Albayrak vs.) süreci götürmek istiyor. Ve bu
yeni burjuvazi (TOBB-MÜSİAD) güneşin
altındaki yerini istiyor. Cemaat de tıpkı Özal
gibi kendine tam bağımlı burjuvazi istiyor,
ama unutulmasın ki Özal'ın yarattığı Uzanları,
Bayındırları, Garipoğullarını, Balkanları
2001 Şubat Krizi'nde unufak eden geleneksel
burjuvazi, aynı operasyonu, yaratılan yeni
burjuvazi için yapacağı günü kollamaktadır!..

ve Gelecek yazarlarından kafama takılan
sorulara cevap bulmama yardımcı olmalarını
rica ediyorum; malum bilgi edinme olanakları
az olan bir ortamda yaşıyorum. İki
sorum var kendilerine: Birincisi,
Homunkuluslar, diğer primat
sınıftan mıdır? Öyleyse eğer,
sosyalistlere 'koyun' diyen
bir beynin frontal lobunun
küçük olduğunu düşünüp
rahatlayacağım. İkincisi,
şayet Homunkuluslar diğer
primatlardan değillerse, bunlar
ne tür bir canlıdır? Benim aklıma
başka canlı isimleri geliyor ama
erbabına sormakta fayda var. Bilim ve
Gelecek yazarları merakımı giderip, beni
aydınlatırlarsa çok mutlu olacağım!

Biliyorlar ki, ABD emperyalizmi hovardadır
ama mutlaka evine döner.

Ar damarı çatlamış cemaatçi solun yarattığı
bir başka mistifikasyon ise, "Askeri vesayet
yıkılsın ki darbesi Kenan Evren yargılsın"
yalanıdır. Kenan Evren yargılanmayacaktır,
tamamen safsatadan ibaret bir söylem.

Hemen hepimiz yakın çevremizden,
"Aslında hayır demek gerek ancak Kenan
Evren'in yargılanacak olması yeterli, sırf bu
yüzden evet diyeceğim," diyen pek çok insan
tanıyoruz. Elbette bu insanlar gerek yaşanan
toplumsal acıların gerekse yakın çevrelerinde
yaşanan acılardan kaynaklanan duygusallığın
basıncıyla evet dediler. Sosyalist sol maalesef
bu insanlara sesini yeteri kadar ulaştıramadı.
Cemaatin 'yetmez ama evet' diyenlerin eline
verdiği tokmak belki küçüktü ama davuldan
çıkan gürültü büyük oldu. Kendileri küçük
cemaatleri büyük olan solcular 'baskın' çıktı
maalesef...

Kenan Evren'in yargılanacağını söyleyerek
insanların duygularıyla oynayan, onları mistik
bir beklentiye sürükleyen, Türkiye'nin yoksul
yığınlarını yalanlarıyla sarhoş edip yan yollara
sokan cemaatçi solcular bunun hesabını
vermekle yükümlü olduklarını unutmasınlar!
İşçi sınıfı bunun hesabını sorar!..

Sosyalist sol kendi argümanlarını yeteri
kadar güçlü sunamadı. Yaratılan alçakça
propagandayla halk oylamasına 'hayır'
diyen ulusalcıların ve faşistlerin yürüttükleri
politikaların argümanları da sosyalist solun
üstüne yapıştırdı. Siyaset bezirgani cemaatçi
solcular, hiç utanmadan sosyalist sola belden
aşağı vurdu; meseleyi içdi ettiler, sosyalist
solu faşist MHP ile aynı kefeye koydular.
(Kişisel tarihi, ihanetler tarihi olan Taner Akçam
Tarafta yazdığı 13 Ekim tarihli, MHP solcudur
ifadesi, Miloseviç ve devrimci değerlere saldırı
başlıklı yazısında Birgün özelinde bütün
sosyalist sola saldırmış ve MHP ile aynı tarafa
düşmekle eleştirmiştir. Akçam devrimci değer
arıyorsa geriye dönüp ihanet ettiği tarihe
bakmalıdır.)

Oysa ki sosyalist solun argümanları
farklıydı: Yapılacak olan yeni anayasanın işçi
sınıfımızın, yoksul Anadolu halklarının ve Kürt
halkının demokratik mücadelesini baltalamaya
yarayacağını ve bu sürecin burjuva
diktatörlüğünün restorasyonuna hizmet ettiğini
söylüyordu. Ama maalesef cemaatçi sol-liboş
ittifakının, ulusalcı-faşist cepheyle giriştiği
katır tepişmesinde sosyalist solun argümanları
susuz kumkumasına uğratıldı. Dedim ya,
tokmak küçük davul büyüktü; çıkan gürültü de
büyük oldu...

Kısacası, eşyayı ismiyle çağırmak
gerek. Askeri vesayetten çıkıldığı,
memlekete demokrasi falan geldiği yok.
Bilakis, sosyalistlerin, Kürt halkının siyasal
mücadelelerini düzmece operasyonlarla

hapishanelere tıkdığı, tasfiye edilmek istendiği
günler yaşıyoruz. Demokrasi, yalnızca,
'yetmez ama evet' iftarları düzenleyen
cemaatçi solculara ve kendi ihanet tarihini,
devrimci değerlerin savunusu numaralarıyla,
sosyalistlere saldırarak temizlemek isteyen
Taraftan Taner Akşam için vardır. Madem
demokrasi var, gelsin Taner Akçam
memlekete, Kızılay meydanında Devrimci
Yolcularla buluşsun. Eminim, insanların
soracakları çok soru var kendisine!..

Sonuç:

Karşıdevrim, 12 Eylül 80'de kılıçların
gölgesinde kendini restore etmişti. Şimdi de
Fethullahçı ideoloji etrafında, onun gölgesinde
restore ediyor ve buna uygun, iktidar
yapılanmasını tesis ediyor. Bugün Tayyipçi AKP,
yarın Tayyipsiz AKP; öbür gün aksi seslerden
arındırılmış Kemal Dervişli-Gürsel Tekinli CHP;
başka birgün Bahçelisiz MHP ya da Numan
Kurtulmuş ya da bir başkası... Hizaya gelen
herkes bu görevi icra etmeye adaydır...

Sosyalist sol, 'ihamet şebekeleri'nin uyduruk
demokrasi tartışmalarına kapılmadan yapması
gerek tartışmalara yönelmelidir. Yürütülen
tasfiye operasyonlarına verilecek en iyi
yanıt, sosyalist solun yeniden yapılanması
ve birleşik, daha güçlü şekilde sınıf
mücadelesindeki yerini almasıdır.

Bir cismin edindiği hız, hızlanmaya veya
yavaşlamaya neden olan dış etkenler
ortadan kaldırdığı sürece sabit kalır. Fizikte
buna *Atalet Yasası* deniyor. Neredeyse on
yıldır kendi haline bırakılmış, bu yasayı
doğrularcasına yaşayan sosyalist solumuz,
olumsuz yönde de olsa -tasfiye-, dış etkenlerin
basıncıyla kendine gelecek, toparlanacak
ve hızlanacaktır. Devrim güçleri bu süreçten
güçlenerek çıkacaktır.

Karşıdevrim yeniden yapılandı. Daha
birleşik, daha güçlü... Ama umutsuzluğa
kapılmayalım ve Marx'ın 1848 Şubat Devrimi
için yaptığı şu tespiti anımsayalım:

"Devrimci ilerleme, kendi yolunu, dolaysız
trajikomik başarılarıyla değil, tam tersine,
birleşik, güçlü bir karşıdevrim yaratarak, bir
düşman yaratarak açtı. Devrimci parti, ancak
bu düşmanla mücadele içinde olgunlaşarak
gerçek bir devrimci partiye dönüşebildi." (K.
Marx, *Fransa'da Sınıf Mücadeleleri*)

Peki başlıktaki 'Son Tezgah' ne mi? Ben de
Mahir Sayın'ın yazısından öğrendim:

"Ama yetti artık! Bu kadar da alay edilmeyi
hak etmiyoruz. Nedir bu rezalet? Devrimciler
karşı kullandıkları ne idüğü belirsiz gizli
tanığın adını bile 'son tezgah' koyacak kadar
iş eğlenceye almış durumdalar."

Tutuklandığım, *Devrimci Karargah*
operasyonu ile ilgili söyleyeceklerim de bunlar
olsun. Başka ne denir ki?!

Yazışma adresi: 4 Nolu L Tipi Özel
Güvenlikli Cezaevi B-11 Silivri / İstanbul



Annem, "Televizyon çocuklarını ahlakını bozuyor," derdi de, inanmazdım. Bana kalırsa televizyonlar ahlak dediğimiz şeyi bozmakla kalmıyor, yerine yeni bir 'ahlak' da yerleştiriyor. Hem de günden güne, canı istediği zaman yapıyor bunu ve de hissettirmeden... Egemenlerinin yarattığı sistemi Tanrı yerine koyan bir 'ahlak' anlayışı... İcap ettiğinde değişen, dün 'günah' dediğini bugün 'sevap' sayan bir ahlak! Bir bakmışsın 'Tanrılar' değişmiş, yeni kitaplar inmiş dünyaya, yeni peygamberler türemiş, yeni bir ahlak anlayışı ortaya çıkmış ve yeni müritler peydahlanmış televizyonlar da. Değişmeyen ise sistemin değerlerini Tanrı sayan bu ahlak anlayışının doğası gereği her koşulda ikiye bölünmüşlüğü... Öyle ki bir yandan 'muhafazakârlaşırken', bir yandan 'özgürleşiyoruz'. Neyimiz muhafazakârlaşıyor, neyimiz özgürleşiyor anlaması çok zor. Diyeceğim o ki, yeni bir ahlak anlayışı sunuluyor önümüze televizyonlardan... Her şey ters yüz ediliyor. Farkına bile varmıyoruz belki, önce şaşırıyoruz ama sonra alışıyoruz.

Ahlak bahsi televizyonlarda son zamanlarda en çok futbol yorumcusu Erman Toroğlu ile futbolcu Arda Turan arasında yaşanan atışmada geçti. Arda Turan'ın sakatlığı için, Erman Toroğlu, "Fazla seks yapmaktan kaynaklanıyor," deyince, Arda Turan, Erman Toroğluna 'şerefsiz' diyor. Sonra birden 'ahlak muhafızları' çıkıyor ortaya! Erman Toroğlu'nun sonradan bunu 'kendi sakatlığı için' söylediği ortaya

çıkıyor ama asıl konu bu değil. Ahlak muhafızları başlıyorlar Erman Toroğlu'nun geçmişinden çıkıyorlar 'ahlaksızlığından'...

Zırt ahlak, pırt ahlak!

Baştan şunu söylemek lazım: Bana kalırsa Erman Toroğlu bu olayda en suçsuz kişidir, hatta kendi sınırları içinde spor medyasının en ahlaklı insanıdır. Dedim ya yazının başında, 'ahlak' dedikleri şey sistemin ihtiyaçlarına göre zırt pırt değişir, Erman Toroğlu da bunun kurbanı. Daha aylar öncesinde anlattığı bel altı fıkralar sayesinde Türk medyasının yıldızı olan, hatta bir ara Hülya Avşar'la kadın-erkek ilişkileri üzerine program yapması dahi tasarlanan Erman Toroğlu, şimdi 'ahlaksızlık' gerekçesiyle aforoz ediliyor. Dün bel altı espriler yaparak kral ilan edilen adam, medya şimdi birden muhafazakârlaştı ise ne yapsın? Erman Toroğlu mu 'şerefsiz', yoksa bazılarının toplumsal ahlak diye ortaya koydukları şey mi ikiye bölünmüşlüğü? Ya da bu kadar kısa zamanda bu kadar 'muhafazakârlaşmak' mümkün mü?

Erman Toroğlu'nun program arkadaşı eski hakem Ahmet Çakar da olayı anlamak adına önemli bir figür. Daha aylar önce katıldığı bir programda Erman Toroğlu'nu öve öve bitiremiyordu ama muhafazakârlaşma dalgasından o da etkilenmiş anlaşılan. Erman Toroğlu'nun geçmişte yaptığı ahlaksızlıklardan bahsediyor, "Biz bunları kaldıramayacak kadar muhafazakâr bir toplumuz," diyor. Vay be! Biz nasıl bir milletiz anlamadım, kanal değiştirdikçe muhafazakârlık seviyemiz de değişiyor. Daha Ahmet Çakar

bunları derken, 'Gerçekten öyle mi?' diye merak edip bir sonraki kanala geçiyorum ama iş Ahmet Çakar'ın dediği gibi değil. Tam o sırada 'Küçük Sırlar' diye bir dizi yayınlanıyor. Başrolde Arda Turan'ın uğruna sinema kapattığı kız arkadaşı Sinem Kobal var. Dizi pek muhafazakâr gözüküyor. Lise öğrencileri 'fazla seks' yapmaktan derslerine çalışamayacak duruma gelmişler yani. (Fatmagül'ün suçu ne? diye bir dizimiz de var, yakında Fatmagül'e benzeyen şişme kadınlar falan süreceklermiş piyasaya...)

"Neyimiz muhafazakârlaşıyor, neyimiz özgürleşiyor?" sorusunun cevabını Ahmet Çakar'da bulabiliriz. Ahmet Çakar gibiler medyanın ikiye bölünmüş ahlak anlayışının timsalleri aslında. Her türlü ahlaksızlığın içinde, iğrenç bir şekilde, 'ahlak' dedikleri o şeyi savunuyorlar, buna da 'muhafazakârlık' diyorlar. Sistem onları bir 'ahlak' kodlamasına tabi tutuyor, o an itibarıyla yeni 'ahlak'larına intibak ediveriyorlar. Ahmet Çakar daha geçen günlerde, milli futbolcuların prim almasını doğru bulmayan Aykut Kocaman için 'ahlaksızlık yapıyor' diyordu. Ne biçim bir 'ahlak' bu? Halkın parasını gizli ödeneklerden futbolculara dağıtmak çok normal, ahlaksızlık ise futbolcuların seks hayatından ve bel altından ibaret!

İşin spor medyasına yansıyan durumu bile medyanın genelini anlamak adına önemli. Artık diğer taraflarda neler dönüyor, nasıl bir 'ahlak' kuruluştur, varın siz düşünün...



Açlık, yoksulluk, sefalet memlekette girila giderken... Halkını doyurmaya 'fakir' devletimizin gücü yetmezken... Ramazan çadırlarında verilen yemekler, seçim arifelerinde rüşvet niyetine dağıtılan ömürler, beyaz eşyalar, gıda yardımları, vs. vs... Bu akıl almaz kaynağın sırrı nedir? Şeytana pabucunu ters giydirecek bir yöntemle hem kandırılıyor, hem soyuluyoruz...

AKP iktidarı 02.01.2004 ve 31.12.2004 tarihinde Vergi Usul Kanunu'nda değişiklik yaparak yasaya eklediği 40/10 maddesiyle 'vergide bağış' sistemini getirdi. Buna göre bir gelir veya kurumlar vergisi mükellefi bu vergiden muaf tutulabilecekti. Ancak bu verginin istenirse tamamı, bünyesinde gıda bankacılığı olan derneklere verilebilirdi. Bu noktada da, soygunun kitabına uydurulması için çeşitli derneklere İçişleri Bakanlığı tarafından gıda bankacılığı yapma izni verildi. Bu dernekler hangileri acaba?

Deniz Feneri, Fethullahçı Kimse Yok Mu ve bizzat Emine Erdoğan tarafından açılan **Kepez Denizyıldızı** gibi tarikatlarla bağlantılı dernekler.

Peki, vergi kaçırıyor iddiasıyla bir ara iktidarın güdümünden çıkma 'hata'sına düşünce yok edilmeye çalışılan Aydın Doğan, vergi rekortmenleri listesinde bir numaradayken, aynı listede AKP dönemi iş bilenleri, en zengin 100 kişi arasına girenler, Ahmet Çalık, Fettah Tamince, Akın İpek, Remzi Gür, Cihan Kamer, Ethem Sancak, Vahit Kiler, Ahmet Albayrak, Unakıtan Ailesi, Topbaş Aileleri (1) gibi isimler nasıl oluyor da yer almayı başarmıyor?! İşte vergi kanunundaki gıda bankacılığı değişikliği, bu isimleri vergiden müstesna kılmak için yapılmıştır.

Gıda bankacılığı nedir?

Üretici, satıcı veya hizmet sunanların elinde bulunan ancak **son kullanım tarihinin yaklaşması**, paketleme hatası, **kalite bozukluğu**, üretim, ihracat veya ihtiyaç fazlası gibi nedenlerle bunlar açısından değerini kaybeden ve **çöpe gitme ihtimali bulunan malların ihtiyaç sahibi olanlara ulaştırılmasını amaçlayan** Gıda Bankacılığı (Food Banking) 1967'de çok küçük bir organizasyon olarak ABD Phoenix Arizona'da başlamıştır. Gıda Bankacılığı bugün Amerika Birleşik Devletleri'nde 50 eyaleti kapsamak üzere 200'den fazla gıda bankası ve yaklaşık 50 bin yöresel açlıkla mücadele kuruluşu ile American's Second Harvest olarak adlandırılan organizasyon içerisinde faaliyette bulunmaktadır. Bu sistem her yıl 23 milyondan fazla, iyi beslenemeyen insana (bunun 8 milyonu çocuk ve 4 milyonu yaşlı) acil gıda yardımı sağlamaktadır. (2)

Ne kadar güzel değil mi? Peki, duya duya ezberlediğimiz 'sosyal adalet' gayesindeki bu sistemde dananın kuyruğu nerede kopuyor?

"Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) Ticari Kazancın Tespitinde İndirilecek



Giderler başlıklı 40. maddesine 5035 sayılı Kanun ile eklenen 10. bendinde; 'Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda maddelerinin maliyet bedelinin' matrahın tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği ifade edilmiştir. Buna göre, hem ticari kazanç elde eden gelir vergisi hem de kurumlar vergisi mükellefleri Gıda Bankacılığı kapsamında yapmış oldukları bağışlara konu malların maliyet bedellerini vergiye tabi kazancın tespitinde gider olarak göz önünde bulundurabileceklerdir."

Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesine eklenen hüküm çerçevesinde indirim konusu yapılacak bağışlar, bağışa konu mal bedeli Vergi Usul Kanunu'nun 232. maddesinde belirtilen fatura düzenleme sınırının altında kalsa dahi, mutlaka fatura ile belgelendirilecek ve ayrıca taşıma için sevk irsaliyesi düzenlenecektir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 89. maddesinde yapılan düzenleme çerçevesinde, yıllık beyannameye yer alacak gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir. Ticari işletmeye dahil gıda maddelerinin bağışlanması durumunda bu malların maliyet bedeli Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesi çerçevesinde gider kaydedilecektir. Bu işlem, faturanın bir yandan gelir bir yandan da gider kaydedilmesi suretiyle gerçekleştirilecektir. Faturada ise 'İhtiyaç sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır' yazacaktır." (3)

Kitabına uygun soygun!

Yani özetle, 'fakirlere yardım' amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin faturasının tamamı yani yüzde 100'ü deftere masraf olarak yazılıyor.

Gıda bankacılığı izni verilen dernekler herhangi vergi mükellefi bir esnafa giderek vergiyi devlete vermek yerine derneğe bağış yapmasını, bunun karşılığında derneğin vergi miktarı kadar kömür, yiyecek, erzak faturası keseceğini, esnafın da bu faturayı maliyeye vermesi ile birlikte vergisini ödemiş görüneceğini salık veriyorlar.

Verilen bağış ile dernek seçim dönemlerinde dağıtılan kömür, gıda maddesi satın alıp bunları valilik ve kaymakamlıklara hibe edecektir.



Böylece vergi mükellefi vergisini vermiş sayılacak, bu ödenmeyen vergiler cemaatler aracılığıyla yine halka 'hayır' adı altında dağıtılmış olacak.

Türkiye'de yurttaşın vergi zulmü her alanda kendisini gösterirken devlet, asıl vergi kaynağını cemaatlere yediyor. Bizlere yol, su elektrik, okul, hastane olarak dönmesi gereken vergiler yandaşları zengin ediyor. Daha çarpıcı olan ise, aynı vergi mükellefi esnaf, asıl devletin karşılıksız sağlaması gerektiği okul veya hastane yapılmasına veya gıda bankacılığı kapsamına girmeyi başaramamış, yandaş olmayan derneklere yardımda bulunursa o yılki gelirinin yalnızca yüzde 5'i vergiden düşülebiliyormuş!

Öte yandan, dernek üye sayılarının hızla artışı, 'büyük fırsat'ı kimsenin kaçırmak istemediğini ortaya koyuyor.

18 Aralık 2008 tarihli verilere göre, 2004 yılında 5 milyon 219 bin 833 dernek üyesi varken, 2007'de ise 8 milyon 595 bin 176 kişiye ulaştı.

2004'te gıda bankacılığına yüzde 100 vergi teşviki getirilmesinin ardından Türkiye'de 20 gıda bankacılığı derneği kuruldu. Vakıfların da yüzde 42'si sosyal yardım alanında faaliyet göstermeye başladı. İstanbul Serbest Muhasebeciler Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMMO) araştırmasına göre vergi muafiyetinden yararlanılmasını sağlayan 'kamu yararına çalışan kuruluş' statüsüyle gıda bankacılığı yapan derneklere avantaj sağlanmasına karşın kadın ve çevre gibi haklar konusunda faaliyet gösterenlere bu statü verilmedi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>



"Kamu yararına çalışan kuruluş" statüsüyle vergi teşviki getirilmesinin ardından gıda bankacılığının yıldızı parladı. Kurulan 20 derneğin -2007 yılı beyannamelerine göre- aldıkları yardım ve bağış miktarı yıllık en az 897 bin TL oldu. Yılda ortalama 897 bin TL yardımı paylaştıran 20 derneğin her yıl bu miktardaki yardımı yönettiği dikkate alındığında 2003'ten sonra 4 milyon 485 bin TL'lik 'gıda bankacılığı' sektörü oluştuğu ortaya çıktı. Bu rakama 2003-2008 dönemi için hesaplanan ve devlet kontrolünde yapılan kömür ve gıda başta diğer yardımlar eklendiğinde (7 milyar 55 milyon 930 bin TL) Türkiye'de 'kayıtlı ve beyan edilen' toplam yardımların hacminin 7 milyar 60 milyon 415 bin TL'yi bulduğu hesaplandı. (4)

Günümüzde, aklınıza gelebilecek herhangi bir hareket için, finansman çok önemli. Ülkeyi İslam soslu bir tam sömürge noktasına getirmeyi hedefleyenler, yapılması gerekeni iyi kavramış. Kendi zenginlerini yaratarak karşıdevrim sürecindeki her adımı destekleyecek potansiyele sahipler. Şimdilik en azından

seçim dönemlerindeki kömür, gıda yardımlarına gözümüzle şahit oluyoruz. Hâlbuki halktan gasp edilenlerin bir bölümü sadaka olarak dağıtılıyor, bu da marifetmiş gibi gösteriliyor.

Sadakaya muhtaç hale getirilen halk, ülkenin götürülmek istendiği nokta bağlamında icazet alınan ABD'den -kim bilir yine hangi tavsiyelerle getirilmişse- Gıda Bankacılığı adı altında, fitre ve zekat diye kandırılarak seçimlerde tam başarı elde ediliyor. İlk başta iktidarın oy aldığı bölgelere yardım yapılarak oylar garanti ediliyor, daha sonra başka bölgelere gidilerek yeni seçimler yaratılmaya çalışılıyor. **Bereket versin ki, yardım adı altında yutturulmaya çalışılan bu**

rüşvetleri, halkın zaten hak ettiği ve devletin sağlamakta yükümlü olduğu genel ihtiyaçlar olarak algılayan Tunceli gibi illerimiz de var. Var olsunlar, yardımı da sonuna kadar aldılar, sandığın da dibine kadar gömdüler.

Bağış adı altında kandırılarak soyulan ve vergisini buralara dağıtan halk, genel

olarak 'muhafazakar' kimlikte. Fakat meselenin birinci muhatabı olan onlar, farkında olmalarına rağmen bu işin üzerine gitmiyorlar, hesap sormuyorlar. **Kendi hayat görüşleri doğrultusunda, 'ilahi adalet o kadar adildir ki, muhakkak yerini bulur' rahatlığı içinde, soyguncuların öbür tarafta cezalarını mutlaka çeceklerine güveniyorlar. Ne münasebet! İliğine kadar sömürülen halkın intikamı alınmalıdır ve vakit dardır.**

Sorgulanması gereken nokta, kendisine 'bahşedilen' hayatı, iyi bir kul olarak tamamlama amacıyla olan samimi dindarlar, bu sistemin parçası olmayı nasıl kabul edebiliyorlar? Onlar da, zaten çürümüş olan sisteme bir darbe de kendilerinin vurmasının herhangi bir günah teşkil etmediğine inanıyorlar herhalde!..

(1) Prof. Dr. Deniz Büyükkılıç Gazi Üniversitesi 06830, Gölbaşı ANKARA)

(2) <http://www.secondharvest.org>, www.fbcmich.org

(3) http://www.alomaliye.com/levant_gencyurek_gida_bank.htm

(4) <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/472142.asp>

Çukurlar, labirentler, ayçekirdekleri...

Dilinde tüy bitebilir, insanın...

Sinirlerinde kaktüsler yetişebilir...

Beyin hücreleri barikatların arkasına geçer...

O arada ve oralarda birileri; mahlukat; kimyasal süreçler; mikrokozmos; makrokozmos, 'işine' bakar...

*

"1871-1914 dönemi, emperyalizmin dünya çapındaki zaferine sahne oldu. Buna benzeyen, düşmanın bir kere daha yükseldiği başka bir aralığın içindeyiz."

Bir kara 'aralık', işte...

Bir sürü 'solcu'nun içinde kaldığı bir 'İtalyan Çukuru'...

Bir sürü insanın kendi içindeki çukura düşüp çıkamadığı bir 'aralık'...

En çok 'öteki, öteki' diyenin ötesini berisini karıştırıp, kendi egosunun çukurunda debelendiği 'aralık'...

*

Bir 'aralık' manzarası:

"Uzun süredir siyasal liberalizmi sosyalist siyasetin önceliği, hatta kendisi olarak tarif eden bir siyasal hat. Temel haklar, insan hakları, hukuk devleti, anayasal devlet gibi mevzuları temel siyasal hat olarak belirliyor, kapitalizme, sınıfsal meselelere ise ya pek değinmiyor ya da değinse bile bu etik bir karşı duruşun ötesine geçmiyor, politik bir hat olarak inşa edilmiyor.

(...)

Militarizm ne tür güç ilişkilerinin sonucudur? Liberal solun bu soruya cevabını şöyle özetlemek mümkün: 'Darbeler devlet elitlerinin kendi çıkarlarını korumak için yaptıkları askerî müdahalelerdir.' Bu cevap kapitalizm, sömürü, sınıfsal tahakküm gibi meseleleri göz ardı ederken, devlet elitleri dışında diğer toplumsal aktörlerin neredeyse tamamını askerî müdahale süreçlerinden soyutlar.

Dolayısıyla da, Türkiye'deki askerî vesayet rejimine karşı sol siyasetin öncelikli ve aslî meselesi, burjuva demokrasisinin 'olağan' seyrine kavuşması ve siyasal liberalizmin tahkimi olarak tanımlanır. Başta sınıfsal tahakküm olmak üzere diğer toplumsal meseleler ise ancak askerî vesayet ortadan kalktıktan sonra konuşulabilir. Diğer önemli bir sonuç ise, siyasal liberalizmin, demokratikleşmeyi sıklıkla 'sivilleşmeye' indirgemesidir. 'Olağanlaşma' ya da 'normalleşme' olarak ifade edilen de budur. Bu argümantasyonun referandum sürecinde ulaştığı mantıkî sonuç, 'otantik' bir Türk burjuvazisinin temsilcisi AKP'nin bugün askerî vesayeti sona erdirdiğidir."

*

Günümüz 'aralık'ından bir başka fotoğraf:

"169 başvuru içerisinde, tekrar süreçlerini ve kırılmış ya da parçalanmış soy zincirlerini güçlü bir şekilde ele alan 11 sanatçı, eserlerini sergilemek üzere davet edildi. Bu sanatçılar birbirini iyi tamamlayan belli estetik eğilimler ve eleştirel duruşlar temin etmek için, yeniden canlanma yöntemleri ve melankol imalarıyla anımsama anlarını belli bir yapı içinde teşvik eden düşünce serileri sunuyorlar."

*

Üçüncü fotoğraf:

Adam; Ai Weiwei, yüz milyon adet (evet, 100.000.000 adet!), orijinal boyutunda porselen ayçekirdeği (ayçiçeği tohumu- 'çiğdem'- günebakan) yaptırıyor, memleketi Çin'in 'ucuz' emekçilerine... Porselen boyamacılığı geleneği olan bir Çin kasabasında, 1600 kadın işçi tek tek boyuyor bu porselen ayçekirdeklerini...



Ai Weiwei, yüz milyon ayçekirdeğini Londra'ya, Tate Modern'e taşıyıp bin metre karelik alana yayıyor, sergiliyor...

Üstlerinde dolaşırken, gerçek ayçekirdekleri gibi 'tozuyormuş' mübarekler.

Aynı şahıs, 2007'de de, yurt dışına hiç çıkmamış, çıkabilme imkânı da olmayan 1001 Çinliyi Almanya'da Kassel'e taşıyıp, buradaki Documenta sergisinde 'sergilemiş'...

Bir yazar, bu 1001 Çinli ve Weiwei'nin 'iş'i hakkında şunları yazıyor: "(Çinliler) Volkswagen tesislerine kurulmuş dev ve kıslamsı mekanlarda kalıp, dev mutfaklarda pişen yemekleri birlikte yiyip, şehirde dolaşıyorlardı, Weiwei'nin *Peri Masalı* adlı işi olarak. Zaten küratörlerinin hayli kolonyalist bir dünya sanatı algısına sahip olduklarını düşündüğüm 12. Documenta'daki bu işin de Çinlileri aşağıladığı hissine kapılmadan edememiştim."

*

Çukur derinleştikçe 'peri masalları' artar...

Ama, 'peri masallarına' itibar etmeyenler de artar... 'Net' ve düzgün bir fotoğrafla bitiriyoruz:

"Sosyalistlerden sosyalist gibi davranmasını bekleyebiliriz. Sosyalist solun kendi özgün sosyalist sesini yükseltmesi gerekiyor, bunu da ancak neo-liberal cumhuriyetçi-milliyetçi ve dinci-muhafazakâr otoriterliklerden olduğu kadar neo-liberalizmi sorunsallaştırmayan liberal-demokratik tarzdan azade bir şekilde yapabilir.

Bu ayrışma ancak Türkiye emekçilerini, ezilenlerini, dışlanmışlarını temsil edecek bir öznenin inşasıyla mümkündür. Örgütsel dağınıklığın pekiştirdiği politik-ideolojik dağınıklık sol entelijensiyada kamusal alan üzerinden, hatta medyatik kamusal alan üzerinden politika yapma çaresizliğini getirmiştir artık bugün.

Sosyalist bir politik özne inşasından kaçındıkça, bunun fırsatlarını hoyratça teptikçe, gitgide kampanya siyasetinin batağına çekiliyoruz. Bu sosyolojik durum ancak pratikte aşılabılır."

NOT: Alıntılar; İ. Akça, bir küratör metni, S. Evren ve İ. Akça'dandır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

"Küremiz ve küreselleşmemiz"

Büyük kaosun küçük adıdır küreselleşme
Tek dişi kalmış canavarın köpek dişi,
Yeşil banknotların turistik seyahatidir.
Kefen parasına hisse senedi almaktır.
Küreklerin nasırlı ellerde değişmesi,
Gece vardiyalarının bitmemesi,
Makinelerin kan kusmasıdır.

Mona Lisa'nın burun kılıdır küreselleşme,
Yozgat'ta Mc Davut's köftesisidir.
Sabah sabah Seda Sayan
Akşam akşam Reha Muhtar'dır.

Akışkan bir mozaik dedikleri kandırmacıdır;
küreselleşme,
Neo-liberalizmin seyir halidir.
Fidel'e göre;
Yukarı yarımkürenin aşağı yarımküreyi
ezmesiye;
Anneme göre;
Yuvarlak bir şekildir.

Pakistanlı bir çocuğun gözyaşlarının
Belçika'da,
Bir bebeği güldüren oyuncak olmasıdır,
küreselleşme.
Sömürücülüğün, himayeciliğin göbek adı,
Savaşların, işgallerin yedek kuvvetidir.
Irak'ta, Haiti'de, Filipinler'de ölen
çocuklardır

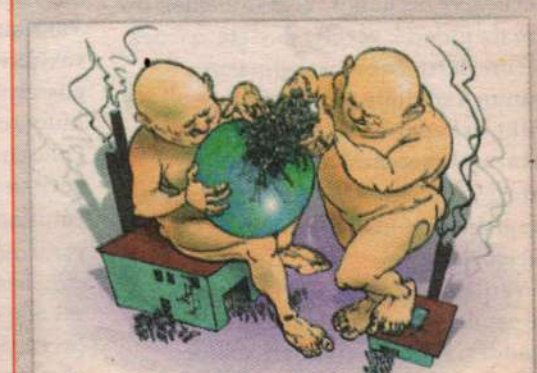
Kağıt israfıdır küreselleşme
Ders kitaplarının gereksiz sayfaları,
Ormanların talanıdır.
Suların sınırlarda pasaport göstermesi,
Munzur'un, Hasankeyf'in yok oluşudur.

Dünyanın en ücra köşelerini gösterebilen
bir yalan aynasıdır küreselleşme
Çeşmesi olmayan köyleri,
toprağı olmayan köylüleri gösterebilendir.
Mai sözleşmesidir,
Çokuluslu şirketlerin sınırsız faaliyet alanıdır.

Dünya küresinin yontuluşudur
küreselleşme,
Kart-kurt-kart-kurt-kart...
Kaybolmasıdır dünyanın toz parçacıklarının
Bir piramide dönüşmesidir kalanının,
Piramit ki tepesine yontucuların yerleştiği,
Altında yontulmuşların ve
piramidi taşıyanların kaldığı:
Bir izdihamdır küreselleşme.

Ya dünya küre kalacak
Ya piramit tersine dönecek...

VOLKAN YILMAZ





Şu kutsal ve büyük 'özgürlük'!

Hayatımın hiç bir döneminde, bu iktidar döneminde söylendiğinden daha fazla duymadım 'özgürlük' kelimesini. Bilhassa geçtiğimiz referandum ertesinden başlayarak...

Özgürlük aşkıyla yanıp tutuşan iktidar, "Ülkemiz artık daha özgür bir ülke! Özgürlüklerin önü açıldı! Şöyle özgür olduk, böyle özgürleştik. Daha demokratik haklara kavuşacağız, özgürlüklerin kapsama alanı genişleyecek, ifade özgürlüğünü biz etkin kılacağız..." diye muhtularken, neredeyse herkes bu 'özgürlük' paftayırında çığırkanlık yapmaya başladı: "Koooş vatandaşaaaş özgürlük kapanın elinde kalıyor!"

Ne kadar 'özgürlük' sevdalısı varmış! Gözlerimiz yaşıyor. "Birileri şunları sustursun artık!" diye haykırısı geliyor insanın. Kimsecikler, çıkıp da bu adamlara "Alo! Özgürlük ne demek? Hele bir anlatın," demiyor. Onlar da meydan açık nasıl olsa, 'işkembeden bol bol sallamaya' devam ediyor. Bir kere o kelime ağzınıza yakışmıyor!

Göstere göstere özgürlük...

'Ebedi şef' Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Özgürlük benim karakterimdir," söylemi, işçilere, yoksullara, Ermenilere, Rumlara, Kürtlere kadar genişleyemedi tabii. Kendini devletin ve Türklüğün parçası görenlerin 'karakteri' olarak kaldı. Tarihsel süreç içinde, dünya konjonktürü ve paradigmalarda meydana gelen değişiklikler doğrultusunda, gelip giden iktidarların sonuncusu olan AKP döneminde, evriminin bugünkü şeklini almış bulunuyor 'özgürlük'. Emperyalizmin, okyanus ötesi ve yurtiçi işbirlikçilerinin sekiz yıllık iktidarı, gerçek yüzünü, kimliğini ve özgürlük anlayışını ortaya koydu.

Göreve geldiklerinden bugüne, kendi yakın çevrelerini ekonomik alanda semizleştirip, devletin çeşitli kademelerinde kadrolaştırıp siyasi geleceğini sağlamlaştırdılar; Ergenekon operasyonlarıyla muhalif ulusalcı çevreleri, Devrimci Karargah operasyonlarıyla devrimci/sosyalist kesimleri, KCK operasyonlarıyla Kürt hareketinin ehlileşmeye direnen kesimlerini susturma, tasfiye etme politikası izliyorlar.

Referandum döneminde RTE'nin dile getirmiş olduğu, "Taraflı olmayan bertaraf olur," söylemi bugünün özgürlük anlayışının temelini oluşturuyor. Zihniyetlerinin özü budur. Nitekim referandum sonrasında 'özgürlükler' dalga dalga geldi. Nasibini ilk alan gazeteci Bekir Coşkun oldu. Derken bir Devrimci Karagâh operasyonu daha! SDP'li ve TÖP'li bir grubun yanı sıra dergimizin yazarı Hakan Soytemiz ve Bilim ve Gelecek yazarı Baha Okar 'bertaraf' kapsamına alındı. (Devrimci düşüncenin bertaraf edilemeyeceğini onlara hatırlatmaktan bıkmayacağız!)

Devletin 35 yıllık tescilli işkencecisi Hanefi Avcı ise cemaatin iç yüzünü anlattığı



kitap sonucu aynı operasyon kapsamında 'bertaraf' olanlar arasına adını yazdırdı. *Radikal*'in 'bertaraf' olan 'hayır'cılar ise cabası. Gördüğünüz gibi 'özgürlük' diz boyu!

Özgürlüğün tadını çıkar!

AKP'nin özgürlük anlayışının ilham kaynağı Fethullah, havarileriyle gönderdiği tebliğlerin birinde, "İnsan, özgür olduğu sürece insandır. İnsan, hür olduğu sürece vardır. İnsanın üzerinde 'vesayet' olduğu sürece, insan gibi yaşayamaz," diyordu.

Hükümet, onun izinde gidiyor! Bildiğiniz üzere Ergenekon operasyonu kapsamında tutuklanan Türk Metal-İş 'Onursal' Başkanı Mustafa Özbek serbest bırakıldı. Davul-zurnalı karşılama şöleni akabinde, "22 ay yattım, savunma yapmadan çıktım, üç saat önce teröristtim, şimdi ne değişti?" tarzı bir açıklama yaptı. Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç 8 Ekim'de NTV'de katıldığı bir programda, Özbek'in açıklamasına şöyle yanıt verdi:

"Tahliyesinin keyfini çıkarsın. Ama kabadayılık olmaz. Tahliye edilenler sevin sin, beraat edilenler mutlu olsun. Çünkü öyle kabadayılar vardı. Tahliye edilip çıktığında 1.5 saat kadar televizyon önünde konuşan, sonra tekrar 'içeri buyurun' dendiğinde sesi çıkmayanlar var... Konuşursan, tekrar içeri girersin!"

Eskiden 'sopa, aba altından' gösterilirdi. Şimdilerde açık açık herkes istediği sopayla istediğini dürtükler oldu. 'Hocaefendi'nin desteği ile ülke 'askeri vesayet'ten arındırıldığından beri daha bir 'hür' olduk.

Memlekete yargı bağımsızlığı, konuşma ve ifade hürriyeti geldi. Yazarlar, çizerler daha rahat muhalefet yapar oldu. Artık yatağa daha rahat girebiliyor, darbe korkuları yaşamıyoruz. Eskiden olduğu gibi bir gece yarısı kimselerin kapıları kırılarak polis operasyonları düzenlenmiyor. Türkiye halkları bu kadar özgürlüğü hiçbir zaman bir arada görememiştir. 'Tadını çıkarın!'

Tarih boyu yapılan savaşlar, düzenlenen yasalar, çıkartılan bildirgeler ve kanunlar, alınıp verilen canlar, dökülen kanlar

direnşler, ayaklanmalar, yazılan destanlar, hükümetlerin izlediği politikalar hepsi 'özgürlük' için!

Özgürlükten kim ne anlıyor?

Bize göre, siyasi iktidar hangi sınıfın elindeyse 'özgürlük'leri belirleyen de o sınıftır.

Her sınıf yaşama, toplumsal olgulara, olaylara, kendi sınıfsal karakterleri/özellikleri çerçevesinde yaklaşır. Birkaç zaman önce ekranlarda dönen bir çikolata reklamı da bunun ispatı gibiydi. Reklamdaki çocuk çikolatanın özelliklerinden, onu o marka çikolata yemeye çeken cazibeden falan bahsediyordu. Ablasının da o çikolatayı yediğini ve onun o çikolataya olan yaklaşımlarını da anlattıktan sonra reklamın mesajını veriyordu: "Bana göre süt, ona göre çikolata..." Reklamın özündeki 'psikolojik' mesaj açık ve net...

Şüphesiz özgürlüğe yaklaşımlarımız farklı. Burjuvalar başka algılıyor, biz işçiler farklı algılıyoruz... Ekim Devrimi'nin önderi Lenin'den bir alıntı yerinde olur:

"Özgürlük büyük bir sözcüktür. Ama sanayi 'özgürlüğü' bayrağı altında en-yağmacı savaşlar verilmiştir, emek özgürlüğü bayrağı altında çalışan halk soyulup soğana çevrilmiştir."

Dünya işçilerinin, halklarının, en yakıcı taleplerinden birinin özgürlük olduğunu keşfeden emperyalizm, ancak bu vaatle kitleleri kendine daha tutsaklaştırebilirdi. Toplamları tutsaklaştırmak kapitalizmin/emperyalizmin kendi özgürlüğünün ön koşuludur. Tarih bunun örnekleriyle doludur. Yakın geçmişteki Afganistan, Irak işgallerini göz önüne getirmek faydalı olabilir.

Kapitalizm/emperyalizm için 'özgürlük', işçileri, yoksul ve ezilen halkları kandırmaya yarayan basit bir demagogidir. Emperyalizmin egemenlik alanlarını yaygınlaştırmak adına 'özgürlük' kavramının çekiciliğine sık sık başvurması işte bundandır. Bıkmadan usanmadan söylediğimiz gibi bu sitemin en iyi yapabildiği şey tüm değerlerin içini boşaltıp, kendisine tutsak ederek hicleştirmek ve bu yolla kendi

zenginliğine zenginlik katmak...

Kapitalist bir toplumda, emperyalist bir dünyada 'özgür' olmak elbette mümkün değil. Sermayenin emperyalizm eliyle, serbest dolaşımı dolayısıyla artık insanlar ve insana dair her şey metalaştığı için, insanlar da metalaşmış kendi varlıklarını 'özgürlük'leri için bu dolaşımda kullanmaya başladı. Basit bir ifadeyle mevcut sistem emekleri aracılığıyla işçileri, ezilen halkların ise kültürlerini, dillerini, toplumsal enerjilerini metalaştırarak kendi kölesi haline getirdi. Esirleşen/köleleşen insan, kendi öz varlığından kopararak tek başına 'birey' statüsü kazandı. Bu noktadan sonra insanlığın hiçleşme yolculuğu başladı: Sermaye düzeninde tek bir 'özgürlük' vardır o da hiçleşme 'özgürlüğü'!

Bizim özgürlük dünyamız...

Emperyalizm koşullarında, özgürlüğün bedelini özgürlük için savaşanlar asırlarca en ağır koşullarda kanı canı pahasına ödedi ve ödemeye devam ediyor. Uğrunda mücadele etmemişsek, egemenlerin bir lütfuysa verilenler, özgürlük denmez adına bizim nazarımda. **Karl Marx**'ın sözleri bizim için referanstır:

"Gerçek bireysel insan, ne zaman soyut yurttaşı kendinde yeniden soğurup, bireysel insan olarak, günlük yaşamında, özel işinde, özel durumunda, cinsil-varlık olursa ne zaman kendi güçlerini politik güçler olarak olarak tanır ve örgütler ve böylece toplumsal gücü kendisinden politik güç biçiminde ayırmaz ise işte o zaman gerçek insani özgürleşme tamamlanmış demektir."

Tarih, köleleşen sınıfların ve toplumların, güçlü ihtilaller ve sınıf savaşımı dışında özgürlüğe kavuşamadığını bizlere defalarca ispatladı.

Evet, bugünkü iktidar sahipleri büyük özgürlük kelimesini dillerinden düşürmez oldu. İktidarın çanak yalayıcılığını yapan yeşil medya ise iktidarın özgürlük açılımlarını alayla pullayıp bize yutturmaya çalışıyor. Onlara son sözü, bırakalım Lenin söylesin:

"Ve şimdi ardımızdan bazıları şöyle bağırırmaya başlıyorlar; 'gelin bataklığa gidelim!' ve onları ayıplamaya başladığımız zaman da, karşılıkları şu oluyor; 'ne geri insanlarsınız!... Sizi daha iyi bir yola çağırma özgürlüğünü bize tanınamamaya utanmıyor musunuz?' Evet beyler! Yalnızca bizi çağırmakta değil, istediğiniz yere, hatta bataklığa bile gitmekte 'özgürsünüz'. Aslında bize göre sizin yeriniz bataklıktır. ... Ellerimizi bırakın ve yakamıza yapışmayın ve o büyük özgürlük kelimesini kirliletmeyin, çünkü biz de dilediğimiz yere gitmekte özgürüz! Yalnızca bataklığa gidenlere değil, yüzünü bataklığa karşı çevirenlere karşı da savaşmakta özgürüz!"



MEHMET ALİ YAZICI

Cumhuriyet'in karanlık yüzü

Türkiye toplumunun toptan gericileşmesi, kırıntı şeklinde varlığını sürdüren Cumhuriyet kazanımlarının bile gelinen nokta itibarıyla silinip atılmaya çalışılması başarı mıdır? Cumhuriyet'in 80. yılında AKP gibi bir partinin hükümet olmasını sadece BOP'a, dolayısıyla ABD'ye bağlayarak açıklamak yeterli midir? AKP hükümeti, Cumhuriyet elitlerinin ve yönetici sınıflarının 80 yılda yarattıkları bir heyula değil midir?

Diğer yandan AKP dışında seçenек üretemeyen bu toplum darbelerle, sürekli müdahalelerle, baskı, yıldırma ve yaygın din propagandasıyla bu duruma getirilmedi mi? Gerici ve tarikatçı güçlerin kucağına itilmedi mi? Bu halkın sırtından devletin sopasının hiç inmemesinin nedeni dinci, gerici, ırkçı ve emek düşmanı bir zihniyet yaratmak değil miydi? Şöyle bir geriye dönüp bakalım; bu rejim tarihinde hangi ilerici, yenilikçi, hak ve özgürlüklerden, kısacası insandan ve insan haklarından yana bir gelişmeyi desteklemiştir ya da bu tür kıpırdanışlara ön ayak olmuştur? Örneğin Köy Enstitüleri'nin kapatılması, devrimci-ilerici kurum, kuruluş ve faaliyetlere düşmanlık bu ülkede karanlığın yaygınlaşmasının önünü açmaktan başka ne amaç taşıyordu?

İçinde bulunduğumuz dönemde hâlâ yönetenler katında 'çete' savaşları oluyorsa, türban vb. konular 'özgürlük sorunu' olarak lanse ediliyorsa, Kürt, Alevi vb. kesimler 'öteki'ler olarak bilinçlere kazınıyorsa, diğer taraftan da "Şeriat geliyor", "Ülkeyi böylecekler" yaygarası koparılyorsa biz bunlara neden inanalım ki? Son 50 yılda gerçekleşen tüm karanlık ve kirlı işlerin altında imzası olan Demirel, "Şeriat geliyorsa ODTÜ gençliği nerede?" diye sorduğunda, bir gazetecinin, "Nerede olacak Sayın Demirel, sayenizde Ankara Karşıyaka Mezarlığı'nda!" diye yanıt verışı, bu Cumhuriyet'in toptan özeti değil miydi? Cumhuriyet egemenleri,

"Ne doğarsan aşına o gelir kaşığına" sözünden hiç mi haberdar değillerdi! 'Yüzde 99 Müslüman' ön kabulünü her gün gözümüzün içine sokanlar, 'Cumhuriyet aydınlanması'ndan nasıl bahsedebilirler ki? "Devletin içine çeteler sızmıştır", "Rejim gericileştirilmek isteniyor", vb. diyenlere karşı, "Cumhuriyet Devleti toptan çeteleşmiş ve gericileşmiştir," demek neden hâlâ suç olmaya devam ediyor peki?

'Laik Cumhuriyet' masalına inananlar var mı hâlâ? Devletin dini, bir mezhebe dayalı olarak örgütlemesi ve bunun propagandasını yapması, ilköğretimde din derslerini zorunlu hale getirmesi, Kur'an kurslarına izin vermesi, İmam Hatip Okullarını açması ve altı-yedi bakanlığın toplam bütçesine eş değerde bir bütçeye sahip Diyanet'i yönetmesi, 100 bine yakın cami ve imamla Türkiye toplumunu bir ahtapot gibi sarması, 'aydınlık bir Türkiye' için midir? Yüz yıldır palazlanan İslâmcı sermaye ile

AKP buluşmasından başka bir sonuç mu bekleniyordu? Neydi beklenen? AKP gibi bir parti kazanmayacaktı da kim kazanacaktı?!

Cumhuriyet döneminin ortaya çıkardığı aydın, entelektüel ve akıl adamlarına bir bakın! Kendine aydın kimliğini yakışık görenlerin, toplumun önünde olmaları gerekmez miydi? Bu gelişmeler karşısında tutumlarını yakından inceleyin. Doğruların yana tavır alan dürüst aydın, yazar, gazeteci ve akademisyenin sayısı iki elin parmaklarını geçiyor mu? Ama 80 yıldır resmi ideolojinin sözcülüğünü üstlenerek ortalarda dolaşan, topluma akıl danelik

yapan ve böylece akçeli işlerini kolayca halleden ne çok 'aydın', 'yazar', 'gazeteci', 'akademisyen' ve 'akıl adamı' tanıdı bu toplum! Çetelesini tutabilen var mı?

'Cumhuriyet aydını' olarak kendilerini lanse edenleri yakından izleyin!

Cumhuriyet tarihi boyunca çıkarları neredeyse oraya koşmadılar mı? Egemen resmi ideolojiye bağlılık yemini ederek 'her dönemin adamı' olmadılar mı? En çok parayı veren ve menfaat sağlayanların gazete ve TV'lerinde 'canlı yalan üretme makineleri'ne dönüşmediler mi? "Biz de Müslümanız," diyerek söze başlayarak 'laiklik dersleri' vermediler mi? Ülkenin ABD ve Batı emperyalizmine bağımlılaştırılmasına destek sunmadılar mı? Ülkenin en önemli sorunu olan Kürt



sorununu Kürtlerden ayırarak çözmeye analizleri yapmadılar mı? Başta darbeciler ve ordu olmak üzere 'resmi olan' her güce ve kuruma yalakalık yapıp biat ederek boyun

eğmediler mi? **En laikçi geçinenler bile Said-i Nursi'ye ve Fethullah Gülen'e övgüler dizmedi mi?** Listeyi uzatmak mümkün ama gerek yok.

Basında ve televizyonlarda sıkça karşılaştığımız 'toplum mühendisliğine aday', 'her konuda uzman' aydın, gazeteci-yazar ve akademisyenler aslında Cumhuriyet rejiminin tükenmişliğinin en tipik örnekleridir.

İster sağdan ister 'sol'dan isterse muhafazakâr ya da liberal çevrelerden gelsin, bu tarz tutum ve zihniyetler bu ülkede gericiilikten, toplumun üzerini

kaplayan zifiri bir karanlıktan başka neyi ürettiler, neyi örgütleyip geliştirdiler ki şimdi şikâyetçi oluyorlar?

Son dönemde yaşanan olaylar karşısında bu ülkenin dantellektüel takımı, neden homurdanıyorsunuz? Egemenlerin düzeninin sürmesi adına bu ülkenin halklarına şıngılamadığınız zehir, söylemediğiniz yalan, yapmadığınız kötülük kaldı mı ki bugün 'Ergenekon'dan, 'şeriat tehlikesi'nden, ülkenin bölünüp parçalanmasından, AKP'nin hükümet olmasından şikâyetçi oluyorsunuz? Cumhuriyet tarihi boyunca bir kez olsun ezilen, sömürülen ve katliamlara uğratılan kesimlerin yanında yer aldınız mı? Bir kez olsun sırça köşklerinizden sokağa çıkarak elinizi taşın altına koydunuz mu?

Cumhuriyet rejiminin geldiği noktayı ve son dönemlerde yaşananları Hanefi Avcı, tartışma yaratan ve çok konuşulan *Haliç'te Yaşayan Simonlar* adlı kitabında, 'devlet içinden bir' olarak çok iyi anlatıyor. Oradan alıntılıyoruz:

"Aslında herkes biliyor ama kimse dillendiremiyor. (...) açıkça ifade ediyorum ki tüm bu işleri cemaat yapıyor, bunu artık herkes bilsin. Son zamanlarda gündemi meşgul eden tüm iddiaları yayan Cemaattir, (...) Tarafsız basın mensubu, devletin polisi, savcısı numarasını kimse yutmasın." (Sf.571)

Bütün bunlar yaşanırken ülkenin aydın geçinen zevatı sizler neredeydiniz, neler yaptınız?! Bu ülkenin insanlarının kafalarının aydınlanması, bilek ve yüreklerinin önünün açılması için ne yaptınız ki son dönem gelişmelerinden rahatsızlık duyuyorsunuz? Bir düşünün bakalım, ülkenin, toplumun ve devletin bu hale gelmesinde sizlerin 'sahte halkçı, sahte aydın, sahte Cumhuriyetçi ve sahte demokrasi' olmanızın ne kadar payı var? Bir düşünün bakalım! Ne demiş eskiler, **"Boktan terazinin tezektan olur dirhemi!"**

Polis devleti, günün ihtiyaçları ve biz emekçiler...

Öyle görünüyor ki, mevcut iktidar sağlam adımlarla ilerliyor. Ama asıl sorun, topluca neye ve nereye doğru ilerlediğimiz... Yaşanan olaylar ve gidişat gösteriyor ki, adım adım bir **polis devleti** inşa ediliyor. Keyfi tutuklama ve gözaltılar, her gün binlerce kişinin dinlenmesi, sorgusuz ve yargısız infazlar, haber bültenlerinin demirbaşları haline geldi. Bir korku ülkesi yaratılıyor. Sessiz ve itaatkâr olmamız bekleniyor. Ankara'nın orta yerinde polis, sevgilileri sırf el ele, göz göze oturuyorlar diye **Ge-Be-Te'ye** sokuyor, tartaklıyor.

Gündem incir çekirdeğini doldurmayan öyle konularla saptırılıyor ki, Cumhuriyet tarihinin en acayip döneminden geçiyoruz. **Biz işçilerin, sınıfımızın zemini sağlam olsaydı eğer, bugün bunları yaşamıyor olacaktık. Güçlü, birleşik bir işçi cephesi oluşabilseydi, ne polis devletini, ne diğer türlü şaklabanlıkları tartışıyor olurduk**

şimdi. Bilimsel konuları, eğitimi konuşurduk; sanat gibi sanat icra ediliyor olurdu...

Bugün, çizdiğimiz ve savunduğumuz değerleri ne yazık ki kitlelere doğru dürüst anlatamıyoruz. Önyargılarla örülü duvara çarpıyor, neticesinde her gün içi boş gündem maddeleri ile avutulup ücretli köleler haline getiriliyor. Oysa kurtuluşun biricik yolu olan sol düşünce, her ne hikmetse topluma marjinal geliyor. Görmezden gelinip 'hiç' muamelesi görüyoruz. **Yandaşı, sırnaşı, yeşili, beyazı her türden medya çepeçevre sarmış örümcek ağları ile beyinleri, yozlaştırıp uyuşturuyorlar. Ne yazık ve ne vahim ki, artık memlekette tek tip ve profilde insan yetişir hale geldi.**

Bizim doğru bilgilere, sağlam bilince, inanca, kararlığa, yaratıcılığa ihtiyacımız var. Bu saydıklarım gözlemlediğim kadarı ile **RED** dergisinde var. O yüzden tercihim **RED**

dergisidir.

Sorun varsa çözüm de vardır. Asıl olan sorunu da, çözümü de doğru tespit etmekten geçiyor. Duyarlı, duyarsız memleket emekçisi! Düzeni kabul etmek ya da etmemek bizim elimizde. Neden REDdediyoruz, neyi ediyoruz mesele önce bunu anlamakta. Bizim derdimiz karanlık sarp geçitlere sürüklenen yurdumuzu aydınlıklara ve düzlüğe çıkartmaktır.

Sömürsüz, ezilmeden, halkça, omuz omuza yaşamı sağlamaktır. O yüzden anlasan da, lümpence sussan da, bil ki mücadele daha bitmedi. Çünkü yoksuluz ve yoksunuz birçok şeyden, eşit değiliz zengin zümrelerle ve eşitlik istiyoruz.

Ve emperyalizmi, ve kapitalizmi, gericiliği ve faşizmi, bilin ki yeneceğiz...

GÜRBÜZ DENİZ



TÜRBANLIK KOYUN MU?

Epistemolojide bilginin kaynağı ve sınırlılıkları problemi gibi, insan özgürlüğünün kaynağı ve sınırlılıkları üzerine kafa yormak, kafasını çalıştıran herkes için zorunlu bir saha gibi durmaktadır önümüzde, topa girmezseniz olmaz. Biz de topa girdik. Bu ülkede özgürlüklerden, demokrasiden bahseden bir yürütme var. Üstelik yoksunluğundan kendisini sorumlu hissetmeyen ahlak bir yürütme...

Sokaklarda aç köpekler dolaşüyor diye ağlaşıyorlar, bir kap su, bir kap mama koymak asli görevleri iken yapmadan. Burjuva demokrasilerinin yürütmesi toplumun şikayetlerini dinleyip onlara çözüm üretmesi gerekirken, **bizim burger olamamış burjuvazimiz zehirli köfteleri halk yemezse köpeklerin önüne atıyor. Aç köpeklerin önüne atılacak zehirli köfte gibidir bu ülkede insanlara özgürlüklerini bahsetmek.** Kölesini azat eden bir 'efendi' edasında salıvermektir, salıverilmektir özgürlük. Ya da okulda deftere, helanın kapısına, dışkıyla Vodafon'un duvarına yazdığın kadardır özgürlük. Kurudukça sapır sapır dökülür. Eyleyen insanın eylemi değil kendisi ile eğlenen burgerin çift köfteli hamburgeridir bahsedilen özgürlük!

Bize okulda, "Sosyoloji özgürlüğün bilimidir," dediler. Biz de Marksist olmakla sosyolog olmayı bir tuttuk. Hatta sosyalist olmayan sosyolog dallamadır dedik. İnsan özgürleşmesini kendi iradesinden, sınıfının tavrından bağımsız düşünmedik, düşünemedik, belki de düşünmek istemedik. "Tek başına kurtuluş olmaz, ya hep beraber ya hiç birimiz," dedik. Bunu derken de, "Uyan ey halk! Koş özgürlüğünün peşinden!" dedik.

Şimdi izliyoruz, **'üniversitelere başını örterek girme özgürlüğü'** adı altında bir **'davranış örüntüsü'**nden söz ediliyor. 5 bin yıllık ataerkil toplumların kadınları birbirinden ayırt edebilmesinin toplumsal alanda bir çözüm olarak dayattığı, kuralladığı, **'iyi' kadınla 'kötü' kadını birbirinden ayıralım da kimse karambole gitmesin, halkımızın namusu heba olmasın** davranışı gelmiş höstmodern toplumda yerini bulmuş. Tapınaktaki fahişe 'sahipli' kadından ayırt edilebilirden, 'dudağına ruj süren sahipli kadın', 'saçını gizleyen sahipli kadın'dan ayırt edilebilmeliymiş. Ve bunun adı da özgürlüklerini kovalamak olmalıymış, bir tür



özgürlük mücadelesi olmalıymış.

Aklını ve iradesini hiç bir beşeri ya da beşerüstü alana kişiye ya da kuruma teslim etmemesi gereken insanoğlu kendisini öyle yerlere teslim etmiş ki, insanın, **"Bunlarda, af edersiniz, hiçbir yere sürülecek akıl yok,"** diyesi geliyor. Evde babaya sokakta 'devlet baba'ya özgürlüklerini teslim etmiş kadın, bir de 'baba-oğul-kutsal ruh'un babasına saçını başını emanet ediyor. Bunun adı da **özgürlük** oluyor. Kimse sormuyor, ne kendisine, ne diğerlerine, **"Peki özgür irade bir teslimiyetle açıklanabilecek kadar ucuz mu? Özgürlüğünün peşinde koşmak, perukla, örtüyle, tespihle, rujla, ince çorap ya da etek boyuyla mı ölçülüyor?"**

Tahrik unsuru!

Varsayalım ki binlerce yıllık insan toplumları ataerkil kapitalizme evrilmeseydi de anaerkil kapitalizme evrilseydi ve sermaye burgerlerin değil de **burgeriyelerin** elinde olsaydı... O zaman biz zavallı erkek vatandaşların özgürlük problemi 'baksır' don mu gizler, slip don mu örter, etrafında mı dönecekti? Hangisi mülkiyetimizin ve irademizin sahibi olan **burgeriyeleri** 'tahrik' etmeyecek, bunu mu tartışacaktık? Neticede kadının saçını gizlemesinin sebebi ortada bir **'tahrik unsuru'** durumunu kaldırmak değil mi? Mahkemede 'ağır tahrik' indirimi alan katilin savunması nedir? **"Ana-avrat düz gitti hakim bey!"** değil midir? Biz erkekler, bu kadar mı kısmeti Bağdat'a havale ettik? Bağdat'ta taş üstünde taş kalmadı, uçkuru yanlış yerde çözmüş olmuyor muyuz?

İnsan, özgürlüğünü bir teslimiyet durumuyla açıklamaya çalışıyorsa, evet biz uçkuru yanlış yerde çözmüşüz

demektir. Kendini kurtaracak olanın, kendi aklı ve iradesi, hatta kendi kolları olduğu gerçeğinden her uzaklaşma, bir tür hakim ideolojinin senin fikirlerini de üretmesini doğurur. Bunun adına ister ayet deyin, ister kanun, kural, yasa, mahalle baskısı... İnsanı hayvandan ayıran en temel özellik: **Hayvan hareket eder, insan yönelir,** diye öğrenmiştik biz. Eyleyen insan, yönelen insan, bizatihi kendisi insanlaşma yolunda adım atan insandır. Aynı zamanda da özgürleşme... İnsanı özgürleştiren ne teknoloji, ne bilim, ne din, ne de ahlak. **İnsanı özgür kılacak olan şey, her çağda, her devirde teslimiyetten uzaklaşmaktır.** Teslim olmamak için direnen insanlar, ateşi çalanlar, makineleri yakanlar, barıkatta çatışanlar, şehirde-kırda ruhunu ve bedenini ateşe atanlardır özgürleşenler. Saç telini namahremden gizleyen, etek boyunu yaşadığı mahalleye göre uzatan, kısaltan, bukalemun gibi ortamın rengine uyanlar değil...

Modern toplum tanımlamalarında nasıl bilimi doğabilim sosyalbilim olarak ayırarak ontolojik ve metodolojik bağlarını kopardılarsa, insan eylemlerinin ifade bulduğu tanımlama yerlerini de parçalara ayırma gayreti peşinde bu **höst-modern demokratlar.** Amme-kamu vicdanıyla oynamayı Albert Abimize sormadan yapmakta sakınca görmeyen **iktidarı-muhalefeti-cemi cümlesi, kafayı dışarıdan saran şeyin morfolojisiyle ilgilenmekte, bu kafaları 'türbanlık koyun' gibi gören iç fethi gizlemeyi kendilerine görev olarak tanımlamaktadır.** Gerçekten örterek gizlemeye çalıştığınız, çalışması gereken beyinler değil midir ki, onları çalıştırmak yerine üstünü örtmeye

çalışırlar.

Kedi kabahatini kumla, toprakla eşeleyerek örter. Siz tutsak aldığınız özgürlüklerin, köleleştirdiğiniz kadınların mahkumiyetini de bez parçalarıyla mı örtersiniz, yekten **amorf olmuş algı düzeyinizle?** İşi kamu vicdanına teslim etmekten korkan 'modern demokratlar' da evinde otururken ya da banyoda duş alırken istediği gibi örtünür ama ceberut devletin gri betonlarının arasında dolaşırken benim söylediğim şekliyle örtünür, gizlenir mi demek istemektedirler acaba?

Bu ülkede açlık sefalet diz boyundan gırtlak boyuna fırlamışken; gencecik çocuklar uluslararası silah tüccarlarının kan emici tuzağına düşürülüp kirli bir savaşın içinde can verirken; ölüp kaldığı maden ocağı göçüğünden bedenini arzu ettiği yere gömdüremeyen işçiler varken; hastanelerde, dersanelerde, tersanelerde ancak ölümlerle kurtulacağını düşünen, ellerinde esir düşmüş çaresiz insanlar varken; bir anne evlatlarının karnını bayat ekmekle doyurabilmek için fırın önünde gecelerken; ülkemizi tanıtırıyor ayağına '12 besili adam'a milyon dolarlar saçılırken; tarihi miraslarımız karapara aklayıcılarının gönül eğlendirdiği kerhanelere çevrilmişken... Siz neyin özgürlüğünden bahsediyorsunuz?

Muasır medeniyet sana atla dedi diye atlamaya çalıştığın çağın altında kalıp boynunu kırdın ama yerden kaldırıp hastaneye götüren yok, çünkü ambulanslar benzin parasını peşin istiyor. Kelimelerin, kavramların içini hepten boşaltmak, iflas etmiş bir retorikle politika yapmak, 'sessiz yığınlar'ı kandırmak, ağızlarına parmakla bal, kapının önüne çuvala kömür, suyu olmayan köye bulaşık makinesi yığmakla siz ancak kendinizi kandırırsınız.

'Resmi ideoloji' - 'egemen ideoloji' ayırımı yaparak devleti ele geçirmeye çalışıyorlarmış. Bu devlet zaten biz 'sessiz yığınlar'ın olmadığı ki hiçbir zaman, ele geçirilse ne olur? Ha silahlı bürokrasinin devleti, ha **'Pensilvanya Pokémonu'**nun devleti. Paradigmanız iflas etmiş, rahmetli Thomas Kuhn kaldırırsa kafasını, tekrar toprağın altına kaçırdı, emin olun.

İbadetinizi nasıl gizlemiyorsanız, kabahatinizi de gizlemeyin de, biz de kimi muhatap alacağımızı bilelim. Biz de saflarımızı ona göre sıkılaştıralım, biz de neyle mücadele ettiğimizi görelim. Hadi bakalım çıkın ortaya...



Birey: Olmayan hayatın doldurulması

Kendisini hatırladığından beri bu eski evde yaşıyordu İhsan. Henüz 21 yaşındaydı. Ömrü boyunca pek bir şey de yaşamamıştı. Hep olağan işleyişe uymuştu. Ve 21'ine kadar kendisine söylenen sözleri dinleyen biri olarak gelmişti.

Pek alışkanlıkları yoktu İhsan'ın. İşini gücünü görür, odasına çekilirdi çoğu zaman. Bugüne kadar pek arkadaşı da olmamıştı. Ama şikayeti yoktu İhsan'ın bu tarz hayattan. Aksine bir şeylerin değişmemesi ona huzur veriyordu. Ömrü yaşadığı zamanı muhafaza ederek geçse bile şikayeti olmayacaktı İhsan'ın. Bir olay olsa değişecek miydi İhsan'ın hayatı? Evet, bekliyoruz ki anlatılan şeylerden sonra bir olayın olmasını ve İhsan'ın hayatının dramatik bir hal almasını. Belki de sıradan olmasındaydı İhsan'ın hikayesi. Ama hikaye dediğiniz bir farklılık ihtiva etmeliydi değil mi? Ve madem İhsan da şikayetçi değildi, bu hikayede hikaye yoktu. İşte buradan çıkaracağımız şey günümüz insanının hikayesiz oluşudur.

Günümüz insanı hayatı bir ritim halinde yaşar. Sabah 8:00, akşam 18:00 arasında yaş dağılımına göre bireyler belli yerlere 'kapatılır'. **Kimi okula, kimi askere, kimi işyerine kapatılır.** Bunlar kadar 'şanslı' olmayanlar için ise **hapishanelerde** gündelik hayat başlamıştır. Veyahut hastanelerde hastaların rolünü oynamaları gerekmektedir.

Zaman ilerledikçe **kurumsal kapatılmadan psikolojik kapatılmaya** geçer birey. Kurumsal kapatılma süresi sona eren bireyler belki de eğlenmek için bir şeyler yapar. Ancak eğlence bir endüstri olduğundan bireyler eğlenirken de endüstriyel belirlenimlere uymak zorundadır. Kısaca bireyler iktidarın istediği şekilde eğlenmektedir.

Eğlenceleri bitince bireyler artık 'özel yaşam'larına geri döner. Ailesi olanlar yine rutin pratiklere katılır. Toplu şekilde yemeğe otururlar, beraber televizyon izlerler, gece ilerledikçe yatak odası

pratikleri başlar. **İktidar bireylerin cinsel yaşamını bastırmaz, düzenler.** İktidar bireyin gece sevişip moral kazanmasını, gündüz de bu moralle işinde özenli bir şekilde çalışmasını ister.

Günümüz bireyinin hayatı zaman döngüleriyle geçmekte olur böylece. Belli zamanlarda belli şeyler yapılır. Böylece birey otomat hale gelir. Birey kamu içinde bir şeyleri iradesiyle yapmaz, yapmaya zorlanır. Bu zorlama kesinlikle şiddet içermez -ki şiddet bunun son kertesidir. Zorlama aile içi eğitimden başlar, okulda ve erkekler için askerde sürer. Bireyin kafasına toplumsal kurallar kazınır. Bireyin ne yapacağına dair her şeyi otoriteler ona öğretir. Anne ve baba çocuğuna tuvalette nasıl davranacağını gösterir. Öğretmenler öğrencilere otorite karşısında nasıl tek tip olmaları gerektiğini ve de iktidarın bizim 'doğamızda' olduğunu öğretir. Tabii ki bu arada yurttaşlık bilgisiyle öğrenciler topluma 'kazandırılır'. Askerde ise artık birey eli silahlı bir erkek haline gelmiştir ve bir törenle erkekliği kabul edilir. **Vatanını savunmuş askere karısını ezme hakkı verilmiştir. Namlunun soğukluğuyla kadının sıcaklığı arasında erkek adamlar vatanın bekçisidir.**

Günümüz bireyi dışsal öğelerle belirlenir. Toplumsal kurallar, iktidar ilişkileri ve bunların taşıyıcıları olan öznelerce birey dönüştürülür, toplumun üyesi haline getirilir. Anneler, babalar, hısımlar, yurttaşlar zinciri ile birey birden fazla kimlikle donatılır ki, biri zayıflarsa diğeri güçlenip onu toplumda tutabilsin. Karısına kızan erkeğin kalkıp da linç gösterilerine katılması gibi... Böylece o yurtsever erkek toplumu yeniden üretir.

Hikaye ne anlama gelir? Bir özne vardır, bir olay öznenin '**kendinde-hayat**'ının işleyişini bozar. Daha sonra özne bir yolunu bulup hikayeyi sonlandırır. Günümüz insanının hayatında olay var mı? Olay, kopuş demektir. Olağan durumdan farklı bir işleyişin çıkmasına 'olay' denir. Oysa günümüz bireyi için böyle bir şey yoktur. İşleyişler öyle ince bir şekilde düzenlenmiştir ki bireyin hangi gün kimi

hatırlayacağı bile belirlenmiştir. Her şey olağandır günümüz bireyi için. **Huzurlu yaşamak da budur: Kendini olağan olana bırakmak.** Düzene merak sarmak. Bu ise paranoidliktir. Düzende huzur hisseden faşist bilinçler. Günümüz bireyi için huzurlu olmak kolaydır. Kendisini hayatın işleyişine bırakan her birey huzura kavuşur. Hayatın işleyişinde baskı, sömürü, kapatılma, şiddet vardır. Günümüz bireyi bütün bunlara polisiye vakalar olarak bakar, rahatlar. **Günümüzün bireyleri linç kültürüne toplumun sağlığı için gerekli bir fiil gözüyle bakar. Ne de olsa toplumu mitler ayakta tutar ya!**

Günümüz bireyi olmayan hayatını, düzenin sunduğu anlatılarla doldurur. Piyasanın tüketici tipini yüceltmesiyle 'Ben böyleyim'ci tarzda savunuya girişen bireyler tıpkı bir satılan ürünün 'içindekiler' kısmı gibi sunarlar kendilerini, ticarileştirirler. Günümüz bireyi için hayat sürekli 'insanın kurdu insan'larla savaşa geçmiştir. Ama bilmez ki bu zaten kapitalizmin kişisel ilişkilere dair bir yapısal nedenselliğidir. Kısaca günümüz bireyinin hayata dair anlatıları, onları pazarlayan şeydir. **Günümüzde metalaşmadık ne kaldı ki?**

İhsan'ın bir hikayesi yoktu. Günümüzün bireyinin bir hikayesi yok. Sunulan hikayelerle tatmin olmak zorunda. Sunulan hikayeler ise iktidar ilişkilerinin mikro düzeyde üretimiyle yakından alakalı. Bireyin bir suçu yok tabii ki bunda. Zaten suç dediğiniz de dışarıdan dayatılan bir şey değil midir? Günümüz bireyi kendi hayatını daim ettirdikçe suç işlemez zaten. Yaşanılan her bireysel hayat, kolektif baskı ilişkilerini görünmez kılar!

Hayat dört şeyle kaimdir: Su, ateş ve toprak ve rüzgar. Ona sonradan kendisini insan ekler. Hikayesi olan insan budur. Günümüzün insanı ise büyüklerinden duyduğu sözleri dinler, işi bitince odasına çekilir ve sabaha kadar yalnız bırakılır. Oysa bilmez ki **iktidar bireye şah damarı kadar yakındır!**

Üniversite

Geçenlerde beraberce televizyon izlerken bir üniversite ve özgürlük tartışmasına denk geldik. Ve sinirlerimiz oldukça bozuldu. O tartışmada olup konuşanların ağızını burnunu kırmak geldi içimizden. Ancak programın canlı yayın olmaması sebebiyle, geç kaldığımızın farkına varmamız da çok sürmedi. Sonra, bize *New York Times*, *Finançal Times* ve bilumum dünya gazetelerinden gelen ve hiçbirini kabul etmediğimiz röportaj teklifleri düştü aklımıza. "Neden olmasın?" dedik, kendi kendimizle bu röportajı total olarak, ikimiz baş başa yapmaya karar verdik. Soru soran falan hayal mahsulü tabii ama olsun. Artık biz de 'röportaj verenler' tarafına geçmiş bulunuyoruz...

Öncelikle şöyle başlayalım; demokrasi demokrasi denip duruyor, sizce üniversitede demokrasi demek ne demektir?

Mustafa: Burada kullanacağımız temel birkaç argüman var. Örneğin, üniversitenin özgürlüğü meselesi... Burada bahsettiğimiz özgürlük üniversitenin kendi öz yönetiminin, aşağıdan yukarıya doğru bir örgütlenmeyle, öğrenciler tarafından gerçekleştirilmesidir. Öğrenci başkanı şeklinde 'tirt' bir mekanizmayla değil de, doğrudan demokratik bir tavırla.

Baran: Daha doğrusu sadece öğrenciler değil, üniversitenin tüm çalışanlarının, hocalarından tutun, temizlik görevlilerine kadar geniş bir yönetim mekanizması bahsettiğimiz...

Mustafa: Bütün araç ve gereçlerin üniversitenin kendi öz yönetimine sunulması gibi yani... Bugün var olan sistem, bunu gaye etmekten çok buna engel teşkil etmeyi doğrudan amaçlıyor. Misal, özel sermayenin üniversiteye girişi mevzuu akademinin, bilimin tam bir tüccar zihniyetine peşkeş çekilmesi anlamına geliyor.

Baran: Şimdi arkadaş, ben tuvalete gittiğimde dahi bir reklamla karşılaşıyorum. Yemekhanenin özelleştirilmesi mevzuu dahi çoktan rafa kaldırılmış bile. Adamlar işi bitirmişler, anormallikler normalleşmiş, yeni anormallikler normalleşme sürecinde.

Mustafa: Sözüünü kesiyorum ama mesela okula gidiyorum, fakültenin önünde bir herif (vay ataerkil vay) kariyer bilmem ıvrı zıvrı bir şeyler dağıtıyor ya da bir banka gelmiş okulun içine açmış standını kendisini pazarlamaya çalışıyor. Stant açan öğrencilerin başına gelenlerse malumunuz... "Behlül kaçır!" deyip geri kaçıyorum tabii hemen. (gülüşmeler)

Sizce özelleştirmenin özgürlüğe doğrudan etkisi nasıl gerçekleşiyor?

Mustafa: Şimdi öncelikle şunu gözden kaçırmamak gerekir. İktisadi olan her yaptırım yaşam koşullarıyla paralel olmadığı sürece yaşayabileceğin alanı kısıtlar. Aynen anayasada var olan seyahat etme özgürlüğü gibi. Evet, benim kola içme hakkım olabilir ama kola alacak param yoksa onu içemem. Yani pratikte özgürlükten bahsetmek abesle iştigal etmektir. Konu bir kutu koladan ibaret değil tabii. Sermayenin temel prensibi kâr etmek üzerine kurulduğu için, öğrencilerin de diğer varlıklar gibi öznelikten çok sermayenin gözünde metalaşması söz konusu. Özgürlük özneler için mevcuttur, burada bağlantıyı yakalamak zor değil. Tabii durum sadece bugünün değil uzun bir sürecin eseri.

Baran: 80 sürecine kadar sermayenin üniversiteye girme çabası söz konusuydu. O günün mücadelesi

o biçim demokratikleşiyor!..

de sermayenin içeri girmesine karşı verilen bir mücadeleydi, ancak daha sonraki sürece baktığımız zaman önce üniversitelerin etrafı duvarlarla çevrildi. Sermayenin somut olarak üniversiteye girişi tam da bu zamanlara denk gelmektedir. Bununla birlikte yükselen mücadeleyi bastırmak için YÖK ve polis işbirliğiyle üniversitelere özel güvenlikler tahsis edilmeye başladı. Şu şartlarda sürecin bizi getirdiği nokta daha fazla sermayenin üniversiteye girişini engellemenin yanında aynı zamanda sermayeyi üniversiteden kovmak üzerinedir. Her geçen dönem, üniversite içinde öğrencilere olan baskıyı ve yaptırımı artırmış, üzerine daha da fazlasını koymuştur. *Üniversitelerin BBG evine döndüğü bir süreçte yaşıyoruz.*

Mustafa: Üniversiteler haricinde yurtlarda da aynı piyasacı anlayış söz konusu. Örneğin her sene zam yapılan öğrenim kredisi doğrultusunda yurtların kantinlerindeki yiyecek ve içeceklerle de zam yapılıyor. Verdiğini zaten alacak olan sistem fazlasına göz dikmiş durumda. Karnını doyurmakla dersini çalışmak arasında gidip gelen bir nesil var ortada. Tabii, "Arabamı nereye park etsem acaba?" derdinde olan gruptan bahsetmiyoruz... Üniversiteler tefeci-tüfeci merkezi haline gelmiş. Mesela İstanbul Üniversitesi'nde her sene kayıt parası adı altında öğrencilerden 50'er lira alınıyor ancak bu alınan paranın herhangi bir hukuksal zemini yok. Her sene kaydını yaptıran öğrenci sayısı bu miktarı karşılayamaz ortada inanılmaz bir rakam çıkıyor. Fakat ortada öğrenciye yansıyan hiçbir olumlu yan yok. Yerleştir tefeci-tüfeciyi haklasın paraları...

Yani hâlâ darbe üniversitelerindeyiz... Haa bir de şu güvenlik meselesi?

Mustafa: Üniversiteler, öğrencilerin kendisini en rahat hissettiği yer olma niteliği taşıması gerekirken, ben mesela, kendimi en çok üniversitede rahatsız hissediyorum. Her an bir panik içindeyim, hatta hiçbir politik niteliği olmayan eylemlerde bulunan, mesela okul bahçesinde aşk yaşayan çiftler dahi ahlak kameraları ve ahlak bekçisi özel güvenlikler tarafından tehdit altında. Üniversitede de aşk olmayacaksa nerde olacak yahu? (eğleşmeler) Sivil polisin üniversiteye girmesi de ayrı bir olay tabii. "Demokrasi için sivil polis!" diyen bir grupla karşı karşıyayız.

Baran: Sivil polisin, avcılık (öğrenciye doğrudan müdahale) ve toplayıcılıktan (fişleme, bilgi edinme, gözaltı) yerleşik hayata geçişi kısacası...

Mustafa: Sanki zaten içeride sivil polis yokmuş gibi davranıyorlar. Bu konuyu meşrulaştırma yolları da üniversitelere demokrasiyi getirmek. Demokrasinin mantıklarını toplamaya devam ediyoruz zaten. Öğrenciye silah çeken ya da geçen sene Beyazıt kampusunda iki öğrenciyi



vuran demokrasi canlısı sevimliler...

Baran: Parasız eğitim istediği için hapse mahkum edilenler de cabası... Aslında bu durum az önce bahsettiğim sürecin şiddetle yaşandığı son hali. Daha fazlasını da beklemiyor değiliz tabii.

Mustafa: Yetmez ama evet yani... (sırıltmalar) F-ethullah- tipi üniversiteleri inşa eden bir sistem.

Baran: Asıl fena olan tahakkümün bu biçiminin öğrencilerin bir kısmı tarafından çoktan içselleştirilmiş olması.

Mustafa: Misal, "Ben birinin özgürlüğünü kısıtlıysam, sivil polis beni dövsün abi!" diyenler de var ortada. Sivil polisin üniversiteye girişine buradan bakıp, mantıklı ve makul gören bir nesil... Tabii bu bahsettiğim kişiler üniversitede polis tarafından destekleniyor, orası ayrı konu. Bunu başkaları da savunuyor mu bilmem ama eğer varsa copun şiddetli ve özgürleştirici etkisi onları kendilerine getirir umarım. Evet evet cop yemelerini istiyorum... Şaka tabii!

Baran: Dahası tahakkümün kendisini o kadar içselleştirmişler ki, tahakküme karşı çıkanları faşistlikle suçluyorlar ve kendilerini demokratik ilan ediyorlar.

Mustafa: Ey faşist titre ve kendine gel!

Baran: Bu son İslamcı faşistlerin bildirisi herkesin malumudur. "Allah'ın selamı inanan kullarının üzerinde olsun," başlığıyla dağıtılan bildiride, devrimci öğrencilere yönelik karalamalar yer alıyor. Referandum sürecinde AKP'nin yanında yer almayarak 'hayır' diyen solcuları "işkencelerde öldürülen arkadaşlarına ihanet edenler" olarak niteleyen bildiride, "Mazlum ayağına yatıp her türlü gündemden nemalananlara ne oluyor ki; bugün kalkıp başörtüsüne dil uzatıyorlar?" ifadeleri yer alıyor. "Zalimler tükenmedikçe, imamlar da var olacaktır," diye bitiyor bildiri.

Mustafa: Aslında bunu düşünmedik. Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

değil, mesela biz **RED**'ciler olarak oturduk yoldaşlarımıza nasıl ihanet ederiz diye tartıştık. En makul yol olarak da buna karar verdik!.. Şaka bir yana bu omurgasız şerefsizleri ciddiye almanın pek alemi yok. Bu ve bunlar gibi imamlar tükenmedikçe zalimler tabii ki meşru kalacaktır.

Türban ve demokrasi Peki türban konusu?

Baran: Türban kadının cinsel arzu nesnesi olarak görülmesinin kabulüdür. Bu açıdan kabulü mümkün değildir, ancak inanç özgürlüğü bakımından üniversitede giyilmesi elbette özgürlük olarak görülmelidir. Elbette üniversitenin bir sorunudur ancak tek sorun değildir. Üniversitelerin tek sorunu buymuş gibi lanse edilmesi esas sorundur. Bir yandan türbana özgürlük diyen grubun diğer yandan üniversiteye sivil polis sokulmasını onaylaması tezatın ta kendisidir.

Mustafa: Aslında bu bir tezat değildir, kendileri zaten özgürlük karşıtı olduklarından ve özgürlüğü sadece kendi çıkarları doğrultusunda tanımladıklarından, kadının özgürleşmesine dahi sadece bu açıdan bakıyorlar. Kadınların ikinci sınıf insanlar haline gelmesi, kadınların özgürleşememesi, aynı zamanda bu tahakkümcü kafanın bir ürünüdür. Esas tartışılması gereken durum ise bu memlekette türban takmama özgürlüğünün de olduğudur. 6-7 yaşlarında küçücük kızların cemaatlerde, tarikatlarda ve kendi aileleri tarafından başlarına zorla türban geçirildiği de bir gerçektir. Hatta bırakın o yaştaki kızları, üniversite öğrencisi olup da okula zorla türban taktırılarak getirilen ve ailesi uzaklaşır uzaklaşmaz türbanını çıkarırlar var. Türbanla okula giremediği için aileleri tarafından okuldan alınarak ve bunun propagandasını yapanlar, bir yandan ifade özgürlüğü derken, diğer yandan

türbanla ilintili bildiri dağıtan öğrencileri okuldan uzaklaştırıyorlar. Bildiri dağıtıp İslami soslu faşistler tarafından saldırıya uğrayanlar diğer yandan da polis copunu tadıyor. Saldırıyı gerçekleştiren grubun hiçbir cezaya maruz kalmaması da cabası...

Türban takmama özgürlüğü demişken bu konuyla ilintili bizzat arkadaşlarımızın yaşadığı sorunlardan örnek verebilirim. Bir arkadaşım liseyi kazanmasının ardından ailesiyle birlikte kayıt yaptırmak amaçlı okul yönetimiyle görüşmeye gitti. Ailesi aşırı muhafazakar bir yapıya sahip ancak arkadaşımın kafa yapısı ailesiyle pek örtüşmüyor, ailesi uzaklaştıktan sonra türbanını çıkaran gruba dahil edebilirim onu. Ailesinin okul yönetimiyle konuştuğu şey ise liseye türbanla girip giremeyeceği. Okul müdürü konuya ilişkin, "Bizim için sorun olmaz ancak, güvenlik kameraları tespit ederse sorun yaşayabiliriz," diye bir cevap veriyor. Bunun üzerine ailesi onu Denizli'nin en gerici liselerinden biri olan Servergazi Lisesi'ne kayıt ettirmek istiyor. Bunun sebebi ise Servergazi lisesinin tarikat ve cemaat mensubu kişilerce denetlenen, özel bir lise olması. Yıllarca üzerinde baskı kurdukları, iyi bir yeri kazanması için her tür çabayı harcadıkları evlatları bunu başarmasına rağmen sadece türbanla okula giremediği için -ki kendisi de bunu istemiyorken- onu o okula kayıt ettirmediler. Arkadaşım Servergazi Lisesi'nde okumak istemediği için onu bir sene öğrenim hayatından uzaklaştırdılar. Şu anda aynı üniversitede okuyoruz ve biliyorum ki ailesi onu üniversiteye dahi, "Hah şimdi tam istediğin oldu! Orosu olursun artık!" diyerek gönderdi. Bu ve bunun gibi örnekleri çoğaltmak çok da zor değil. İşte böyle bir özgürlükten bahsediyorlar bize aslında...

Mesela başka bir örnek daha vereyim. Başka bir türbanlı arkadaşım var, ailesi onu dört sene yatılı kuran kursuna göndermişti. Sonrasında üniversiteyi kazandı, farklı bir şehre gitti. Bir yıldır bir erkekle beraber, onu seviyor. Bu durum ulusalcı elitistlerin ağzında, "Ehehe bak türbanlı sevişyo ehehe!" gibi bir ifadeye bürünüyor. Ancak ben olaya bu şekilde bakmıyorum, o ailesinin dayattığı türban ile kendi yaşamının arasında kalmış ve bunun derin psikolojik sorunlara yol açtığından bahsetmemize bile gerek yok.

Baran: Senin de ne çok türbanlı arkadaşın varmış birader!.. Şaka bir yana bu tür şartlarda bulunan, zorla İslami ideolojiye bağlı kılınanlara sırtımızı dönmüyoruz.

Mustafa: Ama tabii DSİP gibi iftar yemeği de verecek değiliz! 'Azıtmış demokratik' bir sürecin ürünü bütün bunlar. Söyleyecek pek bir söz de kalmıyor gibi aslında. Hizaya geçip 'demokrasimiz'e bir selam çakmak yerine her geçen gün daha da bilendiğimiz bu düzene şöyle güzel bir nah çekiyoruz ya, o bize çok daha iyi geliyor...

Hatırla!.. Hatırla!.. Kasım'ın

Her Kasım ayında *V For Vendetta* filmini hatırlarım. Sizlere bu kasım sayısında V'nin hikâyesini anlatmak istedim.

Hatırla hatırla

Kasım'ın beşini hatırla

Barut ihanetini ve komplosunu

Zaten aklım almaz

Barut ihanetinin neden unutulacağını

Film yukarıdaki sözlerle başlar ve yönetmen bizi İngiltere'nin geçmişine götürür. 1605 yılının Kasım ayına. Peki, o tarihte ne olmuştu? Filmden sıyrılıp gerçek hayata dönelim ve biraz tarihe yolculuk edelim...

1600'lü yıllarda İngiltere halkının büyük bölümü açlık ve sefalet içinde iken, ülkenin üst düzey yöneticileri tamamen kendi rahatları için çalışıyordu. (Bir yerden tanıdık geldi mi?) Bu duruma karşılık **Guy Fawkes** ve bir grup arkadaşı **ses getirecek bir eylem** yapmaya karar verdiler. Westminster Sarayı'ndaki İngiliz Parlamento Binası'nı, o yılki -her sene ekim ya da kasım ayında tekrarlanan- aristokrasi zirvesinde **havaya uçurmaya** karar verdiler. Bu eylem yalnızca krala karşı düzenlenen bir suikast değil, tüm Kraliyet ailesini, Protestan devlet adamlarının büyük bölümünü etkisiz hale getirmeyi ve halkı ayaklandırmayı hedef alan bir eylemdi. Yani amaç İngiltere aristokrasisinin yok edilmesi idi.

Guy Fawkes ve arkadaşları parlamento binası havaya uçtukten sonra ülkede bir kaos ortamı doğacağına ve kargaşanın bitiminde daha temiz bir düzenin oluşabileceğine inanıyordu. Hatta bu yönüyle Guy Fawkes, tarihte anarşizmin ilklerinden biri sayılır. Ancak eylemcilerden biri, saray çalışanı bir yakınına eylem günü sarayda olmaması yönünde uyarıda bulundu ve eylem bilgisi kraliyete sızdı; Guy Fawkes, 5 Kasım gece yarısı parlamento mahzenlerinde bol miktarda dolu barut fişisiyle yakalandı ve eylem gerçekleştirilemedi.

Guy Fawkes, çeşitli işkencelere maruz bırakılarak yandaşlarının adlarını vermek zorunda bırakıldı. Çıkarıldığı mahkemede vatan hainliğinden hüküm giyen Fawkes, 31 Ocak 1606'da sarayın karşısında asılarak idam edildi.

İlginçtir ki İngilizler, Barut komplosunu ülkenin demokrasi zincirinde önemli bir halka olarak kabul eder. Her yıl 5 Kasım gecesi, Britanya Birleşik Krallığı'nda ve bağlı eyaletlerde komploün başarısızlığa uğratılmış olması, **Guy Fawkes Gecesi** olarak şenliklerle kutlanır. Şenliklerde **havai fişekler patlatılır, Temsili Guy**



Fawkes kuklaları ve maskeleri yakılır.

Tabii zaman içinde işin politik yönü unutuldu ve eğlence amaçlı bir kutlamaya dönüştü. Peki İngiltere tarihinin en büyük vatan hainlerinden biri ilan edilen Guy Fawkes, gerçekten bir vatan haini midir? İrlanda'da bir barın girişinde şöyle yazar: **"Guy Fawkes, İngiltere Parlamentosu'na dürüst bir şekilde giren ilk ve tek kişi."**

Filmi iyi tahlil edebilmemiz için sadece bu tarihi olayı bilmek yetmez. *V For Vendetta*, aslında bir çizgi romandır. 1981'de yayımlanmaya başlamıştır. **Alan Moore** hikâyeyi yazmış, **David Lloyd** ise çizmiştir. 1980'li yıllarda İngiltere'de **Margaret Thatcher** hükümetinin olduğunu unutmayalım. Zaten bu konuda Moore ve Lloyd şöyle diyor:

"Margaret Thatcher'ın aşırı muhafazakâr hükümetine tavrımız, *Vendetta*'da yarattığımız faşist polis devletinde çıkış noktası oluşturdu. Bu sistemin yok edilişi V'nin birincil var oluş nedeniydi".

Kan davamız...

Çizgi romanın adı *V For Vendetta*. Peki bunun Türkçesi ne anlama geliyor? *V'nin Kan Davası*. Evet, çizgi romanımızın ve tabii filmimizin başkahramanı V'dir. V'yi tanımadan önce çizgi romanda anlatılan olayların nerede gerçekleştiğine bakalım. Hikâyemiz 2020'li, 2030'lu yılların yani geleceğin **Londra**'sında geçer. Faşist, totaliter, ırkçı ve muhafazakâr bir yönetim vardır ülkede. İnsanlar çeşitli mekânlara hapsedilir, sürekli denetime tabii tutulur, her şey kayıt altına alınır. İktidar her şeyi bilir ve her şeye hâkimdir. Bu aynı zamanda 'ideal düzen ve yönetim' anlayışının ütöpik bir yansımasıdır. Halkın sistem eleştirisi, muhalefet yapma gibi bir hakkı yoktur. Son derece baskıcı bir rejimdir bu. Ülke yönetiminin en tepesinde **Başbakan Adam Sutler**

vardır. **Faşist Sutler ile Diktatör Hitler** arasındaki isim benzerliği dikkat çekicidir. Nitekim Adam Sutler'in faşist partisinin amblemi ve bayrakları da bize Hitler'in Nasyonal Sosyalist Partisi'ni anımsatır. Adam Sutler'in uygulamaları da Nazilerininkine benzer. Hitler dönemindeki toplama kampları gibi, insanları uysallaştırmak ve sisteme uyumlaştırmak için **İslah Evleri** ve çeşitli kamplar kurulur. Bu kamplarda insanlara işkence yapılması dışında yine Hitler dönemindeki **'üstün insan'** deneylerine benzer, **'ideal insan'** deneyleri yapılır. İdeal insan nedir? Sisteme uyum sağlamış, tepkisi en aza indirgenmiş, beyni yıkanmış, olması istenen bir yaşam formudur.

Toplama kamplarından biri olan Larkhill Hapishanesi'nde biyolojik deneyler yapılırken özellikle siyasi suçlular ile düşünce suçundan hüküm giyenler kobay olarak kullanılır. Tabii birçoğu bu deneyler sırasında ölür. Ancak biri vardır ki vücudu yapılan bu deneylerle uyum gösterir ve süper bir kahramana dönüşür. İşte o kahraman **V'dir**. Hapishanede bir patlama meydana getirir ve yangın çıkarır, oradan kaçar. Yanmış olan yüzünü örtmek için Guy Fawkes maskesi takar. Tabii kendisini bu hale getiren kişilere ve sisteme karşı bir savaş açar. **Bu savaş V'nin kan davasıdır.**

Aslında filmde anlatılan şeyler, bizzat her gün yaşanıyor. Ancak biz ne kadarını fark edebiliyoruz?

V ilk olarak seyirciye: **"Adalet nedir?"** sorusunu sordurur. Baskıcı ve faşist hükümetin mevcut adaletini simgeleyen heykeli bombayla patlatıp kendince bu soruya yanıt verir. Bu esnada şehrin tüm hoparlörlerinden Tchaikovsky'nin *1812. Uvertürü*'nün çalınması da ayrıca manidardır.

V, kan davası yani intikam amacıyla film boyunca bazı kişileri öldürür. Televizyonda hükümet propagandası yapan Prothero, biyolojik deneyler

konusunda bilimin ışığını ve tabii kendisini faşizme satmış bilim insanı Delia, insanların dini duygularıyla oynayan Psikopos Lilliman, İstihbarat Teşkilatının başı olan Creedy ve tabii Başbakan Adam Sutler. Hepsi de V'nin kan davalısıdır ve film boyunca teker teker öldürülürler V tarafından. Tam da bu noktada yönetmenin adeta seyirciye kılavuzluk etmesi için ön plana çıkardığı bir karakter görürüz: Polis teşkilatının önemli isimlerinden Başmüfettiş Finch.

Müfettiş Finch'in görevi V'yi yakalamak ve cinayetleri aydınlatmaktır. Ancak öldürülen kurbanların geçmişlerini inceledikçe ve araştırmalarını biraz daha derinleştirdikçe madalyonun öbür yüzünü fark etmeye başlar. Tabii biz seyirciler de onun gözünden birçok şaşırtıcı bilgiye ulaşırız. **Toplumsal gözü önünde son derece saygın olan politikacı, televizyoncu, din adamı ve bilim insanı birçok kişinin aslında geçmişi ve yaptıkları son derece karanlıktır, kirlidir.**

Mesela Prothero, televizyondaki programının sunuculuğu dışında aynı zamanda bir ilaç şirketi sahibidir ve bu şirket üzerinden uyuşturucu madde işine de girmiştir. Ayrıca mahkûmların işkencelerde öldürüldüğü, çeşitli biyolojik deneylere maruz kaldığı Larkhill Hapishanesi'nde, daha doğrusu toplama kampında, etkin görevlerde bulunmuş eski bir asker, komutandır. Bu durum, ülkemizdeki bazı emekli komutanları hatırlatıyor.

Söz konusu kampta 'bilimsel' çalışmaları nedeniyle binlerce insanın ölümüne sebep olan 'bilim kadını' Delia çıkıyor karşımıza. Film şunu savunuyor: Bir bilim insanı sadece zeki ve bilgili olmamalıdır. Aynı zamanda ahlaklı ve de ilke sahibi olmalıdır.

Larkhill Toplama Kampı'nda mahkûmların isyan çıkarmaması için onların psikolojik yönden beyinlerinin

5'ini hatırla!.. İNTİKAM HAKKI

yıkılması gerekir. İnsanların beynini yıkmakta en iyi araçlardan birisi de dindir. Ve mahkûmları uysallaştırma işi Peder Lilliman'a düşmüştür. Bu eşsiz 'hizmet'leri nedeniyle Lilliman, sonradan Psikoposluğa yükselmiştir. Üstelik bu din adamı aynı zamanda sapık bir sübyancıdır. Özellikle yaşları küçük olan kız çocuklarıyla ilişkiye girer. Dini yönüyle tanınan *Vakit* gazetesinin 'muhterem' yazarı Hüseyin Üzmez de 14 yaşındaki bir kıza tacizde bulunmuştu hatırlarsanız. İşte bu noktada filmde bir şey daha öğreniyoruz: Bizzat dinin kendisi insanları sömürme aracı olarak da kullanılır. Üstelik bu dini duyguları istismar etme işini de din adamlarının ta kendisi yapar. Öldürülen diğer bir kişi ise istihbaratın başındaki Creedy. Faşist yönetimin tüm pis işleri onun ekseninde dönüyor. Creedy'nin adamları, filmin birçok yerinde, birçok kişiye operasyon düzenler. Yakaladıkları kişilerin evvela başına kara bir çuval geçirilir. Sonra sorgulanmaya götürülür ve işkence yapılır. Sonra da ya faili meçhul şekilde öldürülerek ya da idam edilerek kişinin 'icabına bakılır'. Kafaya çuval geçirme, sorgulama, işkence, zindan, cinayet... Peki bunlar size bir şeyleri hatırlatıyor mu?

V'nin asıl hedefi ise Başbakan Adam Sutler'dir. Peki ne yapmıştır Sutler? Aslında birçok insanlık dışı iş yapmıştır. Mesela Sutler'in asla 'öteki'ye tahammülü yoktur. Siyasi yönden muhalif olan insanlar, eşcinseller, Müslümanlar... Hepsi de teröristtir onun nazarında. Ülkede bir korku toplumu yaratmıştır. Var olan sorunları özellikle büyümüşdür yahut kendilerince sorunlar yaratmışlardır: Terörizm, küresel ısınma, doğal afetler, virüs salgınları... Hepsi de toplumu tedirgin etmek ve de halkın devlete sarılmaları için birer nedendir. Bu nedenleri de hükümet bizzat kendisi yaratır. İşte bu noktada Sutler'in yaptığı çok büyük bir düzmeceyi görürüz. Sutler iktidara gelmek ve iktidardaki yerini sağlamlaştırmak için kendi halkına kıyar. St. Mary's adlı yerleşim yerinde bir okulda ve bir metro istasyonunda patlama meydana gelir. İçinde tehlikeli bir virüs olan biyolojik silah kullanılmıştır. Ayrıca şehrin su arıtma tesisinde de aynı biyolojik silah kullanılmıştır. Baraj sularına virüslü biyolojik atık karıştırılmıştır. Bunun sonucunda 80 bin insan hayatını kaybeder. Derhal soruşturma yapılır ve **Radikal İslamcı Terör Örgütü** üyesi olan birkaç kişi suçlu bulunup idam edilir. Halk da bu



yalana medya aracılığıyla inandırılır. Hâlbuki işin arkasında Sutler ve ekibi vardır. Planın amacı 'korku'dur. Korku, bu hükümetin en büyük aracı haline gelmişti. 11 Eylül olayına baktığımızda, benzer bir süreç yaşandığını görürüz.

Kitlelerle birlikte...

Kan davası güden antikahramanımız V, **Adalet Heykeli**'ni 5 Kasım günü patlatmıştı. Ancak onun asıl hedefi bir yıl sonra yine 5 Kasım'da Parlamento Binasını patlatmaktı. Tıpkı Guy Fawkes gibi. Ancak bunu tek başına yapmak istemiyordu. Önemli olan, ülkedeki sistemin herkes tarafından sorgulanmasıydı. Arkasında halkın manevi desteğini de istiyordu. Kişisel olarak başlattığı hareketi toplumsal bir muhalefete dönüştürmek için eylemlerine değişik boyutlar kattı. İsteğinde de başarılı oldu.

5 Kasım günü parlamento binası bombalarla yıkılırken şehrin büyük bir kısmı oradaydı ve yüzlerinde Guy Fawkes maskeleri vardı. Bir şey daha öğreniyoruz burada: Yaptığınız eylemlerin haklı ya da haksız olması tek başına değerli değildir. Önemli olan bu eylemlere halkın da destek vermesidir. Eğer halkın desteğini almadan bir eyleme kalkışırsanız asıl amaca ulaşamazsınız ve muhtemelen tarihe bir 'terörist' olarak geçersin. Ama arkanda çok sayıda insanın desteği varsa o eylemler seni 'terörist' değil 'kahraman' yapar.

Aslında V, her iki kavrama da karşı. Eğer ülkede kötüye giden bir şeyler olursa bunun tek suçlusu politikacılar, askerler veya polisler değildir. Tek başına terörizm de değildir. Bununla ilgili, filmde V'nin ağzından çıkan çok güzel bir konuşma var. V, ulusal devlet televizyonunda korsan bir video

yayınlar ve bu görüntüyü tüm halk izler. Yayınlanan videoda V'nin şu sözleri vardır:

"Gerçek şu ki; bu ülkede feci yanlışlar var. Değil mi? Zulüm ve adaletsizlik, müsamahasızlık ve baskı.

Bir zamanlar itiraz etme hakkınız vardı, şimdiyse düzene uymaya, boyun eğmeye mecbur eden...

Bu nasıl oldu? Kimi suçlayacağız? Muhakkak, diğerlerinden daha mesul tutulacaklar var. Ve onlar mesul olacak. Yine de, gerçekler söylenecek.

Eğer suçluyu arıyorsanız aynaya bakmanız yeterli olacak."

Evet, yapılan yanlışla göz yummak da en az suçu işlemek kadar kötüdür. Nitekim V bunu anlatır. Bununla birlikte kurtuluş da bireysel başarıda değildir. **Bozuk olan sistemler, siyasal düzenler ancak büyük kitlelerin birlikte hareket etmesiyle yıkılabilir.** İşte *V For Vendetta*'nın bize anlatmak istediği asıl fikir budur.

Kuru mesaj yok...

Bu film insanı sıkan, uykusunu getiren ve mesajlarını kuru bir şekilde veren bir yapım değil. Yönetmeninden oyuncusuna, senaristinden görüntü ekibine varıncaya değin her yönüyle çok güçlü isimleri bünyesinde barındırıyor.

V For Vendetta, bir İngiliz-Alman ortak yapımı. Matrix filminin senarist ve yönetmenliğini yapan Andy & Larry Wachowski kardeşler, bu filmin de senaryosunu yazmışlar. Yine *Matrix* üçlemesinde görüntü yönetmeni olan James McTeigue, bu filmde yönetmenlik koltuğuna oturmuş. Filmin kahramanı olan V'yi ise Hugo Weaving oynuyor. O da *Matrix*'in meşhur Ajan Smith'i. Tam da bu noktada şöyle bir tavsiyede bulunalım.

Film boyunca V, hep maskelidir. Asla yüzünü görmeyiz Hugo Weaving'in. Ancak ses tonu ve konuşmaları sırasındaki oyunculuğu muhteşemdir. Bu nedenle filmi Türkçe dublajlı değil de orijinal dilinde izleyin. Aktörün sesi, V'ye ayrı bir hava katmış. Diğer oyuncular da üstlerine düşen rolleri mükemmel şekilde canlandırmış. Performanslar göz doldurucu.

Eğer filmde daha büyük tatlar almak istiyorsanız işimiz biraz zor. Çünkü bu filmde birçok olaya, kişiye, filme, kitaba göndermeler var. Eğer ki gönderme yaptıkları, atıfta bulundukları eserleri bilirsek ve onları da özümsersek *V For Vendetta* filmi daha bir anlam kazanıyor. Mesela Wachowski kardeşler, senaryoyu yazarlarken George Orwell'in yazdığı 1984 adlı romandan ve aynı adla sinemaya uyarlanan filminden ilham aldıklarını söylüyorlar. *V For Vendetta*, kendisinden önceki hangi filmlerin etkisinde kalmıştır? İşte cevabı:

1984, *Fahrenheit 451*, *The Battle of Algiers* (Cezayir Savaşı), *A Clockwork Orange* (Otomatik Portakal), *Metropolis*... Bu kült filmlerin seyredilmesi, *Vendetta*'yı daha fazla anlamamıza yol açacaktır. Hatta *V For Vendetta* filminde Başbakan Adam Sutler rolünü oynayan John Hurt, 1984'te de başrol oynamıştı. Yani *Vendetta* resmen 1984'e saygı duruşunda bulunmuştur. Bunun dışında V'nin, **Shakespeare**'nin oyunlarını ve şiirlerini anımsatan konuşma tarzı da ayrı bir güzellik.

Peki filmin eksileri neler? Verdiği mesajlar açısından *V For Vendetta* çok iyi tespitlerde bulunuyor. İyi bir sistem eleştirisi getiriyor. Fakat eleştirdiği bu düzene karşılık net bir çözüm önerisi sunmuyor. Hatta çizgi romanın yazarı Alan Moore, filmin yapımcılarına çok kızgınmış. Alan Moore: "Çizgi romanda işlediğim V karakterinin birçok sivri yönü filmde köreltilmiş" diyor. Filme yöneltilebilecek en önemli olumsuz eleştiri uyarlama problemi. Çizgi romandaki birçok kavram, anlayış ve karakter filme iyi yansıtılamamış. Daha doğrusu eksik kalmış. Zaten edebi eserler ve çizgi romanlar sinema perdesine taşınırken hep bir uyarlama sorunu çıkmıştır. Dolayısıyla bu konuda da çok fazla eleştiri yapamıyoruz.

V For Vendetta 2005'te çekildi. Üstünden beş yıl geçti. Hâlâ seyretmediyseniz mutlaka seyredin. Filmde bir cümle ile bitiriyorum.

"Halklar, hükümetlerinden korkmamalıdır. Hükümetler halklarından korkmalıdır."

ÖFKEDE fırtına SEVGİDE deniz...

HASAN HÜSEYİN KORKMAZGİL

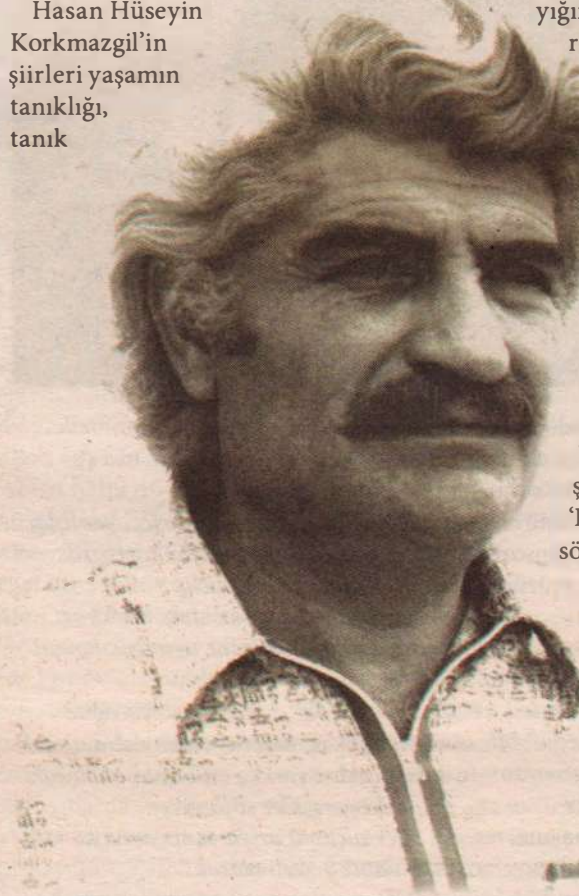
1927 yılında Gürün'de doğdu. Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümünü bitirdi (1950). Öğretmenliğinin ilk yıllarında Komünizm Propagandası iddiasıyla tutuklandı. Bu nedenle mesleğinden ayrılmak zorunda kaldı. Arzuhalcilik, tabela ressamlığı, düzelticilik yaptı. Birçok dergide şiir ve öyküleri yayımlandı. 26 Şubat 1984 tarihinde sonsuzluğa uğurlandı.

Şiir kitapları: Kavel, Temmuz Bildirisi, Kızılırmak, Kızılkıkuğu, Ağlasun Ayşafağı, Oğlak, Acıyı Bal Eyledik, Kelepçemin Karasında Bir Akgüvercin, Koçero Vatan Şiiri, Haziranda Ölmek Zor, Filizkırın Fırtınası, Işıklarla Oynamayın, Kandan Kına Yakılmaz, Tohumlar Tuz İçinde. Öykü kitapları: Öhhöö, Made In Turkey, Bıyıklar Konuşuyor. Gezi kitabı: Bağdat Basra Yollarında Çalışma kitapları: Kalmasın Ellerim Sizlerden Uzak, Eleştiriye Beş Kala. Çocuk kitapları: Eşeğin Gözyaşları, Aşıcı Baba, Ormanın Öcü, Ressamın Bildircinleri, Beceriksiz çocuğun Düşleri.

Hasan Hüseyin Korkmazgil'in şiirleri, toplumsal olay ve olguların şairin sosyalist bilincindeki yansımasıdır. Her şiirinde -kendinden söz eden şiirlerinde dahi- bu coğrafyada yaşanan olayların izi yer

alır. Öykülerinde yer alan, sisteme karşı ince alaycılık ve muhaliflik şiirlerinde bir şölene dönüşür. Hasan Hüseyin'in şiirleri ve öyküleri, sosyalist bilincinde özenle nakışlanmış ürünlerdir; toplumcu sanatın ders veren atölyesidir.

Hasan Hüseyin Korkmazgil'in şiirleri yaşamın tanıklığı, tanık



olmanın ötesinde yaşamın emekçilerden yana bilgece yorumu, güzel günlere dair umudun, sömürüye karşı çıkışın onurlu belgesidirler.

Şiirin; bireyselliğin ifadesi, bireysel acıların hayran toplama adına sözcük soytarırlıklarıyla kâğıda dökülen kelime yığını, entel budalalığı, kof

romantik- bohem gevezelik, acıları kutsama olmadığını şiirleriyle anlatır Ozan.

Kavel şiiriyle direnişçi işçilerin yanındadır; Koçero şiiriyle mazlum halkların; Yedikardeşler şiiriyle Ankara'da öldürülen sosyalist gençlerin...

Kızılırmak adlı senfoni şiirinde yer alan 'Bir Gün Çıkıp Geldiler' şiiriyle emperyalizmin, 'Değirmenin Suyu' adlı şiiriyle sömürücülerin, 'Acı Çağrı' şiiri ile katliamların karşısına bilgece karşı çıkar Ozan.

'Ülkemizin tarihsel, toplumsal ve siyasal gelişimini bilmeyenler, sanat

ve yazın ürünlerini toplumdan soyutlayarak değerlendirmeye kalkışan kaz kafalılar, burunlarına uzatılanlarla yetinmişler, ağacın görünmeyen gövdesini ve köklerini araştırma zahmetine katlanmamışlardır,' der Ozan.

Öykü ve şiir kitaplarının yeniden basımları ne yazık ki yapılmamaktadır. Kullan - at pazarına dönüştürülen basım piyasasında janjan kapaklı, popülizmin kuyrukçusu kitaplar kâğıt mendil gibi basılıyor; rüya tabirleri, şovenizm ve ortaçağ felsefesi konulu kitaplar kitapçılarda vitrinleri süslüyor ne yazık ki. Bir kitapevine 'Hasan Hüseyin Korkmazgil'in şiir kitapları var mı?' diye sorduğunuzda, yüzünüze tuhaf tuhaf bakarlar, 'O da kim?'

Kuşkusuz, bireyi toplumsallıktan sıyırtmaya çalışan politikaların sonucudur 'O da kim?' sorusu. Birkaç sanatçıya gösterilen vefasızlık olarak adlandırılmaz yaşananlar. Kapitalizmin zihnen tesisinde sermayenin ulaştığı başarıdır 'O da kim' sorusunun sorulması.

Sosyalist sanatçıların, Ozan'ın eserlerinden öğreneceği yığınla konular olmakla beraber, aynı zamanda Hasan Hüseyin Korkmazgil'in toplumcu sanat ürünlerinin kitleler ile tanıştırılması görevleridir.

Erkal Umut

EVLER VE DÜNYALILAR

dün gece yine beyefendi evlerindeki evleri köşk oturup başbaşa devleti konuştular eshamları tahvilleri istikrazları emisyonu enflasyonu yatırım yüzdesini çimentoyu demiri petrolü konuştular beş fabrika kurdular on sendika yıktılar sıfırları doğurtular payları pompaladılar gözde adamlarını meclise getirdiler işsizleri yurt dışına sepetlediler partilere çeki düzen verdiler okulları gözaltına aldılar arsaları kapatıp kurtardılar vatani solcuları dövdüler vahdetin'i övdüler kitapları yıktılar kalemli kırdılar şiddet tedbirlerini yeniden görüştüler örgütlenme konusunda yeniden anlaştılar son bir provasını yapıp faşizmin kısa günün kazancını haklıca bölüştüler gece hayli ilerlemiş ve son bulmuştu gündem viski içip baş başa yorgunluk çıkardılar öyle çok güldüler ki dehşetli terlediler köşkün köpekleriyse çok kötü uluyordu zatürree korkusuyla perdeleri çektiler durup durup dinlediler dışarısını dışarıda düdüğü seslerinden başka bir şey yoktu dün gece yine beyefendi evlerindeki evleri köşk

İNSAN MI BUNLAR?

çocukları seviyorlar da yarını sevmiyorlar kömürü seviyorlar da sökeni sevmiyorlar fabrikayı seviyorlar da grevi sevmiyorlar portakalı elmayı muz viskiye ipekliyi seviyorlar da işçiyi sevmiyorlar

bu gemiyi denizde baban mı kaydırıyor? bu treni bu dağlardan anan mı aşırıyor? kim ekiyor bu pamuğu kim büküp kim dokuyor? buğdayı kim tütünü kim patatesi kim? kim söküyor bu demiri, pirinci kim kim topluyor? kaynayan mı tarıyor bu denizi saç gibi kayaları baldır baldır gibi metresin mi açıyor oynasın mı ısıtıyor bu karanlık geceleri

düşündükçe domur domur çoğalıyorum cephanelik oluyorum bunları düşündükçe ben bunlara insan diyemiyorum



YENİ MANİFESTO

çocuklar var
öldürülecek
analar var
ağlatılacak
ocaklar var
söndürülecek
ey gözfüler kulaklılar anlaklılar düşlüler
var mısınız bu sınavda
selam olsun sırtlana
çakala selam
aslan çoktan adımız
akrebe selam
ormanlar var
yakılacak
sular var
kurutulacak
zincirler var
vurulacak
hapisler var
yatılacak
ağıtlar var
düzülecek
acılar var
çekilecek
ey gözlüler kulaklılar anlaklılar düşlüler
var mısınız bu sınavda
vatanlar var
yutulacak
dünyanın bütün patronları birleşin



BOŞLUKTA İBRAHİM

işsizim kardeşlerim
adım ibrahim
o ibrahim değil hayır
bu beriki ibrahim

tarihten önce vardım
tarihten sonra varım

işsizlikten kardeşlerim
ağrıyor kasıklarım
al şu taşı şuradan da koy şuraya diyen yok
gel de boya şu duvarı
şu bahçeyi çapala
şu kömürü kır da taşı
al da gezdir şu köpeği
diyen yok
şu kapının önünde dur
şu büroyu sil süpür
gelene güle güle
gidene buyur
şunu al da ekmek götür evine
a ibrahim diyen yok
elim elim üstünde
elim şeyim üstünde
bütün gün işte böyle

soran yok suratımın neden çarpıldığını
kamburumun nedenini bilen yok
milyon basıp milyonerler üretiyorlar
milyonerler milyonlarca işsiz üretiyorlar
nerden gelip nere gider bu arabalar
kimler yapar bu evleri kimler oturur
bu bankerler kimden alır bu parayı kime satarlar
bunu bana diyen yok

güvercinler konuyor damına valiliğin
bense durmuş kaldırımda bu güzel günde
yontudaki demir atın kuyruğunu denetliyorum
yapan da güzel yapmış eline sağlık
kuyruğunu dik yapmış
elbette ki dik durmalı yontusal atların yontusal kuyrukları
çok işsizim kardeşlerim
adım ibrahim

BİR OĞLUM OLACAK

bir oğlum olacak adı temmuz
uykusuz
korkusuz
beter mi beter
ben beynimi satarak yaşıyorum
o benden proleter

bir oğlum olacak adı temmuz
karataşın göbeğinde aşk
karataşın göbeğinde barış
karataş çatladı çatlayacak
bende bitmeyen kavgaya
onda yeniden başlayacak

bir oğlum olacak adı temmuz
öfkede benden fırtına
sevgide deniz
ne samanyollarının ulu kervanları susuzluğumun
ne kutupşafaklarında tanrılaşması ilkelliğimin
temmuz gibi sıcak ve bereketli
temmuz gibi uçsuz bucaksız

bir oğlum olacak adı temmuz
dilinde en güzel sesi türkçemin
kulağı en yiğit şarkılarla delik
korkak bir merakla değil yıldızlı karanlığı
vivaldi'yi dinler gibi okuyup anlayacak
ve belki de süt dişleri sürerken balaban bir bursa
şeftalisine
ay'dan kendi sesini dinleyecek
vahşi bir çiçek gibi açılmış gözleriyle

ben ki yalınayak bastım kızgın dişlerine açlığın
iri bir çizme gibi balkanlar'a basarken faşizim
dağlarda silah atmayı sevdim
ben ki silah taşıdım gizli gizli
dünyanın bütün devrimlerine
boşuna dönmüyor bu rotatifler
boşuna bağırıyor bu kara
boşuna dinlemiyor bu korku kapımızı
anamin ak sütü gibi biliyorum ki
doyumsuz günlere doğacak temmuz
doyumsuz günler görecektir
hani şu hep andıkça sızlatan yüreğimizi
hani şu hep dalıp dalıp gittiğimiz andıkça
beklediğimiz beklediğimiz beklediğimiz
ve tam görecekten göçüp gittiğimiz günler gibi
günler
ama mutlaka

karataşın göbeğinde aşk
karataşın göbeğinde barış
karataş çatladı çatlayacak
ben direndim yorulmadım
o yorulup yıkılmayacak



YERLERİMİZ

ben işçi çocuğuyum evladım
demiryolu atelyesi işçilerinden
emekli şükrü'nün oğluyum
ekmekle doydu karnım
ekmekle avutuldum
ekmekle korkutuldum
sen sofraya havyar da koysan kuzu
kızartması da

önce ekmeğe varır elim
çilemin adı benim
ekmek kavgası
hiçbir şey istemedim şu dünyada
kendim için
ne köşk ne araba ne para
tükürmüşsem içine
senin o taptığın sıfatların
satıyorsam emeğimi yok pahasına
ben işçi çocuğuyum evladım
benim devam başka dava



ACI ÇAĞRI

ölün
çocuklar
ölün
onar onar
biner biner
gidin çocuklar
gidin

beleklerle belenmeyin
sarılmayın kundaklara
gedik gedik gülmeyin
ağlamayın salya sümük
alışmayın bu dünyaya çocuklar
ısınmayın şu sesine insan sesine
bağlanmayın et ve ekmek kokusuna
çocuklar

yaprak olun dökülün
orman olup yakılın
gidin çocuklar gidin
bir zıbıncık geride
bir patıcık geride
sıcacık bir kundak bile bırakmadan geride
gidin
çocuklar
gidin

gidin ki çok yesinler savaş kundakçıları
gidin ki sürüp gitsin kasaplar saltanatı
bu dünya daralmasın gidin ki
ışık bile sızmasın korunulan karanlığa gidin ki

ölün çocuklar ölün
onar onar
biner biner
bir gülücük bile bırakmadan geride
gidin çocuklar gidin

Tayyip ile Prometheus!

Üniversiteden bir arkadaşım gecenin bir vakti beni arayarak *Teke Tek*'i izlemem için uyardı. Programa, işin sahibi **Fatih Altaylı**'nın yanında **Murat Bardakçı** ve **Göksel Gürsoy** isimli biri katılmıştı. Gürsoy'un Roma tarihi uzmanı olarak orada bulunduğunu ve Roma üzerine merak edilen her şeyi cevaplandırma arzusu ile yanıp tutuştuğunu da konuşmalardan anladım. **Hakan Gülseven**'i arayarak programı izlemesini rica ettim, sağ olsun kırmadı ve az sonra beni arayıp hayatında böyle bir komedyaya seyretmemiş olduğunu söyledi. Velhasıl izledikçe, ben de gülsem mi ağlasam mı, bilemedim.

Bunda programa denk gelmiş meslektaş ve arkadaşlarının beni sürekli aramalarının da etkisi olduğunu sanıyorum; neticede kalabalık bir gruh olarak programa **sövmeye ve gülmeye** devam ettik. Tabii **F. Altaylı**'ya defalarca mail attık fakat sadece övgü meilleri okunduğu için bizim bilimsel düzeltmelerimize nedense ilgi gösterilmedi. Roma tarihi hakkında çok fazla saçmalık birbirini takip edip gitti. İmparator isimleri bile doğru telaffuz edilemezken; **Caesar (Sezar)** imparator yapıldı, tarihler birbirine girdi, koca koca kentlerin ait oldukları bölgeler yer değiştirdi. Mesela **Knidos** bir anda **Kilikya** kenti oluverdi anlayamadım.

Programına davet ettiği her konuşunun canına okuyan Bardakçı bile suspus olmuş bu garip Roma tarihi uzmanını dinliyordu. F. Altaylı ise sadece, "Ne kadar yakışıklısın," gibi mesajları programa dahil etmeyi uygun gördü! **Brutus** ve arkadaşları **darbeci** olarak adlandırıldı, "Pes artık!" dedim. Roma tarihinin en karaktersiz adamı ve cumhuriyeti yıkan Augustus, mükemmel bir insan olarak anlatıldı, güldüm. Okumak için kaynak önerilmesini isteyen izleyicilere, "Elime ne geçse okuyorum, ben kaynak seçmem," cevabı verildi tekrar güldüm ve durumu anladım: **Ümit Usta'nın Pasta Tarifleri** kitabından öğrenilmiş olan Roma tarihi elbette saçmalık yumağı olacaktı!

Göksel Efendi yemek de anlattı hakikaten: "Adamın biri yazmış (o adamın biri **Apuleus**'tur), domuzu tüm olarak pişirdikten sonra sofraya getiriyorlarmış,

domuzun karnı kesildiğinde içinden sığırcık kuşları uçarak evin içine dağılır, konuklar eğlenirmiş". İşin aslı ise domuzun içi bıldırcın ile doldurulur, bıldırcınlar da domuz ile birlikte pişirilir ve domuz kesildikten sonra konuklara önce domuz ile birlikte pişirilmiş bıldırcın sunulurdu. Ne var ki, bizim **Augustus-sever**, fırından yeni çıkmış domuzun içinden, sığırcıkları uçuşturuverdi! Yunanlılar bile bu türden bir komedyaya yazmayı göze alamamıştı, ne de olsa onlar eğlenirken politik mesajlar verirdi.

Esasen ders olması adına biraz Roma tarihi anlatmakta fayda var. Öncelikle Caesar hiçbir zaman imparator olmamış, diktatörlük yetkisini üstlenmiş, fakat bunu da senatonun izniyle yapmıştır, belki bu yetkiyi zorla almıştır fakat senatonun konsülü niteliğini taşımaya devam etmiştir. Brutus ve arkadaşları ise darbeci değil; cumhuriyeti korumaya çalışan kahramanlardır. Brutus'un büyük büyük dedesi, son Roma kralını öldürerek, Roma'nın bir cumhuriyete dönüşmesini sağlayarak, yüzlerce yıl önce Brutus'e cumhuriyetin koruyucusu rolünü biçmiştir. Brutus de sırası geldiğinde aile mirasına sahip çıkarak üzerine düşeni yapmıştır; özetle **Brutus ve arkadaşlarının Ergenekon davasına bağlanma çabası saçmalaktır**.

Augustus denilen adam ise, ilk Roma imparatorudur. Cumhuriyeti yıkmış, ölene kadar Roma'yı istediği gibi yönetmiş ve Roma'nın sürekli iç savaşlarla uğraşan saçma bir ülkeye dönüşmesine sebep olmuştur. Augustus'un katıldığı tek bir savaş yoktur, adamları ve generalleri dövüşürken Augustus her zaman hastalık bahanesi ile çadırında kalmış, savaş bittikten sonra da çadırından çıkıp zaferi sahiplenmiştir.

Actium savaşında yaptığı ise ayrı bir ders olarak incelenmelidir. Bu savaş **Marcus Antonius, Cleopatra ve Augustus** arasında Actium'da bir deniz savaşı şeklinde gerçekleşmiştir. O zamanın denizcilik adeti, filo komutanı gemisine çıktığı zaman komutan sancağının direğe çekilmesini gerektirir. Komutan gemide değilse sancak çekilmez. Savaş devam ederken Marcus Antonius, Augustus'un sancağını görür, hemen gemisini Augustus'un

içinde olduğunu düşündüğü filo komutanı gemisinin üzerine yönlendirir. Gemiye ele geçirir ve Augustus'un gemide olmadığını büyük bir hayal kırıklığı içinde görür. Augustus her zaman olduğu gibi çadırından savaşı izlemektedir.

Sonrasında Marcus Antonius yenilir ve Roma yukarıda yazdığım duruma gelir. Cumhuriyet ortadan kalkar, dünyanın en korkak adamı imparator olur. Fakat 2000 sene sonra saçma bir adam tarafından saçma bir programda kahraman ilan edilir! Zaten güzel memleketimizde birilerini kahraman ilan etmek yıllardır devlet geleneği haline gelmiş, kontrgerilladan kahraman damatılmıştır, varsin Augustus da bu adamların arasına katılın!..

Fakat **Hüseyin Çelik** Kültür Bakanı olduğu sırada ülke dışına kaçırılmış olan bronz **Dionysos** heykeli ile olan macerasını ve o sırada söylediklerini hatırlamak da gerekir. Bakan önce Osmanlı'nın son döneminde siyasal mücadele mağduru kişilerin Yunan mitolojisindeki **Promete**'ye benzetildiğini anımsatarak, şöyle demişti:

"Promete, gökyüzünden ateşi çalarak, insanlara medeniyeti getirmeye çalışan birisidir. Fakat **Zeus** tarafından cezalandırılarak, **Kaf Dağı**'nın arkasında bir kayaya bağlanıyor. Her gün bir kartal gelerek, Promete'nin ciğerlerini parçalayarak yiyor. Prometenin ciğerleri her gün mucizevi bir şekilde yeniden onarılıyor. Sonra **Herkül** geliyor, Promete'yi kurtarıyor, onun ciğerlerini yiyen kartalı da öldürüyor. Promete yeryüzüne ateşi getirerek, insanlığı ilkelikten kurtarıyor. Onun için siyasal mağdurlar için bir sembol olarak kabul edilir."

Bir gazetecinin, "**Açıklamanızdan Tayyip Erdoğan'ı Promete'ye, Herkül'ü de Gül'e benzettığınız sonucu çıkmıyor mu?**" sorusuna Bakan Çelik, "Burada Herkül, demokrasi olacak. Daha önce bir gazetede yayınlanan yazımda Promete'yi anlatıp sonunda; '**Bir Herkülümüz var o da demokrasidir. Milletin gücüdür. Tüm dönemlerde mücadele şekilleri farklı olmuştur, bu dönemde de bu demokrasidir**' demiştim. Evet, **Sayın Erdoğan Promete'ye benziyor**," yanıtını



verdi.

Öncelikle Hüseyin Çelik gazetede Prometheus'u yazmış fakat Prometheus'un zincirlendiği dağın **Kaukasos** dağı olduğunu öğrenememiş, maalesef Kafdağı bizim masallarımızın bir unsuru ve Yunanlılar Kafdağı'nı pek bilmezler, 'kültür bakanı' bunu bilmeyebilir, anlıyorum.

Bir taraftan RTE'yi Prometheus'a benzet, diğer taraftan ne getirdiğini bile bilmeden yurtdışından heykel getirdim diye gidip açılışını yap, işte böyle heykelin cinsel organına takılır kalırsın, bize de gülmek düşer.

RTE'yi sen nasıl Prometheus'a benzetirsin? Prometheus insanlar için elinden geleni yapıp kuzeni Zeus'u iki kere insanlar için kandırmış -ilk kandırma hikayesi kurban etleri ile ilgilidir- ve insanlar için acı çekmeyi göze almıştır. RTE şimdiye kadar servetini büyütme dışında ne yapmıştır? Hepimizin malumu akrabalarının ve hempalarının da servetlerini büyüttüklerini sağlamıştır. Yani ikisinin birbirine benzemeleri akıl dışıdır.

Bakanın bakakaldığı mevzu üzerine de birkaç şey söylemek zorunda hissettim kendimi. Bu adamların ahlak anlayışı tüm RED okurlarının malumudur, azıcık açıklığa tahammülleri olmayan bu tuhaf gruh, yüzlerce yıl önce Yunanlı bir heykeltıraşın ürettiği bir sanat eseri ile karşılaşınca far görmüş tavşan gibi donup kalırlar.

Teke Tek'teki saçma Roma tartışmasından başlayarak, kültür işlerimize kadar giden bu düşünce uçuşması, memleketin içine sürüklendiği cehaletin sadece ufak bir boyutunu sergiliyor. Emin olun, hayatın her alanı beterleşiyor!..

Ne demişler? Körler ülkesinde tek gözlü kral olur.

Zorunlu cevap / EMRAH SERBES

RED'in 49. Sayısında Murat Karatağ imzasıyla yayımlanan *Dandik Bir Polisiye ve Komünist Şamarı* başlıklı yazıyı üzülen okudum. *Star TV*'de yayınlanan *Behzat Ç. / Bir Ankara Polisiyesi* adlı dizi, *Her Temas İz Bırakır* ve *Son Hafriyat* isimli romanlarımdan uyarlanmış olup dizinin senaryo ekibine de danışmanlık yapıyorum. Yazıdaki rencide edici üslubu bir yana bırakıyorum, benim derdim, yazıdaki yanlış bilgilendirmeye açıklık getirmek. Sayın Karatağ bizleri 'cühela takımı' olarak niteliyor ve komünistleri beyin yıkamakla itham ettiğimizi söylüyor.

Ben ne hayatımda ne romanlarımda komünistleri beyin yıkamakla itham etmiş biri değilim. Dizinin senaryosunda da böyle bir itham bulunmamaktadır. Bahsedilen sahnede komünistleri beyin yıkamakla itham eden ve onlara sövüp sayan kişi, öldürülen kızın babasıdır. Zaten hikâyenin sonunda da o babanın, kızının katili olduğu ortaya çıkıyor. Burada çok basit bir ironi yapıyoruz, 'komünistleri beyin yıkamakla



itham edenler ve onlara sövüp sayanlar asıl katillerdir' diyoruz. Sayın Karatağ bu temel ironiyi anlamadığından yahut ilgili sahnede sinirlenip diziyi sonuna kadar seyretme gereği duymadığından bizim 'komünizm algımızın' yanlışlığına hükmetmiş ve komünistlerin asıl niteliklerini madde madde özetlemiş. O maddelere katılmamak elde değil. Komünistler yeri geldiğinde şamar atmasını da bilir deniyor yazıda. Buna da katılıyorum. Ama komünistler her önüne gelene de şamar atmazlar, bu konuda oldukça titizdirler. Bu cevabı yazmamın da nedeni bu zaten: Dostun attığı gülün yarelemesi.

Bu vesileyle *Behzat Ç.*'nin kusursuz bir dizi olduğu iddiasında bulunmadığımı da belirteyim. Yalanın kalesi olan televizyon, elbette eserlerimizi çarpıtacak ve kendi ideolojisine uygun bir forma sokmaya çalışacaktır. Bu ekseninde yapılacak eleştirilerin de bilhassa faydalı olacağını; işin yaratıcı yükünü üstlenmiş senaryo ekibine, televizyon patronları karşısında direnme noktaları ve manevra alanı kazandıracağını düşünüyorum.

'Vadi'm o kadar pisti ki!..

Kurtlar Vadisi üzerine ne kadar konuşulursa konuşulsun, hep bir şeyler eksik kalıyor. Ne sosyolojinin bakış açısıyla, ne Ponty'nin 'algı' kavramıyla, ne iktisadın üretim tüketim ilişkisiyle, ne de psikanalizin büyülü feneriyle aydınlanacak gibi değil. En azından dizinin hâlâ devam ediyor oluşu kesin yargılara varmamızı zorlaştırıyor. (Olaydan ziyade kullanılan dilinin değişimi.) Daha önce kulak kabartmadığım için kendimi babasından azar işitmiş çocuk kadar mahcup hissettiğim, "Kurtlar Vadisi'nin yeni bölümlerinde neler olacak acaba?" sorusunun her yerde konuşuluyor oluşunu neyle, nasıl izah edebiliriz?

Kurtlar Vadisi Irak'la beyaz perdeye aktarılan dizi, yakında vizyona girecek olan Kurtlar Vadisi Filistin ile beyaz perdede ikinci sınavını verecek. Kurtlar Vadisi Irak'ta yaralanmış, incinmiş milliyetçi gururu yeniden tesis etmekle mükellef Polat Alemdar, "Türkün kafasına çuval geçirecek adamın dünyasını başına geçiririm!" şeklinde izleyiciye kan bağı yani ırk üstünden anlatıldı. Yine Polat Alemdar'ın, "Ben siyasi parti lideri değilim, asker de değilim, senin dediğin gibi Türk'üm," ifadesi aynı noktayı işret ediyordu.

Bi dakkaaa!

Bir tahminle Kurtlar Vadisi Filistin'in dindaşlık üstünde fakat yine millet üstünlüğüyle, bir taşla iki kuş misali 80'lerin popüler sentezi Türk-İslam ortaklığı üstünden anlatılacağı. Bu haliyle otobüste, kahvede, sokakta büyük bir heyecanla kulaktan kulağa konuşulanları şimdiden tahmin edebiliriz. Zira serinin Irak projesinde gışelerde yaşanan basıncın Filistin ayağıyla daha da artacağı kesin. Aynı akşam bir kahraman edasıyla karşılanan Tayyip Erdoğan'ın yerini, Şimon Peres'i "One minute!" diyerek azarlayacak Polat Alemdar'ın alacağı ağıktan belli.

Serinin Filistin'le biteceğini de sanmıyorum. 'Komşularımızla sıfır sorun' açılımı hangi noktada kimlerle dibe vuruyorsa Polat Alemdar soluğu orada alıyor. Kim bilir çok yakında Polat'ı Ermenistan'da 'barış elçisi' olarak görebiliriz. Pek tabii yine üstünde son moda takım elbise, elinde silahıyla yola çıkan değme Amerikan ajanlarına taş çıkaracak şekilde. 'Vadi'nin nerede ne zaman kurulacağı belli olmadığı için Polat'ın nerede ne zaman ortaya



çıkacağı da bir muamma.

27 Eylül 2009 tarihli *Radikal İki'de* Orhan Tekelioğlu 'Polat Kuşağı' Yola Çıktı başlıklı yazısında şu soruyu sormuştu: "Peki Polat neden bir kurmaca karakter değil de hakiki biriymiş gibi algılanıyor?" Tekelioğlu'nun sorusu elbette kestirip atılacak kadar basit değil. Fakat olanakların sunduğu analın içinde cevap verirken; kurmacanın gerçeğin eylem alanında bu derece yaşam şansı bulması popüler milliyetçiliğin gerçeğin alanında da zaten var olmasıdır. Salt gerçeğin alanı arzu eden için yeterince üretken, verimli değil.

Kara Murat'tan bugüne

Evet, Polat kurmacadır fakat görüntüler ve sözler filmin dışında da var olduklarında işin rengi değişmeye başlıyor. Kara Murat serisinde gerçeğe dair olmayan görüntüler ve sözler Polat Alemdar'da hem popüler eğilimleri hem de arzuyu kıskırtıyor. Ok atan kahraman yerine, teknolojiyi kullanan, kurşun atan çok daha gerçek ve aynı oranda izleyicisine yakın. Çevreden bir şekilde duyduğu, gördüğü silahın, gücün işlevselliği muhakkak ki izleyicisini de cezp ediyor.

Kimşenin kahramanının galibiyetine gölge düşürecek düşmanı kutsayacağını sanmıyorum. Bunun kurgu gereğince de olanaklı olmadığı ortada. Ne Kurtlar Vadisi Pusu'da ne de Kurtlar Vadisi Irak'ta Polat Alemdar'ın edimlerinin bir nebze olsun sekteye uğratacak tek bir sahnenin olmaması, yaratılan karakterin kahramanlaştırıldığının

işaretidir.

Meramım 'Vadi' üstüne derin bir analiz yapmak değil. Bir iki kelam etmiş olup, birkaç da soru sormaktı. Tekelioğlu'nun sorusuna istinaden ekrandan topluma algımızı biçimlendiren birkaç soruyu bir bilen cevaplaması umuduyla...

Vadi üstüne birkaç soru

Medya aracılığıyla bir 'harika'ya dönüşmüş olan toplum, göndericisinden gelen bütün kodları bin bereket deyip başına koyar halde. Şüpheye yer bırakmaksızın var olan söylemin dışına çıkamayan izleyici için, boyunlardaki beyaz atkıdan son moda takım elbiseli günümüz dizilerine terfi etmiş mafya anlayışı hâlâ kendini koruyorsa bunun nedeni nedir?

Kurtlar Vadisi, beklenen ilgiyi fazlasıyla gördü. İzleyiciye sunulmaya başlandığı 2003'ten bugüne kadar kalabalık bir izleyici kitlesine -hedef izleyici kitlesi içinde her üç kişiden birine- kavuşmuş olan dizi, ülkenin yakın geçmişine dair izlediği seyri ile toplumu hangi cendereden çekip çıkaracak?

Daha iyimser olarak, kimsenin gökten indirilmediğini bildiği Kurtlar Vadisi için, daha başlamadan evlerde, kahvehanelerde, iş yerlerinde insanları daha önce hiç görmedikleri dünya dışı yarattığı büyük gruplar halinde seyretmeye sevk eden, işinden alı koyan, her üç kişiden biri tarafından izlenen bu diziyi bu derece popüler yapan şey nedir?

İzleyici kitlesinin büyük

çoğunluğunu gençlerin ve çocukların oluşturduğu Kurtlar Vadisi, yayınlanmaya başladığı günden itibaren kara kaplı silahların birer müzik enstrümanı gibi rahatlıkla ve uluorta kullanıldığı popüler retorik ile bir televizyon klasiği olmaya aday. Yakın tarihimize ait bir takım olay ve olaylar zincirini teşhir ediyor olması silahı meşru kılar mı?

Veya uyuşturucuya karşı vermiş olduğu mücadele ile izleyicilerin gönlünü kazanan bu 'yiğit' adamın diyalog için bilmem ne marka silahı meşruiyet anlayışımız mı?

İyilerin dostu kötülerin düşmanı Kara Murat ile zamanın içinden geçerek popüler söylemleri de peşine takan mazlumun yanında kötünün karşısında bir Polat Alemdar toplumca nasıl yana yakıla bir kahraman aradığımızın belirtisi mi?

Yoksa vatani kurtarma uğruna kelle almaya yeminli bu büyük iş erbabından öğreneceklerimiz dizi boyunca belinden düşürmediği silahında mı saklı?

Her sezonda farklı şahısları ve bu şahıslarla bir şekilde organik ilişkisi bulunan yapıları dile getirdiğini söyleyen Kurtlar Vadisi (ve artık bu dizini birer bileşeni olmuş patolojik izleyici kitlesi de buna dahil) yakın siyasi tarihimizin skalası üzerinde bir türlü eskimeyen Polat ve adamlarının (Mafya-Polis-Siyaset-Devlet dörtgeninin neresinde Polat?) hâlâ gelir-geçer olmayışları ölümsüzlük sırrımız mı?

'Güc paylaşılmaz' söylemini asarım, keserim gibi son derece aleni şekilde dillendiren dizi, toplumca otoriter yapıya biçtiğimiz kutsallık payesi mi?

Okullarda giderek yaygın şekilde kullanılan dizi jargonu sadece öğrenciler arasında popüler olmakla kalmıyor, öğrencilerden öğretmenlere de sirayet etmiş durumda. Bir örneğini gayri ihtiyari olarak, "Bana ne oldu bilmiyorum, Kurtlar Vadisi'ndeki gibi konuşmaya başladım," diyen öğretmenlerden duymak bu işin vahim sonucunu göstermiyor mu?

Bu dizinin içinde en azından bir figüran olarak bulunduğumuzu düşünürsek, kahvehaneleri tepeleme dolduran izleyicilerin arasına karışıp, "Bakın bütün bu olup bitenler birer aldatmaca," deyip de yerine göre de darp edilmemek mümkün mü?

Bir bilen cevaplaması umuduyla...



Tasmalı özgürlük, 'sol' şakşakçılar...

9 O'lu yılların ilk yarısıydı. Şeriatçı faşistler ODTÜ Bahar Şenlikleri'nde stant açmıştı. Biz de bu stantlara müdahale ederek kaldırdık. Çıkan arbedede aldığım bir demir darbesiyle elim kırılmıştı. Olayın sıcaklığında kırık mı değil mi, fark edemiyor insan. Çok canım yanıyordu. Mediko'ya gidemiyoruz, orayı jandarma, sivil polis falan tutmuş olabilir diye. Arkadaşlar, sanırım yiyecek-içecek stantlarından birinden buz bulup getirdiler, elime bastırıyoruz. İşte o anda, kendine 'solcu' diyen bir 'unsur' arkamdan yanaşır, sırtıma sertçe vurdu, ne olduğunu anlamaya çalışırken, "Provokasyon çıkarıp ortalığı karıştırıyorsunuz!" diye bağırıyor ve ileride olayların ardından konuşlanmış jandarmalara doğru kaçıp onların yanında durdu...

Hayatımda hiç bu kadar hırslandığımı ve çaresiz kaldığımı hatırlamıyorum. Sayısı yüzlerle ifade edilen jandarmaların bulunduğu tarafa gidip hıncımı çıkarmaya kalksam gözaltına alınacağım. Bir yandan kendimi tutamıyorum... Arkadaşlar beni, "Boşver," diye dizginliyor... Bu hadise hesap defterimde kapatılmamış, öylece durmaktadır.

Bizi şeriatçı faşistlere saldırıp üniversitede 'provokasyon' yaratmakla itham eden o 'solcu' 'unsur'un, daha sonra DYP'den aday olan bir akrabası için siyasi çalışma yaptığını duydum. Hiç şaşırmadım. **Soysuz**, dedim geçtim...

İçinde tek bir devrimci, sosyalist ya da işçi bulunmayan ama adı Devrimci Sosyalist İşçi Partisi olan yapının reisi Doğan Tarkan, *Zaman* gazetesine verdiği mülakatla Türkiye soluna 'koyun' diye hitap edince, seneler öncesine döndüm ve aynı hisleri yaşadım. **Bize karşıdevrimin merkez yayın organından 'koyun' diye seslenen bir 'solcu'yla karşı karşıyayız!** Tayyip Erdoğan'ın teşekkürlerini ilettiği bir partinin başında, Tayyip'in o 'nezaket'ine aynı 'nezaket'le karşılık veriyor, başında bulunduğu yapının liderliği hayatını emperyalist fonlardan gelen paralarla idame ettiriyor, Soros'un finanse ettiği Bilgi Üniversitesi bunlara kapılarını ardına kadar açıyor, ramazanda her cins karşıdevrimciye sonsuz muhabbetle iftar daveti veriyorlar... Sonra reisleri çok pişkin, karşıdevrimin gazetelerinden bize saldırıyor... 'Münferit' mi? Elbette değil, Roni de, diğerleri de aynı küstahlık seviyesinde...

Aklıma bizim Salih geldi. Salih Dev-Genç'liydi. Yanılmıyorsam sene 1989'du ve Ankara DGM'nin nezaret kısmında, bir öğrenci eyleminden dolayı farklı ekiplerden arkadaşlarla savcılık sorgusuna çıkarılmak üzere beraber bekliyorduk. Kısa süre sonra tamamen çözülecek ve tarihe karışacak olan TBKP'li bir 'solcu', o dönem Sovyetler Birliği'ni eleştirdiğimiz için nefret ettiği bizlerle hasbelkader aynı

25 yaşındaki Dani Graves ile sürekli tasmayla gezdirdiği 19 yaşındaki kız arkadaşı Tasha Maltby, West Yorkshire'da bir otobüse binmek istedi. Ancak otobüsün şoförü, çifti otobüsten indirerek, "Sizin gibi ucube ve köpekleri almıyoruz," dedi. Olay üzerine, şoförü, otobüsü işleten firmaya şikâyet eden çift, kendilerine karşı ayrımcılık yapıldığını savundu.



nezaretteydi. Bize, her fırsatta bir alay laf söylüyordu, ne hoşistliğimizi bıraktı, ne küçük burjuvalığımızı... Ama arada nezaretin parmaklıklarından polislerle hasbıhal ediyor, gülüşüyordu. Salih, bizim çok 'solcu' şahıs polislerle gülüşürken, kendini tutamadı, seslendi: "Ulan bize koyduğun tavrın beşte birini şu polislere koysan, senden daha devrimcisi olmaz bel!"

Hakikaten, Doğan Tarkan, Roni Marguiles ve diğer DSİP'çiler Türkiye'nin devrimcilerine, Deniz'lere, Mahir'lere ettikleri lafların beşte birini AKP'ye, Fethullah'a, onların kurumlarına etseler... Yok, etmezler...

Devrimcilik nedir?

Devrimcilik, bana kalırsa, öncelikle bir ruh halidir. Sermaye sahiplerinden, onların temsilcilerinden, uşaklarından nefret etmeyen kimsenin devrimci olabileceğini sanmıyorum. 'Liberal solcu' tabir edilen, kanaatimce en geniş anlamıyla 'sol'un dışına düşmüş bu unsurların -Hakan Soytemiz'in ifadesiyle 'Homonkulus'ların- en belirgin özellikleri, emperyalistlerle -bkz. mamalandıkları fonlar ve ayakta alkışladıkları Obama-, sermayedarlarla -bkz. Bilgi Üniversitesi-, sermayenin siyasi temsilcileriyle -bkz. Tayyip Erdoğan ve nezaket müessesesi-, sermaye uşaklarıyla -bkz. 3H Hareketi, Genç Siviller, malum köşe yazarları- gayet 'hoş' ilişkiler geliştirmeleridir. Bunlardan siyanürle bile devrimci hissiyat çıkaramazsınız... Devrimci siyaseti ise, ne siz sorun, ne ben söyleyeyim...

Neyse, bu hesap divana kalmaz...

Öte yandan, her renkten liberalin diline doladığı 'özgürlük' ve 'demokrasi' söyleminin nesnesini yine 'türban' oluşturmaya başladı. Uzun zaman evvel üniversitelerde devrimcilere yönelik saldırılar düzenleyen Müslüman Gençlik'in de 'türban' vesilesiyle tekrar piyasaya çıktığını görüyoruz. Bu tehlikeli bir durumdur. Bunların faşist hareket gibi örgütlendiğini, her fırsatta düzene muhalefet eden gençlere saldırdıklarını, sosyalistlerin kendilerini ifade etme hakkı karşısında bir tehdit oluşturduklarını söylemeye lüzum yok.

Bugün 'ılımlı'sından 'radikal'ine türlü İslami grup, hatta muhaliflerini açıktan açığa tehdit etmeye başlayan AKP, 'özgürlük' adına yine 'türban'a sarılıyor. **"Flört fahişeliktir, namuslu kadın çalışmaz,"** diye beyanat veren Cemil Çiçek'in partisi, 'kadına pozitif ayrımcılık' kapsamında, 'üniversitelere türbanla girme özgürlüğü' üzerinden siyaset yapıyor.

Evet, 'türban', kadını bir 'tahrik' nesnesi algısına hapsedmektedir. Bunu tartışmaya lüzum bile yok. Ne var ki, **koca koca kadınlar üniversite kapısında, "Biz okula türbanla girmek istiyoruz," diye gösteri yapıyorsa ve bunu 'özgürlük' olarak algıyorsa, onları CHP'li Canan Arntman düzeyinde karşılamak bizim işimiz değildir.** Elbette bu konuda kendi görüşümüzü anlatırız ama **zorla kafa açmak gibi bir tavrımız olamaz.**

Bu noktada uç bir örnek belki açıklayıcı olabilir. 2008 Ocak ayında bir haber

yayımlanmıştı gazetelerde. Britanya'da yaşayan genç bir kadın, kendisini 'evcil hayvan' gibi gördüğünü anlatıyor, erkek arkadaşının kendisini sokakta tasmayla dolaştırmasından hoşlanıyordu. Haberin fotoğrafını o günden beri saklıyorum... Evet, 'reşit' bir insan, özgür iradesiyle pekala tasmayla da dolaşabilir. Biz ona sadece tasmayla dolaşmanın pek haysiyetli bir şey olmadığını anlatabiliriz. Nitekim, sanal tasma takmış pek çok medya mensubuna, siyasetçiye, 'AKP solu'na falan, bu sayfalardan dilimizin döndüğünce aynı şeyi anlatıyoruz...

Öte yandan, toplumda esas meselenin 'türban takma özgürlüğü' değil, **türban takmama özgürlüğü** olduğunu vurgulamak isterim. Yüz binlerce kadına, sadece zorla türban taktırılmıyor; aileleri tarafından öğrenim görme, istedikleri eşi seçebilme, hatta kapıdan burnunu çıkarabilme özgürlükleri ellerinden alınıyor. Üniversiteler söz konusu olduğunda, yoksul öğrencilerin okula ulaşma özgürlüğü yok, kafasında türban olsun, olmasın, paraları suyunu çektiğinde okula gidemiyorlar. Buna itiraz ettiklerinde kafalarının kırılmaması özgürlükleri de yok; polislin üniversitede istediği gibi cirit atma özgürlüğü garanti altına alınmış vaziyette! Ve **sosyalist öğrencilerin 'türban' meselesinde kendi görüşlerini açıklama özgürlükleri de yok; bunu yaptıklarında, 'türban özgürlüğü'nü savunanlar karşısına satırlarla, sopalarla dikilebiliyor...**

İslami akımlar, AKP, onların 'sol'u şu 'özgürlük' ve 'demokrasi' meselesini bize bir de bu açıdan anlatsa...

Bizim tavrımız

Biz ikiye bölünmüş bir özgürlük anlayışına sahip değiliz. İnsanların doğaüstü varlıklara ve dinlere inanma özgürlüğünü zor yoluyla kısıtlamak gibi bir tutumu savunmuyoruz. Ancak bu konuda kendi görüşlerimizi saklama ikiye bölünmüşlüğüne de düşmüyoruz. Biz bilimi temel alıyoruz ve bilimin yöntemleriyle kanıtlanamayan hiçbir şeyi kabul etmiyoruz. Dahası, 'din'in sınıflar mücadelesindeki yerini mükemmelen tarif eden Lenin'e katılıyoruz:

"Din, bütün yaşamı boyunca çalışan ve yokluk çekenlere, bu dünyada azla yetinmeyi, kismetle boyun eğmeyi, sabırlı olmayı ve öteki dünyada bir cennet umudunu sürdürmeyi öğretir. Oysa yine din, başkalarının emeğinin sırtından geçinenlere bu dünyada hayırseverlik yapmayı öğreterek, sömürücü varlıklarının ceremesini pek ucuza ödemek kolaylığını gösterir ve cennette de rahat yaşamaları için ehven fiyatlı bilet satmaya bakar."

Biz doğru bildiklerimizi söylemeye devam edeceğiz... 'Özgürlükçü' hükümetin, İslami grupların ve onların 'sol'larının tavrını ise izlemeye devam edeceğiz...